

કિંમત રૂ ૫

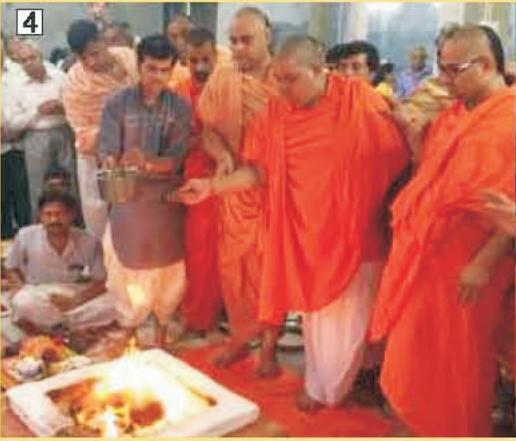
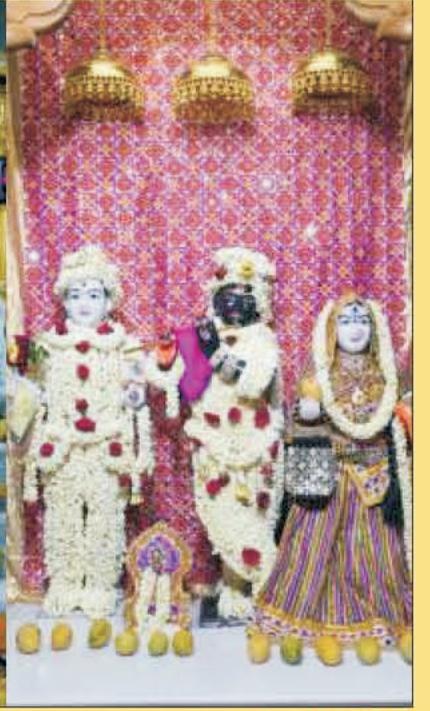
શ્રી સ્વામિનારાયણ

માસિક

પ્રકાશન દર માસની ૧૧ તારીખે ● સળંગ અંક : ૧૩૬ ● ઓગસ્ટ, ૨૦૧૮

ગુરુ પૂર્ણિમા

પ્રકાશક : શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ-૧

૧. કલોલ (પંચવટી) મંદિરમાં ઠાકોરજીને કેશર સ્નાન બાદ આરતી ઉતારતા પ.પૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી. ૨. શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વડનગર પાટોત્સવ પ્રસંગે અચક્ર દર્શન. ૩. અંજલિ મંદિરમાં ઠાકોરજીને ફુલના વાઘાના દર્શન. ૪. બાલાસિનોરમાં જૈતલપુર મંદિરના સંતો દ્વારા નૂતન વારીનું ઉદ્ઘાટન. ૫. ન્યુ રાષ્ટ્રીય મંદિરમાં રથયાત્રાનું પ્રયાણ કરાવતા સંત-હરિભક્તો. ૬. કલોલ (પંચવટી) મંદિરમાં પ.પૂ. ગાદીવાળાશ્રીની આશાથી સમૂહ મહાપૂજામાં લાભ લેતા બહેનો. ૭. બદ્રિનારાયણ મંદિરમાં આધુનિક નૂતન ધર્મશાળા તથા સેવા કરતા કચ્છના હરિભક્તો.

श्री स्वामिनारायण

श्री नरनारायणदेव पीठस्थान मुण्णत्र

वर्ष - १२ ● अंक : १३५

ओगस्ट-२०१८

(मूल वर्ष ४६)

संस्थापक

श्री नरनारायणदेव पीठाधिपति

प.पू.ध.धु. आचार्यश्री १००८

श्री तेजेंद्रप्रसादल महाराजश्री

श्री स्वामिनारायण म्युजियम

नारणपुरा, अमदावाढ-३८० ०१३.

फोन : २७४८८५८७

फेक्स : २७४९८५८७

मो. : ८८७८५ ४८५८७

प.पू. मोटा महाराजश्रीना संपर्क माटे

फोन : २७४८८५८७

www.swaminarayanmuseum.com

फोन

२२१३३८३५ (मंदिर)

२७४७८०७० (स्वा. भाग)

श्री नरनारायणदेव पीठाधिपति

प.पू.ध.धु. आचार्य १००८

श्री कोशलेंद्रप्रसादल महाराजश्रीना

आज्ञाथी

तंत्री श्री

शास्त्री स्वामी हरिकृष्णदासल (महंत स्वामी)

पत्रव्यवहार

श्री स्वामिनारायण मासिक कार्यालय

श्री स्वामिनारायण मंदिर,

कालुपुर, अमदावाढ-३८० ००१.

फोन : २२१३२१७०

फेक्स : २२१७६८८२.

Mo. : 9099098969

magazine@swaminarayan.in

www.swaminarayan.in

अरेसमां फेरफार करवा

E-mail : manishnvora@yahoo.co.in

लवाणम - वार्फिक : रु. ५०-०० ● छुटक नकल रु. ५-००

अ लु क म णि क

०१. अस्मदीयम्	०४
०२. प.पू.ध.धु. आचार्य महाराजश्रीना कार्यक्रमनी तवारीण	०५
०३. “शिवलिंगं सत्य”	०६
०४. सुभक्त श्री सहजानंदं चिंतपन	०८
०५. प.पू.ध.धु. आचार्य महाराजश्रीना मुण्णेथी अमृत वचनो	१२
०६. धमदो	१५
०७. श्री स्वामिनारायण म्युजियमना द्वारेथी	१६
०८. सत्संग जालवाटिका	१८
०९. लक्ति सुधा	२०
१०. प्रश्नपेटी	२३
११. सत्संग समाचार	२४

અસ્મદાયમ્

શ્રીહરિના સમયમાં આખા ભારત દેશમાં ૫૦૦ ઉપરાંત નાના મોટા રાજાઓ રાજ કરતા હતા. ભગવાન શ્રીહરિ સાથે અનેક રાજાઓને ભગવાનપણું જાણ્યા પછી ખૂબજ હેત પ્રેમ રાખતા. તેમાં ખાસ તો ગોંડલ સ્ટેટ, ભાવનગર સ્ટેટ, વડોદરા ગાયકવાડ સ્ટેટ, જામનગર આદિ અનેક નાના મોટા સ્ટેટના રાજાઓ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સાથે વિચરણ કરતા અને ત્યારે તેમને અનેક ઐશ્વર્ય શ્રીહરિમાં જોયું હતું. તેથી તેઓ પોતાને ખૂબજ ભાગ્યવાન માનતા. તેમાં અંગ્રેજોએ આપણા દેશનો કબજો લીધો. તેમના મોટા ઓફિસરો સર ડનલોપ, સરમાલ્કમ વગેરે જેઓને ધર્મની કાંઈજ ખબર ન હતી છતાં તેમના પૂર્વના કોઈ પ્રારબ્ધ વશાત્ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનને ઓળખી લીધા હતા. નહીં તો બ્રિટિશરો કાલુપુર મંદિર બાંધવા તાંબાના પતરા પર યાવત ચંદ્ર દિવા કરૌ લેખ લખી આપે ખરા!

એજ પરંપરા તેમના સ્થાપેલ આચાર્ય પદમાં આપણને જોવા મળે છે અને દર્શન કરતા આપણું, મન અને ચિત્ત પ્રકુલ્લિત થઈ જાય છે. સૂર્ય સામે કોઈ ગમે તેટલી ધૂળ ઉડાડે પણ સૂર્યે ક્યારેય કોઈને પ્રકાશ ન આપ્યો હોય તેવું હજારો-લાખો વર્ષોમાં ક્યાંય સાંભળ્યું જોયું નથી. મોટા પુરુષ ક્યારેય ગમે તેવા વિપરત સમયમાં પણ વિચલિત ન થાય. આજ મોટાની મોટાઈ છે. એ ખાસ સમજી લેવું. ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે ગુરુ પૂજનમાં અગણિત શ્રીહરિના આશ્રિતોએ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનું પૂજન-અર્યન કરીને જીવનને ધન્ય બનાવીને ધર્મવંશી પ્રત્યેની પોતાની અનહદ નિષ્ઠાના દર્શન સૌને કરાવ્યા. સર્વોપરી શ્રીહરિ આચાર્યશ્રીમાં સદાય રહેલા છે. અને સદાય રહેશે. તેવો કોલ સ્વંય શ્રીજીમહારાજે આપેલો છે.

તંત્રીશ્રી (મહંત સ્વામી)

શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસના

જયશ્રી સ્વામિનારાયણ

પ. પૂ. ઘ. ઘુ.
આચાર્ય મહારાજશ્રીના
કાર્યક્રમની

તવારીખ
(જુલાઈ-૨૦૧૮)

- ૩ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (ભાઈઓનું)
બળોલ (ભાલ - મૂળી દેશ) ઠાકોરજીની
આરતી ઉતારવા પ્રસંગે પધરામણી.
- ૫ લખનૌ (યુ.પી.) પૂજ્ય શ્રી ઉમાકાન્તજી
તિવારી સાહેબ (પ.પૂ. મહારાજશ્રીના
સસરા)ની અંતેયજ્ઞિમાં પધાર્યા.
- ૨૭ ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે શ્રી સ્વામિનારાયણ
મંદિર કાલુપુરમાં હજારો સંતા-
હરિભક્તોએ ગુરુ પૂજન વેદોક્ત વિધિથી
ધામધૂમથી સંપન્ન થયું.
૨૯. શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ભુજ-કચ્છ
પધરામણી.

પ. પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના
કાર્યક્રમની તવારીખ
(જુલાઈ-૨૦૧૮)

- ૬ થી ૧૮ અમેરિકાના પેન્સીલવેનિયામાં સત્સંગ
યુવા કેમ્પ પોતાની અધ્યક્ષતામાં સંપન્ન
થયો. ત્યાંથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર
કોલોનીયા અને ક્લિવલેન્ડ પાટોત્સવ
પ્રસંગે પધરામણી.
- ૨૭ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર ગુરુ
પૂર્ણિમા મહોત્સવ પોતાની શુભ
નિશ્રામાં ધામધૂમથી ઉજવાયો.

- સાધુ પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસ (જેતલપુરધામ)

શ્રીહરિ શિક્ષાપત્રી શ્લોક નં. ૧૪૯ માં લખે છે કે, શ્રાવણ માસને વિષે શ્રી મહાદેવજીનું પૂજન જે તે બિલ્વપત્રાદિકે કરીને પ્રીતિ પૂર્વક સર્વ પ્રકારે કરવું અથવા બીજા પાસે કરાવવું. શ્રી ભોળાનાથ દેવાધિદેવની શ્રાવણ માસમાં વિશેષે કરીને પૂજન કરવાનું આપણા ધર્મશાસ્ત્રો-પુરાણોમાં પણ જણાવેલ છે. આર્યાવર્તાન્તર્ગત સમસ્ત હિંદુઓનું આદિ અનાદિકાળથી આસ્થાઓ ભગવાન શ્રી શિવજી સાથે જોડાયેલી છે. તેમાં સંપ્રદાય, સિધ્ધાન્ત, ઉપાસના, આદિના હિંદુ પરંપરામાં અનંત ભેદ હોવા છતાં ભગવાન સદાશિવ રુદ્રાવતારને તમામ વિચારધારાઓ સ્વીકારે છે અને આસ્થા સહિત પૂજા કરે છે. તેમાં શિવજીની ઓળખ શિવલિંગ છે. આ શિવલિંગના રહસ્યને શાસ્ત્રોક્ત, પુરાણોક્ત રીતે જાણવું બહુજ જરૂરી છે.

સૌને વિદિત છે કે, ભૂતકાળના સમયમાં નવમી-દશમી શતાબ્દીમાં મોંગલો આર્યાવર્તમાં આવ્યા અને ત્યાર પછી સોળમી સત્તરમી શતાબ્દીમાં અંગ્રેજો હિંદુસ્તાનમાં આવીને દેશમાં રાજ્ય સત્તાઓ કરી, તે સમયે મોંગલો તથા અંગ્રેજોએ પોતાના ધર્મનો પ્રચાર સત્તાના માધ્યમથી કરતા હતા. ત્યારે પોતાના ધર્મના પ્રચારમાં હિંદુધર્મની આસ્થાઓ ઉપર યુક્તિ પ્રયુક્તિઓ દ્વારા ખંડન કરતા કરતા મજાક ઉડાવતાં. તે બાબતમાં આ બિન હિંદુઓએ શિવલિંગના ગુમાંગની સંજ્ઞા આપીને મજાક ઉડાવતા. તેઓની

સત્તાઓના ડરથી આપણા હિંદુઓ પણ ભય-પ્રલોભન-સ્વાર્થથી સૂરમાં સૂર પુરાવી તે વાતને લાંબા ગાળે સ્વીકારવા લાગ્યા. સમસ્ત હિંદુઓના આસ્થાના કેન્દ્ર પર કલ્પિત ભ્રામક માન્યતાઓનો પ્રહાર સફળ થતા બિન હિંદુઓ ખુશ થતા અને હિંદુઓનું ધર્માન્તરણ કરાવવા સફળ થતા.

શિવલિંગનું સત્ય જાણવું એ હિંદુ ધાર્મિક વ્યક્તિની પવિત્ર ફરજ છે, તે વિના સેવામાં સફળતા મળતી નથી. તેમજ ભગવાનનો અપરાધ થાય છે.

શિવલિંગની બાબતમાં લિંગ શબ્દનો સંસ્કૃત ભાષામાં અર્થ કરવામાં આવે તો લિંગ અર્થાત્ “ચિન્હ” પ્રતિક નિશાન સમસ્ત ભાષાઓની જનેતા સંસ્કૃત દેવવાણીની દ્રષ્ટિએ શિવલિંગનો અર્થ શિવનું પ્રતિક, શિવનું નિશાન, શિવનું ચિન્હ, અર્થાત્ શિવસ્વરૂપ, શિવમૂર્તિ, શિવ આકાર આદિ પ્રત્યક્ષ અર્થ થાય છે. લિંગનો અર્થ ક્યારેય કોઈપણ રીતે મૂળ ભાષાઓમાં ગુમાંગ થઈ શકે જ નહિ. જેમ માણસની ભાષા વ્યાકરણમાં ત્રણ ભેદ કરવા જેમ કે, પુરુષ - સ્ત્રી - નપુશંક તેની સાથે લિંગ શબ્દનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે. સ્ત્રીલિંગ, પુલિંગ, નપુસંકલિંગ એ મનુષ્યની જાતિના વિભાગ અર્થમાં કહ્યા છે. અહીંયા પણ લિંગ શબ્દનો કોઈ ગુમાંગ અર્થ થતો નથી. આવા અનેક શબ્દ પ્રયોગો જોવામાં આવે તો પણ લિંગ શબ્દનો અર્થ માત્રને માત્ર ચિન્હ, પ્રતિક, નિશાન આદિ થાય છે.

બિન હિંદુઓના કલ્પિત પ્રચારથી આપણા હિંદુઓ શિવલિંગને ગુમાંગ સમજીને કેટલાક મતમાં સ્ત્રીઓને શિવલિંગથી દૂર રાખીને શિવપૂજનનો અધિકાર છીનવી લીધો. અને સમસ્ત સ્ત્રી વર્ગ શિવપૂજનથી વંચિત રહી ગઈ હતી. તે અંગે કેટલાક વિદ્વાનોએ સ્પષ્ટતાઓ કરીને તે અંધશ્રદ્ધાથી પાછા વાળીને સ્ત્રીઓને પૂજાનો અધિકાર ચાલું કરાવ્યો.

શિવલિંગના પ્રાગટ્યની કથા બહુજ રસપ્રદ છે. સ્કંદપુરાણમાં લખ્યું છે કે, શિવતત્વ અનંત છે જેનો આદિ મધ્ય અંત નથી એટલે અનંત કહ્યા છે. વળી શિવતત્વ સારાય બ્રહ્માંડમાં વ્યાપક છે. શિવલિંગ બ્રહ્માંડની આકૃતિ બ્રહ્માંડનું પ્રતિક બ્રહ્માંડનું ચિન્હ - પ્રતિકૃતિ તરીકે શિવના સાકાર સ્વરૂપને બ્રહ્માંડની ચારે કોર વ્યાપક શિવની પ્રતિકૃતિ લિંગ પૂજનની પરંપરા શરૂઆત થઈ. તેમજ આપણા ઋષિમુનિઓ આદિ અનાદિ કાળમાં આત્માની જ્યોતિ પ્રગટ કરવા આત્મ સાક્ષાત્કાર કરવા

શ્રી સ્યામિનારાયણ

દીપજ્યોતિના માધ્યમથી દૃષ્ટિ એકાગ્ર કરવા ધ્યાનાવસ્થામાં બેસતા. અને દીપની એકાગ્રતા વડે ધ્યાન ધારણા અને સમાધિને પામવા પ્રયાસો કરતા હતા, તે પ્રયાસોમાં વાયુના હલન-ચલનથી દીપકની સ્થિરતા રહેતી હતી નહિ એટલે ધ્યાનમાં અનેક બાધાઓ આવતી હતી. તે સમયમાં કેટલાક ઋષિમુનિયોએ એકાગ્ર દૃષ્ટિ કરવા દિપકના વિકલ્પનું સંશોધન કરતાં કરતાં સ્ફટિક મણીનો દિપક આકારનો પથ્થર પસંદ કરવામાં આવ્યો તેમાં બ્રહ્માંડની શિવ તત્વના વ્યાપક તત્વની ભાવના લાવી આદિ અનાદિ સ્વરુપ શિવ સ્વરુપના સાકાર સ્વરુપની સ્થાપના કરીને પૂજા કરવાની પવિત્ર પરંપરા શરૂ થઈ. તેમાં સાધકોને શિવ સમાધિ અવસ્થા સ્થિતિ મળી. ત્યારે તે જ્યોતિ સ્વરુપ દિપકના બદલે બ્રહ્માંડ આકારે શિવાકાર શિવનું પ્રતિક, શિવનું સાકાર સ્વરુપ શિવલિંગની પૂજા પ્રતિષ્ઠા થવા લાગી. સાથે સાથે શિવતત્વની આદ્ય નિત્ય સેવિકા વેદિકા થાળા સ્વરુપે આદ્ય શક્તિ પાર્વતીની સ્થાપના કરીને પૂજન કરવામાં આવ્યું. એટલે કે પ્રકૃતિ સ્વરુપે પાર્વતીનું વેદિકા સ્વરુપે અને શિવસ્વરુપ પુરુષ તત્વ લિંગ સ્વરુપે પૂજન પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા થઈ. સાથે સાથે સેવક નંદિશ્વર, કચ્છપ આદિની સ્થાપના થઈ. જગતની ઉત્પત્તિના આધાર પુરુષ અને પ્રકૃતિ જે નિત્ય સંયુક્ત છે. તેને વેદિકા અને લિંગ સ્વરુપે આદિ સુક્તોએ સ્તુતિ પ્રાર્થના અર્ચના કરી.

તો લિંગ શબ્દનો અર્થ અહીં એવો થતો નથી કે શરીરના એક અંગ ઉપાંગ કે અવયવ ને કહી શકાય. નિર્ગુણ પરબ્રહ્મનું સાકાર સ્વરુપ એટલે શિવલિંગ.

શિવતત્વનું સમ્પૂર્ણ ઐશ્વર્ય શક્તિ સહિત સાકાર સ્વરુપ એજ શિવલિંગ સ્વયં શિવ શિવલિંગ સ્વરુપે બિરાજે છે.

બીજા અર્થમાં લિંગ-લય-લિન આ ત્રણેય શબ્દો સમગ્ર બ્રહ્માંડના આવેશ સમાવેશ આવીભાવનું બોધક છે. વળી લિન શબ્દનું આદિ અનાદિ શુદ્ધ સ્વરુપ લિંગ શબ્દ બન્યો. એટલે કે ત્રણ શબ્દોનો સાર લિંગ શબ્દ બન્યો.

એકવાર ત્રેતાયુગમાં શિવ ભક્ત દૈત્યાધિપતિ લંકાનરેશ રાવણે હિમાલયમાં કૈલાશ પર્વત પર બેસીને કઠિન તપશ્ચર્યા કરી, ત્યારે ભગવાન આશુતોષ શિવ પ્રસન્ન થઈને વરદાન આપ્યાં હતાં. વળી રાવણે ભોળાનાથને મૂર્તિ સ્વરુપે લંકામાં બિરાજમાન થવાની પ્રાર્થના કરી ત્યારે શિવજીએ નિજસ્વરુપના રુપમાં લંબગોળ પથ્થર (શિવલિંગ) આપતાં કહ્યું કે હે રાવણ ! આ મારી મૂર્તિને

જમીન ઉપર જ્યાં રાખીશ ત્યાંથી પછી ચલાયમાન થઈશ નહિ. દશાનન શિવલિંગ લઈને લંકા જતા વયમાં લઘુશંકાનો સંકલ્પ થતા બિહારના ક્ષેત્રમાં એક ખેડૂતને મૂર્તિ આપી. ત્યારે ખેડૂતને ખૂબજ વજન લાગવાથી શિવલિંગને નીચે ભૂમિ પર મૂક્યું. તો ત્યાંથી મહાદેવ ચલાયમાન થયા નહિ. જે આજે દ્વાદશ જ્યોતિર્લિંગ માના વેજનાથ મહાદેવ તરીકે પ્રસિધ્ધ છે.

વળી મર્યાદા પુરુષોત્તમ શ્રીરામે દક્ષિણ દરિયાના કાંઠે સેતુબંધ બાંધતા પહેલાં સ્વહસ્તે સ્ફટિકના શિવલિંગની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. જે આજે રામેશ્વર મહાદેવ તરીકે પ્રસિધ્ધ છે. તે પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા વિધિના આચાર્યપદે પંડિત શ્રી લંકાપતિ રાવણ પાસે ભગવાને શ્રીરામે પ્રાણ પ્રતિષ્ઠાની વિધિ કરાવી હતી.

ભગવાન શિવના મસ્તક જટામાં પણ ગંગાજી ચંદ્ર દેવ આદિ દેવોનો નિવાસ છે. ભગવાન શ્રી વિષ્ણુના ચરણથી પ્રગટ થયેલ ગંગાજીને શિવજીએ મસ્તક પર ધારણ કરી. જગતમાં એક દેવ જે મહાદેવનું મસ્તક પૂજવામાં આવે છે કેટલાક ઋષિયોના મતાનુસાર શિવલિંગ શિવજીનું શિર છે. એટલે તો કેટલાક મંદિરોમાં શિવના મસ્તકની આકૃતિનાં અલંકાર ધારણ કરવામાં આવે છે. શિવજી પોતાના અનન્ય ભક્તોને મુક્તિરૂપમાં જટામાં સ્થાન આપે છે. તે જ જીવ શિવમાં લીન થાય એટલે કે મુક્તો જે જટામાં લીન થાય તેને શિવલિંગ કહીએ.

આદિ અનાદિથી આદ્ય પૂજનીય વિષ્ણુ અને શિવ પ્રતિપાદન કરવામાં આવ્યા ત્યારે શ્રી વિષ્ણુની પાદુકા અને શ્રીશિવનું મસ્તક પૂજાય છે.

સુખકન્દ
શ્રી સહજાનન્દનું
ચિંતવન

- શાસ્ત્રી નિર્ગુણદાસ (અમદાવાદ)

અષ્ટપદી

નિત્યં શુદ્ધમંજં ભુવનેશ્વરમીશેશં કિલ વિશ્વેશમ્,
માયાપાશનિરાકરણં શરણં નિગમાગમગીતગુણમ્ ।
પ્રગટીતસર્વકલં વિકલં કમનં જનિમૃત્યુજરાશમનં,
સર્વજ્ઞં શ્રુતિસારં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૧॥

શ્રેષ્ઠં યજ્ઞપતિ ભૂયિષ્ઠં વિશ્વવરિષ્ઠં ધર્મિષ્ઠં દાન્તં,
શાન્તમખિલહૃદિભાન્તં સુલલિતમમ્બુધિજાકાન્તમ્ ।
યોગિધ્યેયમજેયમગેજ્ઞં વિજ્ઞેયં નિર્ગતહેયં ગોવિન્દ,
વરદેશં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૨॥

પુણ્યં પ્રેમવતીપ્રિયપુત્રં પરમપવિત્રં સચ્ચરિતમ્,
વાગીશં વૃષવંશ વિભૂષણમાદિગુરું કરુણાધારમ્ ।
શાશ્વતમબ્જવિલોચનોરોચન મન્તકમોચનમતિસારં,
કાલિદતમદદ્ધનં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૩॥

સ્વેચ્છવિરચિતવિવિધાકારં દિવ્યાકારઘનાકારમ્,
લીલાધૃતવરમનુજાકારં વિશ્વવિહારં ભયહારમ્ ।
પૂર્ણચતુર્દશલોકાધારં સર્વાધારમનાધારં,
શ્રીવત્સાંકમુદારં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૪॥

વેત્તારં નરકાન્તકમવ્યયમવ્યક્તં પરમાનન્દમ્,
સિદ્ધસુરાસુરવંદ્યપદં વિપદન્તકરં જનતાસુખદમ્ ।
ભક્તાનુગ્રહત્પરમાદિમનાદિમશેષગુણોપેતમ્,
કોમલગાત્રમનીહં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૫॥

વામં વામરિપુન્જયવિગ્રહં સુરવિનિગ્રહમભિરામમ્,
દુઃખવિમોચનમમ્બુજરોચનમસુરવિમોહનમાર્તિહરમ્ ।
ભયવિનિવારણમાનતતારણ માગમધારણામવિતારં,
શ્યામં ધનવદકામમ્ ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૬॥

શર્મકલાપં મધુરાલાપં વિરમિતનિજજનસંતાપમ્,
શિવકરજાપં કુમતિદુરાપં મુક્તકલાપં હતપાપમ્ ।

વિદલિતતિષ્ઠ્યજ કલુષકલાપં ધૃતમતિચાપં શ્રિતશાપમ્,
કટિતટપુરટકલાપમ્ ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૭॥

બહુતરદિનકરચન્દ્રછટાહરમવિતચરાચરમાત્મરતિમ્,
યોગકલાધરમસુરભયં કરમમિતગુણાકરમાધિહરમ્ ।
ધાર્મિધર્મધુરંધરમીડ્યમનેક જનાભયદાતારમ્,
કવિનિષ્કામવિચિન્ત્યમ્ ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૮॥

॥ ઇતિ નિષ્કામાનન્દવર્ણિવિરચિત સહજાનન્દાષ્ટકમ્ ॥

સુખકન્દ શ્રી સહજાનન્દનું ચિંતવન

મનુષ્ય માત્ર સદા કોઈને કોઈ વિષયનું ચિન્તવન કર્યા જ કરતો હોય છે, ક્યારેક શુભ કે ક્યારેક અશુભ વિચારોનું ચિંતન સતત ચાલ્યા કરતું હોય છે તેથી તો કહેવાય છે કે મનને વશ કરવું અતિ કઠણ છે, શ્રીમદ્ભગવદ્ ગીતામાં પણ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણને અર્જુનજી કહે છે - તત્ત્વહકઠ્ઠં ઘટ્ટઃ ઋકલઃ તત્ત્વ એવા ચંચલ મનને જેમ મહારાજ વચનામૃતમાં ભૂતનું દ્રષ્ટાંત આપે કે તેને વાંસડો આપી રાખવો. ચડેને ઉતરે તેમ અહીં નિષ્કામાનન્દ વર્ણી કહે છે ચિન્તવન કરવું તો એક ભગવાન પૂર્ણ પુરુષોત્તમ શ્રીસ્વામિનારાયણ શ્રીસહજાનન્દ સ્વામીનું કરવું તે કેવું કરવું તેનો મહિમા અને દિવ્ય અલૌકિક મહાપ્રતાપ કેવો છે તે સ્વયં આ સ્તોત્રમાં વર્ણન કરે છે.

નિત્યં શુદ્ધમંજં ભુવનેશ્વરમીશેશં કિલ વિશ્વેશમ્,

માયાપાશનિરાકરણં શરણં નિગમાગમગીતગુણમ્ ।

પ્રગટીતસર્વકલં વિકલં કમનં જનિમૃત્યુજરાશમનં,

સર્વજ્ઞં શ્રુતિસારં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૧॥

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ શ્રીહરિ મહાપ્રભુ શ્રીસહજાનન્દ સ્વામીનું સ્વરૂપ કેવું છે તો નિત્યં ત્રિકાળાબાધિત ભૂતકાળ ભવિષ્યકાળ અને વર્તમાનકાળમાં સદા સ્થિર એક સમાન ભાવે રહે છે. શુદ્ધ કોઈ પણ પ્રકારના દૂષણ માયિકભાવ રહિત શુદ્ધ છે, અજ જન્મ મૃત્યુથી રહિત છે. અજન્મા છે અને ક્યારેય જરા વૃદ્ધાવસ્થા આવતી નથી એવા છે. સમગ્ર ભુવનના ઈશ નિયન્તા સ્વામી છે અર્થાત માવિક છે. ઈશ્વરોના પણ ઈશ્વર નિયન્તાઓના પણ નિયન્તા છે. સમગ્ર વિશ્વના ઈશ્વર છે. સમગ્ર વિશ્વના જીવ માત્રને ઈચ્છવા યોગ્ય છે ભજવા યોગ્ય છે. કારણ કે તેમના આશ્રય કરવાથી શરણે જવાથી જ જીવ માયાના બંધનથી પાશથી મુક્ત થઈ શકે છે. જેનું શરણ સ્વીકારવાથી માયાનું બંધનનું નિરાકરણ આવે છે. એવા મહાન સદ્ગુણો તેમનામાં સદા રહ્યા છે. એવું સદા સર્વ શાસ્ત્રો વેદો ઉપનિષદો ઈતિહાસ અને પુરાણો ગાન કરે છે વખાણ કરે છે વર્ણન કરે છે. તે પરંબ્રહ્મપરમાત્મા સ્વયં સર્વકળાઓ સહિત પૂર્ણ રૂપે આ પૃથ્વી ઉપર પ્રગટ પ્રમાણ વિચરે છે. કોઈ પણ પ્રકારની કળા શક્તિ સામર્થ્ય રહિત અને વિકૃત સ્વભાવના અને વિકૃત મનવાળા કુત્સત મનોભાવ વાળા જન્મ અને મૃત્યુના પાશમાં જકડાયેલા

શ્રી સ્વામિનારાયણ

વૃદ્ધાવસ્થાના દુઃખો ભોગવતા જીવોને શાન્તિ આપવા બંધનોનું શમન કરવા નાશ કરવા આ કળિકાળમાં મનુષ્ય દેહ ધારણ કરીને વિચરણ કરે છે. એવા સર્વજ્ઞ જીવપ્રાણી માત્રના મન વાણી અને કર્મને જાણનારા છે. તેવું શ્રુતિ અર્થાત વેદ વાક્યનો સાર પણ એમ જ કહે છે અથવા સાંભળવાનો સાર પણ એમના જ ગુણગાન છે, એવા મારા ઈષ્ટ દેવ ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ સુખના કંદ છે અર્થાત કંદ જેમાંથી કોઈ વસ્તુ ક્યારેય વિપરિત સ્વાદ વાળી નથી હોતી. જેમ કે સાકરનો ગાંગડો હોય તે ઉપરથી નીચેથી કે વચમાથી કોઈ પણ ભાગેથી ચાખો એક જ સરખો સ્વાદ આવે છે તેમ સર્વ પ્રકારે જીવને સુખ આપે માટે સહજ માં થોડા જ સત્કાર્યમાં ભજન ભક્તિ કે ધર્માચરણ કરવાથી પોતાના અવિનાશી અક્ષરધામનું મહાન સુખ આપે એવા સહજાનન્દ સ્વામીનું ચિંતવન કરો. (૧)

શ્રેષ્ઠં યજ્ઞપતિ ભૂયિષ્ઠં વિશ્વવરિષ્ઠં ધર્મિષ્ઠં દાન્તં,

શાન્તમખિલલહૃદિમાન્તં સુલલિતમમ્બુધિજાકાન્તમ્ ।

યોગિધ્યેયમજેયમગેજ્ઞં વિજ્ઞેયં નિર્ગતહેયં ગોવિન્દ,

વરદેશં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૨॥

જેમનું વર્તન આચરણ અને વાણી સદા સર્વપ્રકારે અતિ ઉત્તમ છે શ્રેષ્ઠ છે. જગતમાં જેટલા પ્રકારના યજ્ઞ છે જેમ કે ગીતાજીમાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ કહે છે કે યજ્ઞોમાં હું જપ યજ્ઞ છું. આ સિવાયના જેટલા પણ યજ્ઞો છે તે સર્વના પતિ અર્થાત સ્વામી નિયન્તા છે. આ ભૂમિ ઉપર વસતા સર્વને ઈચ્છનીય છે પ્રાપ્ત કરવા જેવા છે. અનન્ત કોટી બ્રહ્માડોમાં સમગ્ર વિશ્વમાં સર્વથી વરિષ્ઠ છે. પ્રતાપથી ગુણથી અને ઐશ્વર્યથી મોટા છે. સદા સર્વ પ્રકારે બધાજ ધર્મમાં વર્તવા વાળા છે ધર્મનિષ્ઠ છે. જીવોને સુખ આપવામાં પોતાના અક્ષરધામ આપવામાં ઉદાર છે. સદા શાન્ત છે. શાન્ત સ્વાભવના છે અન્તઃશત્રુઓના વિકારથી રહિત છે. સમગ્ર બ્રહ્માંડોના જીવમાત્રના અન્તઃકરણમાં રહીને દિવ્ય પ્રકાશ જે આત્મા પરમાત્માના જ્ઞાન રૂપી પ્રકાશ રૂપે દેખાય છે. સ્વચ્છ નિર્મળ શાન્ત જળનો મહાન સાગરના જેવી જેમની કાન્તિ છે. વર્ણ છે રંગ છે. જે સ્વરૂપનું યોગીઓ પોતાના હૃદયમાં અષ્ટાંગ યોગ સિદ્ધ કરીને ધ્યાન કરે છે. જે સદા અજેય છે. કોઈ પ્રકારે તેમના સ્પરૂને જીતી શકાતું નથી. સમાધિમાં પણ જેમને પૂર્ણ સ્વરૂપે જાણી શકાતા નથી. તો પણ પોતાના શરણાગત ભક્તોને વિજ્ઞેય વિશેષ રૂપે કરીને ઓળખી શકાય જાણી શકાય તેવા છે. જેમના સ્વરૂપ સર્વ પ્રકારના અનિચ્છનીય દોષોથી રહિત છે. કોઈ પણ પ્રકારના નિન્દનીય ગુણો કામ ક્રોધ લોભાદિ તેમાં ક્યારેય નથી. સર્વ ઈન્દ્રિયોના સમુદાયને પોતાના વશમાં રાખનારા છે. પોતાનું ભજન કરનારા આશ્રયે આવનારા સર્વ ભક્તોને અનેક પ્રકારના વરદાન આપવા વાળા છે. એવા મારા ઈષ્ટ દેવ ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ સુખના કંદ છે અર્થાત કંદ જેમાંથી કોઈ વસ્તુ ક્યારેય વિપરિત સ્વાદ વાળી નથી હોતી. જેમ કે સાકરનો ગાંગડો હોય તે ઉપરથી નીચેથી કે વચમાથી કોઈ પણ ભાગેથી ચાખો

એકજ સરખો સ્વાદ આવે છે તેમ સર્વ પ્રકારે જીવને સુખ આપે માટે સહજમાં થોડા જ સત્કાર્યમાં ભજન ભક્તિ કે ધર્માચરણ કરવાથી પોતાના અવિનાશી અક્ષરધામનું મહાન સુખ આપે એવા સહજાનન્દ સ્વામીનું ચિંતવન કરો. (૨)

પુણ્યં પ્રેમવતીપ્રિયપુત્રં પરમપવિત્રં સચ્ચરિતમ્,

વાગીશં વૃષવંશ વિભૂષણમાદિગુરું કરુણાધારમ્ ।

શાશ્વતમબ્જવિલોચનોરોચન મન્તકમોચનમતિસારં,

કાલિદતમદધ્નં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૩॥

ત્રણેય કાળમાં ત્રણેય સ્થિતિમાં ત્રણેય અવસ્થામાં સદા સત્કર્મ જગતના હિતનું કાર્ય પુણ્ય કાર્ય જ કરવાવાળા છે. અને માતા પ્રેમવતી દેવીના અતિ પ્રિય પુત્રસ્વરૂપે આ પૃથ્વી ઉપર મનુષ્ય જન્મ ધારણ કરેલ છે. જેઓ મન કર્મ વાણી અને દેહથી અતિ પવિત્ર છે. પરમ ભાગવદ્ભક્ત વેદાધ્યન પરાયણ પવિત્ર બ્રાહ્મણ કુળમાં દેહ ધારણ કર્યો છે. જેમનું ચારિત્ર્ય સત્ય પરાયણ છે. મન કર્મ અને વાણીથી સદા સત્યનું જ આચરણ કરાનાર છે. સત્ય અને પવિત્ર વાણીના ઈશ છે. અર્થાત જ્યાં સત્ય વાણીનો ઉપયોગ થાય ત્યાં જ તેમનો વાસ હોય છે. વૃષ જે ધર્મદેવના વંશમાં દેહ ધારણ કરેલ છે. અથવા જે ધર્મ સર્ગ સત્ય દયા અહિંસા આદિ જ્યાં છે ત્યાં જ શ્રીહરિ છે. જગતમાં જીવ માત્રને આત્યન્તિક મોક્ષ અને સર્વોપરી ઉપાસનાનો ઉપદેશ આપનારા ગુરૂઓમાં સૌ પ્રથમ પોતે ગુરૂ સ્થાનને અતિ શોભાયમાન કરવા સ્વયં વિરાજમાન થયા છે. સંસાર સાગરમાં ડૂબતા અને દુઃખ ભોગવતા જીવો ઉપર અતિ દયાએ

શ્રી સ્વામિનારાયણ

યુક્ત કરૂણાને ધારણ કરનારા છે. જે દયા અને કરૂણાને સદાય શાશ્વત ધારણ કરી રાખે છે. સરોવરમાં ઉત્પન્ન થયેલ કમળ તેની શોભા સદાય ધારણ કરી રાખે છે તેમ તેવાજ કમળ સમાન નેત્રો વાળા મનગમતા રૂચિકર દૃષ્ટિથી દેખે છે. કાળ અને મૃત્યુથી જીવમાત્રને છોડાવનારા છે. જીવન માટે તે શ્રીહરિ સારમાં સાર મેળવવા માટે અતિ શ્રેષ્ઠ છે. જે પ્રભુએ માતા પ્રેમવતીના ઉદરે જન્મ ધારણ કરીને અત્યન્ત માયાવી કાલીદત્ત નામના અસુરનો ધમંડ અભિમાનનો નાશ કર્યો છે. એવા મારા ઈષ્ટ દેવ ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ સુખના કંદ છે અર્થાત કંદ જેમાંથી કોઈ વસ્તુ ક્યારેય વિપરિત સ્વાદ વાળી નથી હોતી જેમ કે સાકરનો ગાંગડો હોય તે ઉપરથી નીચેથી કે વચમાથી કોઈ પણ ભાગેથી ચાખો એક જ સરખો સ્વાદ આવે છે તેમ સર્વ પ્રકારે જીવને સુખ આપે માટે સહજમાં થોડા જ સત્કાર્યમાં ભજન ભક્તિ કે ધર્માચરણ કરવાથી પોતાના અવિનાશી અક્ષરધામનું મહાન સુખ આપે એવા સહજાનન્દ સ્વામીનું ચિંતવન કરો. (૩)

સ્વેચ્છાવિરચિતવિવિધાકારં દિવ્યાકારઘનાકારમ્,

લીલાધૃતવરમનુજાકારં વિશ્વવિહારં ભયહારમ્ ।

પૂર્ણચતુર્દશલોકાધારં સર્વાધારમનાધારં,

શ્રીવત્સાંકમુદારં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૪॥

અનંત કોટી બ્રહ્માંડોના અધિપતિ એવા પરમેશ્વર પોતાની જ ઈચ્છાએ કરીને આ પૃથ્વી ઉપર વિવિધ પ્રકારના આકાર ધારણ કરે છે. અર્થાત વિવિધ દેહ ધારણ કરે છે. જેમ કે મત્સ્ય, કચ્છ, વરાહ, વામન, નૃસિંહ, રામ, કૃષ્ણ એવી જ રીતે સ્વામિનારાયણ નામે જન્મ ધારણ કરે છે. જે જે દેહ કે આકાર ધારણ કરે છે તે મનુષ્ય હોય કે પશુ પક્ષીનો આકાર પરન્તુ તે સર્વ દેહ દિવ્ય હોય છે. સર્વ પ્રકારે તેમાં દિવ્યતા રહેલ હોય છે. કોઈ એક દેહ કે અંગ દિવ્ય છે તેમ નહી પણ સાકરના ગાંગડાની જેમ ઘન સ્વરૂપે તેમાં દિવ્યતા રહેલ છે. દેહ ધારણ કરવો અને છોડવો તે તો તે પરમેશ્વરની કેવળ લીલામાત્ર છે. પછી તે મનુષ્યનો દેહ ધારે કે અન્ય કોઈ પણ પ્રકારની આકૃતિ ધારણ કરે તે માત્ર જગતને દેખાડવા માટે છે. પોતે તો સદા દિવ્ય સાકાર નરાકૃતિ જ છે. અનેક પ્રકારના દેહ ધારણ કરીને અનંતકોટી બ્રહ્માંડોમાં વિશ્વમાં વિચરણ કરે છે. તે કેવળ જીવના હૃદયમાંથી જન્મ મૃત્યુના ભયને દૂર કરવા માટે છે. પોતે સ્વયં પૂર્ણકામ છે તેમને કોઈ પ્રકારની ઈચ્છા કે કામના નથી. છતાં ચૌદ લોકને ધારણ કરી રહ્યા છે અને ચૌદ લોકના આધાર પણ સ્વયં જ છે. અનંતકોટી બ્રહ્માંડોના આધાર સર્વાધાર છે. જેનો કોઈ આધાર નથી તેના પણ શ્રીહરિ જ આધાર છે. અને જેમણે ઉદારતા પૂર્વક પોતાના વક્ષ સ્થળમાં શ્રીવત્સનું ચિન્હ ધારણ કરી રાખેલ છે. એવા મારા ઈષ્ટ દેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સુખના કંદ છે અર્થાત કંદ જેમાંથી કોઈ વસ્તુ ક્યારેય વિપરિત સ્વાદ વાળી નથી હોતી. કેમ કે સાકરનો ગાંગડો હોય તે ઉપરથી નીચેથી કે વચમાથી કોઈ પણ

ભાગેથી ચાખો એક જ સરખો સ્વાદ આવે છે તેમ સર્વ પ્રકારે જીવને સુખ આપે માટે સહજમાં થોડા જ સત્કાર્યમાં ભજન ભક્તિ કે ધર્માચરણ કરવાથી પોતાના અવિનાશી અક્ષરધામનું મહાન સુખ આપે એવા સહજાનન્દ સ્વામીનું ચિંતવન કરો. (૪)

વેત્તારં નરકાન્તકમવ્યયમવ્યક્તં પરમાનન્દમ્,

સિદ્ધસુરાસુરવંદ્યપદં વિપદન્તકરં જનતાસુખદમ્ ।

શક્તાનુગ્રહત્પરમાદિમનાદિમશેષગુણોપેતમ્,

કોમલગાત્રમનીહં ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૫॥

સર્વજ્ઞ છે. ભૂત ભવિધ્યને વર્તમાનને જાણે છે. જીવના પ્રારબ્ધ સંચિત અને ક્રિયામાણ કર્મને પણ જાણે છે. તે જાણીને જીવના ઉપરથી નરકના દુઃખનો નાશ કરે છે. છતાં અવ્યક્ત પણ રહે છે. અર્થાત કોઈને જાણ્યામાં આવતા નથી. કોઈ જાણી શકતું નથી. તેવા અવ્યય સ્વરૂપે રહે છે. જેમનો કોઈ પ્રકારે વધારો ઘટાડો કે બાળ યુવા કે વૃદ્ધાવસ્થા જેવો વિકાર થતો નથી. મન વાણીથી જેનું વર્ણન ન થઈ શકે જીવ જેનો પાર ન પામી શકે તેવા દિવ્ય અલૌકિક અક્ષરધામના આનન્દમાં સદા મસ્ત રહે છે. અષ્ટાંગ યોગ સિદ્ધ કરનારા મોટા સિદ્ધો અને ત્રિલોકીના દેવતાઓ અસુરોના અધિપતિઓ પણ જેમના ચરણને સદા વંદન કરે છે. શરણે આવનારા સર્વની બધા જ પ્રકારની વિપત્તિઓનો નાશ કરનારા છે. સમગ્ર બ્રહ્માંડોની વિશ્વની જનતાને સુખ આપનારા છે. પોતાના ભક્તો ઉપર અનુગ્રહ કરીને અવિનાશી એવું જે પોતાનું અક્ષરધામ તે આપવા સદા તત્પર રહે છે. તૈયાર રહે છે. આદિ એટલે કે પ્રથમથી ગણત્રી કરો અને અન્ત સુધી જેટલા ગુણો ગણી શકો તે બધા જ ગુણો કોઈ પણ સદ્ગુણ બાકી ન રહે તે બધાજ ગુણોથી યુક્ત છે. એવો સુંદર દેહ ધારણ કર્યો છે કે જેમના સર્વ અંગો ગાત્રો એટલા બધા કોમલ કમલની પાંખડી જેવા છે. કોઈ પણ અંગની ટીકા થઈ શકે તેમ નથી. એવા મારા ઈષ્ટ દેવ ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ સુખના કંદ છે અર્થાત કંદ જેમાંથી કોઈ વસ્તુ ક્યારેય વિપરિત સ્વાદ વાળી નથી હોતી કેમ કે સાકરનો ગાંગડો હોય તે ઉપરથી નીચેથી કે વચમાથી કોઈ પણ ભાગેથી ચાખો એક જ સરખો સ્વાદ આવે છે તેમ સર્વ પ્રકારે જીવને સુખ આપે માટે સહજમાં થોડા જ સત્કાર્યમાં ભજન ભક્તિ કે ધર્માચરણ કરવાથી પોતાના અવિનાશી અક્ષરધામનું મહાન સુખ આપે એવા સહજાનન્દ સ્વામીનું ચિંતવન કરો. (૫)

વામં વામરિપુન્જયવિગ્રહં સુરવિનિગ્રહમભિરામમ્,

દુઃખવિમોચનમમ્બુજરોચનમસુરવિમોહનમાર્તિહરમ્ ।

શ્યામં ધનવદકામમ્ ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૬॥

સદા ઐકેશ્વર સિદ્ધાન્તનું પ્રતિપાદન કરનારા છે. એકલાજ

શ્રી સ્વામિનારાયણ

એકાન્તમાં રહેવાની અને નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચર્ય વ્રત ધારણ કરવાની રૂચિવાળા છે. મનુષ્ય દેહ તો એવો સુન્દર ધારણ કર્યો છે કે જેને જોઈને સાક્ષાત્ કામદેવ પણ લજ્જા પામે છે. અર્થાત કામદેવને જીતી લેવો જેમના માટે કોઈ મોટી વાત નથી તે તો સહજતાથી જીતેલ છે. મોટા દેવતાઓનું નિગ્રહ વશ કરે તેવું સુન્દર શરીરના દર્શન થતાં મનને અતિ આનન્દ આપે છે. દર્શન માત્રથી જીવોને ભયાનક દુઃખોથી તત્કાળ જ મુક્ત કરે છે. શાન્તસાગરના નિર્મળ જળના જેવા સુન્દર રૂચિકર દેહના દર્શન કરીને મોટા મોટા દેવતાઓ પણ મોહ પામી જાય છે. અને સતત નિરખ્યા જ કરે છે જેથી તેમના સર્વ પ્રકારના દુઃખો કષ્ટો નાશ પામી જાય છે. અસુરોનો અન્તઃ શત્રુઓનો ભયનું નિવારણ કરે એવા જેમના દર્શન છે. જન્મ મૃત્યુ જરા વ્યાધિ અને સંસારસાગરના દુઃખોથી તારનારા છે. આગમ રૂપી વેદની શ્રુતિઓના અર્થને ધારણ કરે છે. અર્થાત વેદની શ્રુતિઓ જે પ્રતિપાદન કરે છે તે સર્વ ઐશ્વર્યો શ્રીહરિએ ધારણ કરીને આ મનુષ્ય અવતાર ધારણ કરેલ છે. મેઘના જેવા શ્યામ સુન્દર મનુષ્ય શરીરે કરીને જે ક્યારેય ન જીતી શકાય તેવા શરીરમાં અતિ વ્યામ કામદેવને જેમણે જીતી રાખ્યો છે. એવા મારા ઈષ્ટ દેવ ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ સુખના કંદ છે અર્થાત કંદ જેમાંથી કોઈ વસ્તુ ક્યારેય વિપરિત સ્વાદ વાળી નથી હોતી જેમ કે સાકરનો ગાંગડો હોય તે ઉપરથી નીચેથી કે વચમાથી કોઈ પણ ભાગેથી ચાખો એક જ સરખો સ્વાદ આવે છે તેમ સર્વ પ્રકારે જીવને સુખ આપે માટે સહજમાં થોડા જ સત્કાર્યમાં ભજન ભક્તિ કે ધર્માચરણ કરવાથી પોતાના અવિનાશી અક્ષરધામનું મહાન સુખ આપે એવા સહજાનન્દ સ્વામીનું ચિંતવન કરો. (૬)

શર્મકલાપં મધુરાલાપં વિરમિતનિજનસંતાપમ્,

શિવકરજાપં કુમતિદુરાપં મુક્તકલાપં હતપાપમ્ ।

વિદલિતતિષ્ઠ્યજ કલુષકલાપં ધૃતમતિચાપં શ્રિતશાપમ્,

કટિતટપુરટકલાપમ્ ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૭॥

જીવોને બંધનોથી મુક્તિ આપવામાં અતિ કુશળતા પૂર્વકની યુક્તિઓ સમજાવનારા છે. જ્યારે પણ કોઈ ભજન કે કીર્તનનું ગાન કરે છે ત્યારે સંગીતમય મધુર આલાપ સાંભળીને પોતાના ભક્તોના સર્વ પ્રકારના સંતાપો દુઃખો કષ્ટો તત્કાળ વિરામ પામી જાય છે. જેમના નામોનો જપ જીવ માત્રને કલ્યાણ કરનારો છે. આત્યન્તિક મહામોક્ષ આપે છે. જીવના હૃદયમાં રહેલી કુબુદ્ધિ દુઃષ્ટબુદ્ધિને દૂર કરીને શ્રેષ્ઠબુદ્ધિ સદ્બુદ્ધિ આપે છે. જેનું ગાન કે જપ મોટા મોટા અક્ષરમુક્તો વિવિધ પ્રકારની રાગરાગીણીઓમાં કલાએ યુક્ત સદા કરે છે. જેનાથી જીવોના પ્રારબ્ધ સંચિત અને ક્રિયમાણ પાપોનો નાશ થાય છે. જગતમાં કલંક લગાડનારા કામ ક્રોધ લોભાદિ અન્તઃશત્રુઓનો નાશ થાય છે. કળિયુગના દૂષણો હિંસા, વ્યભિચાર, અભક્ષ્યનું ભક્ષણ જેવા કલંકિત આચરણોથી થતાં પાપો નાશ પામે છે. ધૃતિ, જ્ઞાપ, દયા, શાંતિ, સહનશીલતા અને ઉત્તમબુદ્ધિનો ઉદય થાય છે. પોતાના આશ્રયે આવેલા સર્વને

પૂર્વમાં દુર્વાસા ઋષિએ આપેલા શ્રાપથી છોડાવીને પોતાના દિવ્ય અક્ષરધામના અધિકારી કર્યા છે. શરણે આવેલાને મહાન અગાધ લાગતો સંસાર સાગર કેડ્ય સમાન થઈ જાય છે. અથવા જેમણે પોતાની કેડ્ય ઉપર સુન્દર કલા કારીગરી યુક્ત કળાયુક્ત રંગીન વસ્ત્ર ભેટ બાંધી રાખી છે એવા મારા ઈષ્ટ દેવ ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણ સુખના કંદ છે અર્થાત કંદ જેમાંથી કોઈ વસ્તુ ક્યારેય વિપરિત સ્વાદ વાળી નથી હોતી જેમ કે સાકરનો ગાંગડો હોય તે ઉપરથી નીચેથી કે વચમાથી કોઈ પણ ભાગેથી ચાખો એક જ સરખો સ્વાદ આવે છે તેમ સર્વ પ્રકારે જીવને સુખ આપે માટે સહજમાં થોડા જ સત્કાર્યમાં ભજન ભક્તિ કે ધર્માચરણ કરવાથી પોતાના અવિનાશી અક્ષરધામનું મહાન સુખ આપે એવા સહજાનન્દ સ્વામીનું ચિંતવન કરો. (૭)

બહુતરદિનકરચન્દ્રછટાહરમવિતચરાચરમાત્મરતિમ્,

યોગકલાધરમસુરભયં કરમમિતગુણાકરમાધિહરમ્ ।

ધાર્મિધર્મધુરંધરમીઙ્યમનેક જનાભયદાતારમ્,

કવિનિષ્કામવિચિન્ત્યમ્ ચિન્તય સુખકન્દં સહજાનન્દમ્ ॥૮॥

કોટી કોટી સૂર્ય અને ચન્દ્રના પ્રકાશથી પણ અતિ તેજસ્વી સ્વયં પ્રકાશે યુક્ત એવું જે પોતાનું દિવ્ય અક્ષરધામ જ્યાં સુધી જગતનો કોઈ ચર કે અચર જીવ ક્યારેય પહોંચી શકતો નથી એવા દિવ્ય અક્ષરધામમાં બિરાજમાન થઈને સ્વસ્વરૂપનું આત્મસ્વરૂપનું સદા ચિંતવન કરે છે. અષ્ટાંગ યોગની કળાઓને યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિ તથા યોગની ક્રિયાઓ નેતિ ધોતિ ભસ્તી કુંજર કપાલભાતિ શક્તિપાત કુંડલીની અને ત્રાટકને ધારણ કરી રહ્યા છે અર્થાત આ બધી કળાઓને પોતે કરે છે અને પોતાના આશ્રિતોને શિક્ષા આપે છે. આસુરી વૃતિવાળા કુબુદ્ધિ વાળાઓને જેમના દર્શન અતિ ભયંકર દેખાય છે. પોતાના આશ્રિત ભક્તોને તેજ દર્શન અત્યન્ત ગુણકારક દેખાય છે. અને આધિ વ્યાધિ અને ઉપાધિનો નાશ કરનાર છે. જેમનું સ્વરૂપ સદા ધર્મને ધારણ કરીને રહે છે. એવા ધાર્મિક છે અર્થાત જે મનુષ્યો ધર્મનું આચરણ કરીને તેમનો આશ્રય કરે છે ભજન કરે છે. તેવા જનોને જીવોને મનુષ્યોને સર્વપ્રકારના ભયથી અભયદાન આપે છે. એટલા માટે જ કવિ અર્થાત આર્ષદેષ્ટા ત્રિકાળજ્ઞાની નિષ્કામાનન્દ વર્ણી તેમનું સદા ચિન્તવન કરે છે. એવા મારા ઈષ્ટ દેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સુખના કંદ છે અર્થાત કંદ જેમાંથી કોઈ વસ્તુ ક્યારેય વિપરિત સ્વાદ વાળી નથી હોતી કેમ કે સાકરનો ગાંગડો હોય તે ઉપરથી નીચેથી કે વચમાથી કોઈ પણ ભાગેથી ચાખો એક જ સરખો સ્વાદ આવે છે તેમ સર્વ પ્રકારે જીવને સુખ આપે માટે સહજમાં થોડા જ સત્કાર્યમાં ભજન ભક્તિ કે ધર્માચરણ કરવાથી પોતાના અવિનાશી અક્ષરધામનું મહાન સુખ આપે એવા સહજાનન્દ સ્વામીનું ચિંતવન કરો. (૮)

પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના મુખેથી અમૃત વચનો

- સંકલન : ગોરધનભાઈ વી. સીતાપરા (હીરાવાડી-બાપુનગર)

હર્ષદ કોલોની (બાપુનગર) નૂતન મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ પ્રસંગે (તા. ૪-૩-૧૮) : બહેનોને તમે પ્રથમ નૂતન મંદિર કરી આપ્યું એટલે મહારાજ રાજી થયા જેનાથી થોડા જ સમયગાળામાં આ ભાઈઓનું પણ નૂતન મંદિર સાકાર પામ્યું. બહુ આનંદ થયો. બન્ને મંદિરો એક સરખા થઈ ગયા. ક્યું પ્રથમ બન્યું એ પણ ખ્યાલ ન આવે (બન્ને મંદિરનું એક સરખું જ **Elevation** ઉંચાઈનો નકશો તેમજ અંદર-બહાર એક સરખી ડિઝાઈન હોવાથી) પૂર્વ વિસ્તારનું ૨૦X૨૦ નું આ સૌથી જુનું ૩૩ વર્ષ પહેલાનું મંદિર હતું. જે મંદિરમાં બેસીને ભજન ભક્તિ થઈ. **વળી આ પ્રસાદીની વસ્તુઓ તમને મળી છે.** અને સાથે સાથે આ સંતોએ કથાના માધ્યમથી કરાવેલો સત્સંગ જેના કારણે આજે આ વિસ્તારમાં કેટલા મંદિરો થયા અને કેટલા બધા હરિભક્તો થયા. તમે બધાએ ફક્ત આ મંદિરમાં જ સેવા નથી કરી પરંતુ ઉત્સવ સમૈયામાં જ્યાં જરૂર જણાય ત્યાં સેવા કરતા આવ્યા છો. તમે સૌ સૌરાષ્ટ્રમાંથી અહીં આવીને વસ્યા તો સાથે ગુજરાતમાંથી પણ ભક્તજનો આવીને અહીં વસ્યા છે. **પણ સરવાળે હકીકત એ છે કે આપણે બધા મહારાજના છીએ. સ્વભાવ પ્રકૃતિ કોઈની ક્યારેય સરખી હોતી જ નથી તો પણ સંપથી રહીએ એજ મોટી વસ્તુ છે.**

અમારા નિવાસ સ્થાને તમારામાંથી ઘણા ભેગા મળીને અવાર-નવાર આવતા હોય છે. તેઓને ખ્યાલ છે કે બાગમાં ૫૦ જેટલા તો મોર હશે, બીજા પક્ષીઓ છે. સાપ છે. નોળિયા છે, વાંદરા છે, બિલાડા છે, કૂતરા છે અને સાથે અમે છીએ. બધા સંપથી રહીએ છીએ. તમે કહો, બિલાડા ને કૂતરાને ક્યાંય મેળ પડે ? કૂતરાને વાંદરા સાથે બને ? સાપ અને નોળિયાને ક્યાં મેળ પડે ? પરંતુ અમે નજરે જોયું છે કે દૂધનું તાંસળું ભર્યું હતું. બિલાડી તેમાંથી દૂધ પીતી હતી અને તેની પાછળ કૂતરો ઉભો રહીને બિલાડીની પૂંછડી ચાટતો હતો ! (સૂક્ષ્મ રીતે વિચારીએ તો એવું તારણ નીકળે કે જેમ શ્રી નરનારાયણદેવના નિવાસથી બદ્રિકાશ્રમની ભૂમિનું શાસ્ત્રોમાં આ પ્રકારનું વર્ણન વાંચવા મળે છે તે જ પ્રકારે ધર્મકુળના નિવાસથી પાવન થયેલી શ્રી સ્વામિનારાયણ બાગની આ ભૂમિમાં આવું સહજ બને ! વળી અસારવા સહજાનંદ ગુરુકુળ - ધર્મકુળનું જૂનું નિવાસ સ્થાન ત્યાં આજે પણ કોઈ હનુમાનજીના દર્શને જાય ત્યારે એ ભૂમિની દિવ્યતાના સ્પંદનો એવા જ અનુભવાય છે. **કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે અમે બધા સંપથી સાથે રહીએ છીએ તો પછી આપણે મંદિરમાં સંપથી હેત પ્રીતથી રહેવું પડશે ને ?**

મંદિરમાં શું થાય છે તમે વિચાર કરો. એક ભગત

મહારાજની સાથે ઉભા હોય કે બેઠા હોય તેવા સમયે તે ભગતને ન ગમતા બીજા કોઈ ભગત બાજુમાં આવી જાય તો મૂર્તિમાંથી ચિત્ત હટીને મન ચગડોળે ચડશે. આ મારી બાજુમાં ક્યા આવ્યો ? શુ કરે છે ? દંડવત કરે છે ? માળા કરે છે ? **મંદિરમાં આવ્યો છે તેનો ગુણ તો રાખો !** મહારાજ સમકાલીન જે મોટા મંદિરો બન્યા જેમાં મહારાજે સ્વયં પ્રતિષ્ઠા કરી છે. તેની પ્રદક્ષિણામાં તમે જુઓ. બેસવા માટેની પથ્થરની બેઠકો બનાવી છે. બેઠકોમાં જે કોઈ બેસશે, ભલે વાત કદાચ જગતની થોડી કરશે પરંતુ સાથે સાથે ભગવાનના મંદિરમાં આવીને બેઠા છે તો **મંદિરના દિવ્ય વાતાવરણની અસર તો તેના ઉપર પડવાની જ છે ને ! વધારે નહીં તો ૨% પણ તેના વિચારોમાં પરિવર્તન આવશે જ !** બાળકોને મંદિરે લાવવા હશે તો હીંચકા - લપસણી વગેરે પણ જોઈશે. **સમય પ્રમાણે આપણે ચાલવું પડે છે. સમય આપણી સાથે નથી ચાલતો.** આ કથા મંડપમાં જ જુઓને ! આજથી ૧૦-૧૨ વર્ષ પહેલા તમે બધા નીચે બેસીને કથા સાંભળતા હતા ને ? આજે તમે જ આ સોફા અને ખુરશીઓ ગોઠવી છે. શા માટે ફેરફાર કરવો પડ્યો ? સમયની માંગ થઈ અને સાથે સાથે ગામડાના માણસોના પગ જે કામ આપતા હતા તે આજે તમારા પગ કામ આપી શકતા નથી. નાનપણમાં જે બાળક મંદિરમાં આવીને રમ્યો હશે તે ભવિષ્યમાં **Migrate** (સ્થળાંતર) થઈને જ્યાં પણ જશે ત્યાં મોટો થઈને યાદ કરશે કે અમે ફલાણા મંદિરમાં નાના હતા ત્યારે રમ્યા હતા ! તેને

શ્રી સ્યામિનારાયણ

પોતાપણની ભાવના થશે. તમે નહીં માનો મહારાજ પોઠી જાય પછી આ કાલુપુર મંદિરના યોગાનમાં પણ ઘણા લોકો રમેલા છે. મારી જ વાત કરું તો હું નારણઘાટ મંદિરના યોગાનમાં કિકેટ રમેલો છું.

(સ્ટેજ ઉપર એક પાતળા પ્લાસ્ટીકની કોથળી મહારાજશ્રીની બાજુમાં જ પવનના ઘસારાને કારણે કદાચ અવાજ કરતી હશે તેનાથી પ.પૂ. મહારાજશ્રીએ તેને હાથમાં લઈને તેની ગડી પાડીને સંકેલતા કહ્યું કે) મહારાજની ઈચ્છાથી જ આ અહીં આવી લાગે છે. કારણ કે હું શું બોલીશ તેની તૈયારી કરીને ક્યારેય ક્યાંય જતો નથી. પરંતુ આવું કંઈક માધ્યમ મળી જાય એટલે વાત ચાલે. મહારાજે શિક્ષાપત્રીમાં આપણને સ્વચ્છતાની આજ્ઞા કરી છે તો સ્વચ્છતા માટે મંદિરમાં, ફક્ત મંદિરમાં જ નહીં પરંતુ આપણા ઘેર ઓફિસ વગેરે દરેક સ્થળે જરૂરિયાત મુજબની સંખ્યામાં ડસ્ટબીન (કચરા પેટી) રાખવા પડશે. ખૂણે ખાંચરે એક જ શા માટે? વધારે ડસ્ટબીન રાખોને! બીજા તો યજમાન મલશે. પરંતુ કોઈ ડસ્ટબીનના યજમાન થશે તો પણ અમે વધારે રાજી થઈશું. તમારે ડસ્ટબીન ન લાવવા હોય તો હું મોકલાવું! મોટા મોટા મકાનોમાં પણ ઘણીવાર ડસ્ટબીન શોધવું મુશ્કેલ હોય છે! બીજી કોઈ વાતમાં તમને મારે કંઈ ઉપદેશ આપવાનો છે જ નહિ પરંતુ ડસ્ટબીન ભૂલાઈ નહીં એટલું તો કરવું જ પડશે! યુરોપ કે ઓસ્ટ્રેલીયા વગેરે દેશોમાંથી લોકો અહીં આવતા હોય છે ત્યારે કહેતા હોય છે કે **India is very Dirty** (ભારત ખૂબ ગંદુ છે) રોડ ઉપર ગાયોને કૂતરા તેમજ ગંદકી, પછી તેઓને કહેવું પડે કે અમે બધા સાથે હળીમળીને રહીએ છીએ. પરંતુ મહારાજે શિક્ષાપત્રીમાં સ્વચ્છતાની જે આજ્ઞાઓ કરી છે તેનું અનુસંધાન રાખીએ.

ઘણા કહેતા હોય છે કે મંદિરો આટલા શા માટે? અમે કહીએ છીએ કે મોલ આટલા શા માટે? અગાઉ એક ગામમાં એક કરિયાણાની દુકાન હોય તો પણ ચાલતું જ હતું ને? સમય બદલાયો. મોલની જરૂર જણાય હશે ત્યારે મોલ ઉભા થયા હશે ને! એમ હાલમાં સંસ્કારો માટે મંદિરોની પણ જરૂર છે જ! તમને જાણીને ગર્વ થશે, તમને જાણ હશે તો બીજાને કહી શકશો એટલા માટે હું કહું છું કે નરનારાયણદેવના દેશમાં સરેરાશ દર ૧૭ દિવસે એક મંદિરમાં પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા થાય છે. તમારા મંદિરમાં તો પુનઃ પ્રતિષ્ઠા થઈ છે એટલે ન ગણીએ પરંતુ જે ગામમાં સત્સંગ નહોતો, સંપ્રદાયની આશ્રિત દીકરીઓ પરણીને બીજે ગામ ગઈ હોય તો ત્યાં તે દીકરીઓને કારણે આજે મંદિરો બન્યા છે અને સત્સંગ થયો છે. હું તો ખુલ્લી ઓફર કરું છું કે જે ગામમાં માત્ર ૨-૪ હરિભક્તો પણ હશે અને અમને આવીને મંદિરની વાત કરશે તો જમીન સંપાદન કરી દઈશું. શરત એટલી કે મંદિર નરનારાયણદેવના નામે દસ્તાવેજી હોવું જોઈએ.

આ દાસભાઈ તો મ્યુઝિયમમાં પણ સારી સેવા કરે છે. મ્યુઝિયમના મહંત, કોઠારી કે ભંડારી જે ગણો તે બધા પ્રકારની સેવા તેમને ફાવે છે. નહીં તો દુનિયામાં આજે તમે જુઓ લોકોને પોતાના માટે ટાઈમ નથી નીકળતો અને તેનું કારણ એ છે કે મોબાઈલ અને તેમાં વોટસઅપ તેમજ ટી.વી.માં ૪૦૦ ચેનલ માણસનો ટાઈમ ખાય જાય છે. આવા સમયે મંદિરમાં કે મ્યુઝિયમમાં સમય ફાળવીને સેવા કરવી એ ધન્યવાદને પાત્ર છે. મિડીયા વાળાની વાત કરીએ તો મિડીયાના માધ્યમથી સારી વસ્તુ - રચનાત્મક કાર્યોનું બહુ ઓછું ડિસ્પલે થાય છે જેથી પ્રેસવાળાને હું ખાસ ટાઈમ આપતો નથી. જાણીતા કે ઓળખીતા હોય તો ક્યારેક સૂચન કરું છું કે સકારાત્મક-સારી વસ્તુ ને ડિસ્પલે કરો જેનાથી લોકોના માનસમાં હકારાત્મક વિચારો આવે. અને સારા કાર્યોની પ્રેરણા મળે.

સાપાવાડા મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ પ્રસંગે (તા. ૮-૨-૧૮) : આપણા સંપ્રદાયનો પ્રાચીન એક ઈતિહાસ છે. બહુ જાણીતી વાત છે. મહારાજે સભામાં એક પાયસામાં બે પગ નાંખ્યા. આ દ્રશ્ય જોઈને સભામાંથી અડધા ઉભા થઈને ઘેર જતા રહ્યા. લોકો આને ભગવાન કહે છે! આવા તે કંઈ ભગવાન હોય? જો કે અહીં એવું નથી. અહીં તો સભામાંથી ઉઠીને અડધા લોકો જમવા માટે જતા રહ્યા છે. વાત સાચી છે. સભામાં ૧૨ વાગે એટલે બેસવું અઘરું પડે એટલે જ હું કહેતો હોઉં છું કે ૧૨ વાગ્યા પછી બોલવું એ તો બ્રહ્મ હત્યા જેવું લાગે!

તમારા તપ અને યોગદાનથી મંદિરનું સ્વપ્ન આજે સાકાર થયું છે. વડવાઓએ જે સત્સંગના બીજ મૂક્યા હતા એ આજે પરંપરામાં ફલીભૂત થતા દેખાય છે. સાત દિવસથી તમે લાડવા ખાવ છો. હમણા અઠવાડિયા પછી લાલોડાનો ઉત્સવ શરૂ થશે. એટલે તમારે કુલ ૧૪ દિવસના લાડવા થશે. ડાયેટીંગ કરજો. આપણે ભાગ્યશાળી છીએ કે આપણે નથી કર્યા એવો કોઈ વ્રત કે તપ, ચાર ટંક ખાઈએ છીએ. નહીં તો જગતમાં તમે જુઓ. ભગવાન મેળવવા માટે લોકો ભૂખ્યા મારી નાખે! આપ તપ કરો, તેમ તપ કરો. ચાન્દ્રાયણ કરો, સોમવાર કરો, મંગળવાર કરો, બુધવાર કરો... આપણે કંઈ કહ્યું છે? ચાર ટાઈમ ખાઈને ઘેર બેઠા મળ્યા અક્ષરવાસી! આપણું જો કોઈ ભાગ્ય જોઈ શકતા હોય ને તો હકીકતમાં, તમારું ને અમારું બન્નેનું કહું છું. એક ટંકનું પૂરુ થાય તેમ નહોતું. પરંતુ આપણને સર્વોપરી ભગવાન મળ્યા છે એટલે જલસા કરીએ છીએ. જે કંઈ છે તે ભગવાન થકી છે. સાપાવાડા હોય કે લાલોડા આપણા વડવાઓએ દેવને રાખ્યા છે. ભગવાનને રાખ્યા છે. એટલા માટે આપણે સુખી છીએ. બન્ને ગામમાં કેવા પાકા સુંદર મકાનો બન્યા છે! તમે મહેનત ચોક્કસ કરી છે. પરંતુ ફક્ત મહેનત કામ આવતી નથી. ભગવાનની કૃપા વરસે નહીં ત્યાં સુધી કોઈ કામ થતું નથી. આવું સુંદર મંદિર હવે સાપાવાડાને

શ્રી સ્યામિનારાયણ

પ્રાપ્ત થયું છે ત્યારે આપ સૌને મારો ખાસ અનુરોધ અને ભલામણ છે કે મંદિરમાં દર્શન કરવા નિયમિત જાઓ. જેટલા મંદિરના પગથિયા ઘસીશું એટલા આપણા સ્વભાવ ઘસાશે. અને લક્ષ ચોથાશીના ફેરા ઉપર ચોકડા પડશે. ક્યારે કોઈનું શું થાય એ નક્કી નથી હોતું માટે દેવ અને ભગવાન ક્યારેય ભૂલવા નહિ.

સભામાં કેટલા હરિભક્તોના નામ બોલ્યા, હરિભક્તો ઓછા છે હું તો એમ કહું છું કે જેનું નામ નથી બોલ્યા તેને ઉપાડીને લઈ આવો. હું તો લઈ આવું! વડવાઓને તરછોડીએ એ આપણી પરંપરા નથી. જ્યારે તેઓના ખાટલા ધીમે ધીમે બહાર ખસેડવામાં આવે ત્યારે જોઈને દુઃખ થાય. આપણને માનવતાના સંસ્કારો મહારાજે શીખવાડ્યા છે. માટે તરછોડાયેલા જે બાળકો કે જેઓએ કંઈ પાપ નથી કર્યા અને જેઓની જવાબદારી કોઈ ન લેતું હોય ત્યારે અમે તેઓની જવાબદારી લેવા તૈયાર છીએ. એ આપણો ધર્મ છે. દુનિયામાં બધું થાય છે. ભગવાનના મંદિરો થાય છે અને એ આવશ્યક છે, જરૂરી છે. પરંતુ તેની સાથે માનવતા ન ભૂલી જવાય એ માટે માનવતાના મંદિરો થાય એ પણ જરૂરી છે. એમ કહી પ.પૂ. મહારાજશ્રીએ આંગનની વાત કરી હતી અને તે બાબત વિશેષમાં કહ્યું હતું કે, ‘આંગન’ મંદિરની બાજુમાં જ શા માટે? તો જે બાળકો તાજા જન્મેલા હોય, ૨-૪ દિવસ કે અઠવાડિયાના પણ ન થયા હોય અને લોકો કચરાપેટીમાં નાંખીને જવાબદારીમાંથી છૂટી જાય તેવા બાળકોનો ઉછેર એ બહુ અઘરી બાબત છે. તેના ઉછેર માટે અડધી રાત્રે કોઈ પણ વસ્તુની જરૂર પડે. ડૉક્ટરની જરૂર પડે, કંઈ ખાવા પીવાની જરૂર પડે તો મંદિરની બાજુમાં હોય તો તેમની સુવિધા સાચવી શકાય. ગામના સિમારે એ શક્ય નથી. જેને પૈસા જોતા હોય, લોકોમાં વાહ વાહ કરાવવી હોય તેઓ હાઈવે ઉપર હોટેલો કરશે. આપણે તો ભગવાનને સારું દેખાડવાનું છે એટલા માટે કામ કરીએ છીએ. આ મારી બાજુમાં ઉભા છે. (કાલુપુર મંદિરના એકાઉન્ટન્ટ) તેઓ જ ચેક લખે છે. પૂછો તેમને ૪૦ કરોડ ઉપરનો ચેક કાલુપુર મંદિરથી આ પ્રોજેક્ટ માટે લખ્યો છે. ક્યાંય માંગવા ગયા નથી અને માંગીશું પણ નહી. તમે જે ગલ્લાની અંદર ૧ રૂપિયાથી લઈને કરોડ રૂપિયા નાંખ્યા છે તેનો ઉપયોગ એક જીવનું સારું થાય તે માટે કરવાનો છે. આ કામ માટે જોળીના (મકર સંક્રાંતિ) ૮૦ લાખ રૂપિયા તેમજ જેતલપુરની પદયાત્રાના દિવસે ૩૦ લાખ આવ્યા છે. તેઓના શિક્ષણ માટે આપણી પોતાની શિક્ષણ સંસ્થાઓ છે. દેશ વિદેશમાં જ્યાં પણ જેઓ ગયા છે તેને આપણે મદદ કરી છે. અમારું તો એવું માનવું છે કે આ જ સાચી માળા છે. પૂજની પેટી લીધી છે, પૂજ કરીએ છીએ એ સારી વાત છે. પરંતુ સાચી

માળા ત્યારે જ ફેરવી ગણાશે જ્યારે આપણું મન, બુદ્ધિ અને વિચાર ભગવાને આપેલ સંસ્કારો મુજબ ચાલે. જો માનવતા નહીં હોય અને સીધા મંદિરે પહોંચી જઈશું તો મંદિરના પગથિયા અને ચંપલ ઘસવા સિવાય કંઈ થવાનું નથી. આ હકીકત છે. નહીં તો આ પ્રોજેક્ટ આપણને ફાવે પણ નહી. કારણ કે આટલા નાના બાળકોને સાચવવા કેવી રીતે? નાના બાળકો ૧૦ મિનિટ આપણી પાસે રહેતાં હોય છે. બાકીના ૨૩ કલાક અને ૫૦ મિનિટ તો તેની માતા પાસે રહેતા હોય છે. પરંતુ ગાદીવાળાએ જવાબદારી લીધી છે અને તેમની સાથે સેવા કરનાર બહેનો છે તેમ છતાં તે માટે સમયનું યોગદાન બહુ અઘરું છે. જાગૃતિ માટે આ વાત કરી વાત વ્યાપક બને, માનવતાના કાર્યની બીજાને ખબર પડે.

આપણો વિકાસ ખૂબ ઝડપથી થઈ રહ્યો છે. તેના મૂળમાં આપણે ક્યાંક સાચા રાહ પર છીએ અને ભગવાન આપણી સાથે છે એ ૧૦૦%ની વાત છે. એક બીજાની હુંફથી કામ થાય છે અને તમારી હુંફ અને લાગણીના કારણે જ અમે ૨ દિવસ પહેલા જ્યોર્જિયા હતા, ગઈ કાલે ટાંકિયા હતા. આજે અહીં છીએ અને આવતી કાલે ધરમપુર હઈશું. લાગણી ન હોય તો ગામડા શું કામ ફરીએ? આ પ્રોજેક્ટમાં સાંખ્યયોગી બહેનો તથા અન્ય બહેનો બધું આયોજન સંભાળશે. આપણે ફક્ત માળા જ કરવાની છે.

આ મહોત્સવને સફળ બનાવવામાં સંતોનું માર્ગદર્શન તેમજ તમારું યોગદાન અને મહેનત - સૌએ ઉજાગરા કરીને કામ કર્યું છે. માટે જ ઉન્નતિ અને પ્રગતિ દેખાય છે. કામ કરવું સહેલું નથી હોતું. તમે વિચાર કરો કે ગામમાં કે તમારા ઘેર ૧ મહેમાન કે અધકચરો મહેમાન આવવાનો હોય તો પણ કેટલી ચિંતા હોય છે? ખાસ કરીને બહેનોને ચિંતા થાય કે મહેમાન ને ક્યાં બેસાડીશું? તેને શું ખાવાનું આપીશું? શું ભાવતું હશે? થાળી ચમચી બધું મેચીંગ કરવું પડે. તો ગામમાં એક કાર્યક્રમ કરવો હોય તો કેટલી ચીવટ રાખવી પડતી હોય છે. એટલે તો છોકરાઓ ૨૫ ફૂટનો હાર લઈને આવ્યા એટલે અમે ના પાડી કે અમારે હાર નથી પહેરવો કારણ કે મહેનત તમારી છે માટે તમે હાર પહેરવાને લાયક છો. અમારે તો એમ જ આવીને નીકળી જવાનું હોય છે. અને અમને બહુ માન ગમતું નથી. અમેરિકામાં મિટિંગ હતી. મોટા મોટા વડીલો, મોટા બાપજીની ઉંમરના કે જેઓએ ૪૦ વર્ષથી સત્સંગમાં કામ કરેલું તેઓ સોફામાં બેઠેલા, ત્યારે હું ત્યાં નીચે બેસી ગયેલો. તેઓ કહે, ઉપર બેસો મેં કહ્યું. મને કોઈ ટેન્શન નથી. ઉપર બેસે એને કોઈ નીચે ઉતારે. નીચે જ બેઠા હોય તેને કોણ નીચે ઉતારે? અંતમાં પ.પૂ. મહારાજશ્રીએ સૌને ધન્યવાદ સહ શુભાશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

ધર્મદો

- જયંતિભાઈ સોની (મેમનગર - અમદાવાદ)

શિક્ષાપત્રી એ સ્વામિનારાયણ ભગવાનની વાડંગમય મૂર્તિ છે. શ્રીજી મહારાજની આ પરાવાણી તે તેમનું સ્વરૂપ હોઈ એમની અભેદ શક્તિ છે. જેથી શિક્ષાપત્રીનું પાલન દેહતા પૂર્વક કરવું. ગ.મ.-૬૬ ના વચનામૃતમાં શ્રીજી મહારાજે નિત્યાનંદ સ્વામીને પ્રશ્ન પૂછ્યો કે કલ્યાણનાં ઘણા સાધનો છે. પણ કલ્યાણ તો એક “ભગવાનના આશ્રયે કરીને જ છે.” ભગવાન અતિ સમર્થ છે ને તેની આજ્ઞા બ્રહ્માદિક સમગ્ર દેવ પાળે છે, તથા કાળ માયાદિક જે સર્વે બ્રહ્માંડના કારણ છે તે પણ ભગવાનના ભય થકી સાવધાન થઈને ભગવાનની આજ્ઞામાં રહે છે. માટે ભક્તને ભગવાનની આજ્ઞા અતિ દેહ કરીને માનવી તે જ ભક્તનું લક્ષણ છે. તેથી જ ભગવાનના આશ્રયે કરીને જ કલ્યાણ ભગવાન કરે છે. અને સાધન છે તે તો ભગવાનની પ્રસન્નતાને અર્થે છે. તો શું આપણે પણ આત્યંતિક કલ્યાણ થાય તેમ વર્તવું છે ? તો શિક્ષાપત્રીનું પાલન પરમ આદર થકી કરવું. શિક્ષાપત્રી શ્લોક નં. ૧૪૭ માં દરેક આશ્રિત માગને ધર્મદો દેવ મંદિરમાં કાટવાની આજ્ઞા કરી છે તો શું આપણે આ આજ્ઞાનું ચુસ્તપણે પાલન કરીએ છીએ ? દેશ વિભાગનાં લેખ મુજબ શ્રી નરનારાયણદેવ એટલે કે અમદાવાદ મંદિરના તાબાના તેમજ શ્રી લક્ષ્મીનારાયણદેવ એટલે વડતાલ તાબાના મંદિરમાં ધર્મદો આપવો. આવકનો દશમો ભાગ કાઢીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કરવો અને જે વ્યવહારે દૂર્બળ હોય તેમણે વીસમો ભાગ અર્પણ કરવો. શ્રીહરિના જો આપણે આશ્રિત કહેવાતા હોઈએ તો આજ્ઞા અનુસાર ધર્મદો જે દેશમાં રહેતા હોઈએ તે દેશનાં દેવ મંદિરમાં જમાં કરાવી શ્રીજીનો રાજપો પ્રાપ્ત કરવો. મહારાજની સ્પષ્ટ આજ્ઞા હોવા છતાં ધર્મદો ન કાઢનાર કે અધુરો કાઢનારને પુનઃ જન્મ લઈ દેવ દ્રવ્ય (ધર્મદો) ના ઋણમાંથી મુક્ત થયા બાદ જ મહારાજ પોતાના ધામનાં અધિકારી બનાવે છે. દાન અને ધર્મદામાં બહુ ફેર છે.

દાન તો સ્વેચ્છાએ પોતાની શક્તિ મુજબ કરવું પણ દશમો ભાગ ધર્મદો તો ભગવાનની સ્પષ્ટ આજ્ઞા મુજબ કરવાનો હોય છે. બહુધા પ્રસંગમાં લોકો દાન અને ધર્મદાને એક જ ગણે છે. તમારી આવકમાં દશમો ભાગ તો

ભગવાનનો જ છે તેને મંદિરના કોઠારમાં જમા કરાવી પાવતી લેવી. પણ ભગવાનના ભાગનો ઉપયોગ આપણી ઈચ્છા મુજબ દેવ મંદિરોમાં કોઈ સમૈયા-ઉત્સવોમાં યજમાન બનીને કરી શકાય નહિ. મોટા ભાગના યજમાનો મોટી મોટી ઉછમણીઓ કરીને પોતાની મોટપ વધારવા કે માન કે પદ પ્રતિષ્ઠા વધારવા દેવનાં ધર્મદાનો ઉપયોગ આમાં કરે છે તે આજ્ઞા વિરુદ્ધ ભગવાનની આજ્ઞા પાળવાનું તાન દરેક આશ્રિત માત્રએ રાખવું જ જોઈએ. સંતોએ પણ કોઈ યજમાન બનવા માગતા હોય તેવા ભક્તોને ભગવાનનો ધર્મદો કાઢ્યા પછી જ યજમાન પદ માટે આજ્ઞા કરવી. એટલે સંતોએ પણ મહારાજની ધર્મદાની આજ્ઞાનું ચુસ્ત પાલન થાય તેવો આગ્રહ ભક્તો પાસે રખાવવો. એમાં જ મહારાજનો રાજપો છે. ઘણા બુદ્ધિશાળી લોકો ભગવાનના નામની ઓથ લઈ પુણ્યનાં નિમિત્તે ધર્મદાને માન્ય મંદિરોમાં ન અપાવતા પોતાની ખાનગી સંસ્થાઓમાં વળાવી મહારાજની આજ્ઞાનું સરે આમ ભોળા ભક્તો મારફત ઉલ્લંઘન કરાવે છે. અહિંયા તમારું દ્રવ્ય સત્ય કાર્યમાં વપરાય છે તેવું ખોટું આશ્વાસન આપી મહારાજના ગુનેગાર બને છે અને બનાવે છે. જાણી જોઈને અનીતિ કે અધર્મથી મેળવેલી આવકમાંથી કે લાંચ લઈને એકઠી કરેલી રકમમાંથી દેવ માટે ધર્મદો કે અન્ય રીતે વાપરેલી રકમ પુણ્ય કમાઈ આપતી નથી બલકે પાપકર્મ જ વધારે છે. શિક્ષાપત્રી શ્લોક ૧૭ મુજબ ધર્મ કરવાને અર્થે ચોરનું કર્મ (પાપ કર્મ) ન કરવું તેવી મહારાજની સ્પષ્ટ આજ્ઞા છે.

શિક્ષાપત્રી શ્લોક-૨૬ “વ્યવહાર કાર્યને વિષે કોઈની લાંચ ન લેવી” આ આજ્ઞાનું ઉલ્લંઘન કરી લાંચ લઈ દેવને દાન-ધર્મદો કે અન્ય સતકર્મ કરવાથી કોઈ પુણ્યની પ્રાપ્તિ થતી નથી. પરંતુ મહારાજની સ્પષ્ટ આજ્ઞાનું ઉલ્લંઘન કર્યાનું પાપ લાગે છે. માટે જ શ્રીજી મહારાજનાં આશ્રિત માત્રને લાંચ રુચ્છત કે દારૂ માસ વેચી ને કે અન્ય અધર્મ-અનીતિ પાપકાર્યો કરી આવક કરવી તે મહારાજની આજ્ઞા વિરુદ્ધનું વર્તન છે. જેનાથી આપણા ઈષ્ટદેવનો આશ્રય સરેઆમ લોપાય છે. અંતે કલ્યાણ તો જોજનો દૂર ગયું પણ આજ્ઞા વિરુદ્ધ કરેલા પાપકર્મોની સજારૂપે યમયાતના ભોગવવાનો વારો આવે છે. આમા મોંઘા મનુષ્ય દેહને સહેલાઈથી ગુમાવવો પડે. માટે સુજ ભક્તોએ મહારાજની આજ્ઞાનું સારધાર પાલન કરી મહારાજનો આશ્રય પાકો કરી આત્યંતિક કલ્યાણ સાધી લેવું તે જ મોંઘા મનુષ્ય દેહનું કર્તવ્ય છે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમનાં દ્વારેથી....

ડાંગરવાની અક્ષયપાત્ર કોઠીનો ટુકડો

દેહાવ્ય પ્રદેશ એટલે કે ઉત્તર ગુજરાતમાં ડાંગરવા નામે એક ગામ આવેલું છે. આ ગામમાં વેણીદાસ પટેલ નામે એક ખેડૂત રહેતા હતા. વેણીદાસને જતનબા નામે એક દીકરી હતા.

જતનબા ગોપીઓના જેવા પ્રેમાળ હતા એટલે શ્રીજી મહારાજને કહ્યું કે મારે ઘેર પધારો અને સંતો-પાર્ષદોને ખૂબ ઘી-દૂધ અને દહીં જમાડો.

શ્રીજી મહારાજ જતનબાનો ભાવ જાણીને તેમને ઘેર પધાર્યા. સાધુ પાર્ષદોને પંક્તિમાં બેસાડીને દૂધ, ઘી, દહીં જે આપે તે બધું અખંડ ધારે પીરસવાનું શરૂ કર્યું! ગોળ, ભાત અને ઘી પણ જમાડ્યું. કોઈ લેવાની ના પાડે તો માથે પણ રેડે. આખરે પ્રભુએ બધા વાસણ ખાલી કરી નાખ્યા અને ખૂમ પાડી, ક્યાં ગયા જતનબા? જોઈ લો, ઘી ખૂટ્યું! દૂધ ખૂટ્યું! તમે કહેતા હતા ને કે નહીં ખૂટે! એવામાં જતનબા એક તાંસળીમાં સાકર અને ઈલાયચી નાંખેલું દુધ લાવ્યા અને કહ્યું કે લો આ પી જાઓ. કૃષ્ણ અવતારની યાદ તાજી કરતા હોય તેમ મહારાજે બે હાથે તાંસળી પકડીને મોઢે માંડી. શ્રીજી મહારાજે આમ ઘણા દિવસ જતનબાના ઘેર રોકાઈને તેમનો ભાવ પૂરો કર્યો.

એક દિવસ વેણીદાસ પટેલે જતનબાને કહ્યું, બેટા જતન, શ્રીજી મહારાજ જતા હોય તો જવા દેજે, રોકીશ નહિ. કેમ કે જે ઘરમાં બોઈએ (વાવીએ) એટલુંજ અનાજ રહ્યું છે.

અંતર્યામી શ્રીજી મહારાજ કહે, ચાલો તમારા ઓરડાની કોઠીઓમાં તપાસ કરીએ. મહારાજ વેણીદાસ અને જતનબાને સાથે લઈ ઓરડામાં ગયા અને સોટી અડાડીને કહ્યું કે આ ભરી છે, આ ભરી છે એમ વારાફરતી બધી કોઠીઓને સોટી અડાડી. વેણીદાસે જોયું તો ખરેખર બધી કોઠીઓ અનાજથી છલોછલ ભરેલી હતી.

એ પ્રસાદીની કોઠીમાંની એક કોઠીનો ટુકડો સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં હોલ નં. ૯માં દર્શનાર્થે રાખેલ છે.

- પ્રફુલ ખરસાણી

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના સ્વરવાળી કોલરટ્યુન (ફક્ત વોડાફોન ધારકો માટે)

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના સ્વવચનવાળી કોલરટ્યુન મોબાઈલમાં ડાઉનલોડ કરવા નીચે મુજબ કરવું.
મોબાઈલમાં <code>CT>સ્પેસ> 270930 ટાઈપ કરી. 56789 નંબર પર SMS કરવાથી કોલરટ્યુન શરૂ થશે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમ ભેટ - જુલાઈ-૨૦૧૮

- રૂા. ૧૧,૦૦૦/- દક્ષાબેન ભીખાલાલ શેઠ - હિંમતનગર - પ્રે. મહંત સ્વામી, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હિંમતનગર.
- રૂા. ૫,૦૦૦/- મીનાબેન કે. જોષી - બોપલ
- રૂા. ૫,૦૦૦/- નેહા કાંતિલાલ તથા શૈલી કાંતિલાલ (દહીંસરા) હાલ બોલ્ટન-યુ.કે.
- રૂા. ૫,૦૦૦/- કમલેશભાઈ હરગોવિંદદાસ શાહ - ઉસ્માનપુરા-અમદાવાદ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં નોંધાયેલ શ્રી નરનારાયણ દેવની મૂર્તિના અભિષેકની યાદી જુલાઈ-૧૮

- તા. ૦૧-૦૭-૧૮ કાંતિલાલ ચુનીલાલ ઠક્કર - અમદાવાદ
- તા. ૧૪-૦૭-૧૮ જમનભાઈ કાનજીભાઈ માલવિયા - અમદાવાદ
- તા. ૧૮-૦૭-૧૮ નીતિનભાઈ હિરજીભાઈ વરસાણી - ફલોરિડા - યુ.એસ.એ.
- તા. ૨૯-૦૭-૧૮ (સવારે) ભરતભાઈ કાંતિલાલ પટેલ - કડી
(સાંજે) જયેશભાઈ માણેક - અડાલજ (હ. ચિરાગ તથા ભાવિન)

શુભ પ્રસંગે ભેટ આપવા માટે અથવા પોતાના અંગત સંગ્રહ માટે શ્રી નરનારાયણદેવની પ્રતિમાવાળા ૫/૧૦/૨૦ ગ્રામ ચાંદીના સિક્કા મ્યુઝિયમમાં મળશે.

સૂચના : શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં દર પૂનમે ૫.૫૦ મોટા મહારાજશ્રી સવારે ૧૧-૩૦ કલાકે આરતી ઉતારશે.

સંપ્રદાયમાં એક માત્ર વ્યવસ્થા શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં મહાપૂજા / મહાભિષેક નોંધાવવા સંપર્ક કરો.

મ્યુઝિયમ મોબાઈલ:- ૯૮૭૯૫૪૯૫૯૭, ૫.ભ. પરપોત્તમભાઈ - દાસભાઈ (બાપુનગર) : ૯૯૨૫૦૪૨૬૯૬

www.swaminarayanmuseum.org/com email: swaminarayanmuseum@gmail.com

ઓગસ્ટ - ૨૦૧૮ ૦ ૧૭

સંતસંગ બાલધારિકા

સંપાદક : શાસ્ત્રી હરિકેશવદાસજી (ગાંધીનગર)

પ્રસાદ વહેંચીને જમવો

- શાસ્ત્રી હરિપ્રિયદાસ (ગાંધીનગર)

સ્વામિનારાયણ ભગવાન કચ્છમાં વસતા અનંત જીવોના ઉધ્ધાર માટે ગામે ગામમાં વિચર્યા છે. બહુવિધ લીલાઓ કરી છે. એકવાર શ્રીજીમહારાજ માંડવી પધારેલા. સમુદ્રના કિનારે સભા કરીને બિરાજ્યા હતા. કોઈ ભક્તને આવીને ભગવાનના ચરણ પાસે પેંડા મૂકેલા, સભા ચાલું હતી અને સભામાં કોઈ ઓળખી ન શકાય તેવા યોગી જેવા પુરુષ આવ્યા. માથે મોટી જટા, વિશાળ ભાલ, મોટા નેત્રો, અલમસ્ત શરીર, ચાલ પણ એવી અનોખી. આખી સભાને એમ થયું આ યોગી કોણ હશે ?

શ્રીજી મહારાજ પાસે આવી વંદન કર્યા એટલે શ્રીજીમહારાજે પેંડાનો ઢગલો પડ્યો હતો એમાંથી ખોખો ભરીને પેંડા આ યોગીને આપ્યા. યોગી તો બહુ ખુશ થઈ ગયા. પ્રભુના હાથે પેંડા મળ્યા તેથી એટલા બધા આનંદમાં આવી ગયા કે હાથમાં પેંડા અને સભામાં નાચવા માંડ્યા, અને બોલવા માંડ્યા. મહારાજ ! આ પ્રસાદ તો અનોખો છે. આ પ્રસાદ કોને મળે ! અને રાધાજી, રમા, સરસ્વતી, વ્રજગોપિકા, બ્રહ્મા, યોગીઓ, તપસ્વીઓ એને પણ આ પ્રસાદ જલ્દી મળે નહીં. અરે પ્રભુ ! શું વાત કરું. આ પ્રસાદ માટે તો મારે દેવીની ગાળો ખાવી પડેલી.

આ યોગી એ બીજી કોઈ નહી, સાક્ષાત્ શિવજી હતા. આ તો વિચારવા જેવી વાત છે. શું ભોળાનાથને ય ગાળો ખાવી પડે ! હાસ્તો, બીજાની નહીં તો ઘરનાની તો ખાવી જ પડે ને !

વાત એમ હતી કે ભોળાનાથ એકવાર વૈકુંઠમાં પધારેલા. વૈકુંઠમાં ભગવાન આગળ અન્નકૂટ ધરેલો. ભોળાનાથ ત્યાં પધાર્યા એટલે ભગવાને પ્રસાદ આપ્યો. ભોળાનાથ ખુશ થઈ ગયા. એટલા બધા ખુશ થઈ ગયા કે ખુશીમાં ને ખુશીમાં એ પ્રસાદ આરોગી ગયા. અને પછી કેલાસ પધાર્યા.

બહુ ખુશ જોયા એટલે પાર્વતીજીએ પૂછ્યું, કેમ આજે આટલા બધા ખુશ છો ? કેમ ન હોય. આજ તો વૈકુંઠમાં ગયો હતો ને ભગવાને જાતે પ્રસાદ આપ્યો એનો આનંદ છે. પાર્વતીજી કહે, “ક્યાં છે પ્રસાદ ?” એ તો હું ખાઈ ગયો.

વૈકુંઠના દરવાજે બધો પ્રસાદ આરોગી ગયો.

પાર્વતીજી બોલ્યા અહીં મારા માટે ચપટી પણ લાવ્યા નહી ! અને પાર્વતીદેવી ગરમ થઈ ગયા. પાર્વતીજી ગરમ થાય પછી મહાદેવજીનું ય કામ નહીં. દેવી એટલા બધાં ગરમ થયા કે ભોળાનાથને શાપ આપી દીધો. આ કથા શ્રીકૃષ્ણ જન્મ ખંડમાં છે. ભોળાનાથને પાર્વતીજીએ શાપ આપ્યો કે આજથી આરંભીને આ પૃથ્વી ઉપર કોઈ પણ તમારો પ્રસાદ નહીં ખાય. અને જે કોઈ તમારો પ્રસાદ આરોગશે એ અપવિત્ર ગણાશે.

ભોળાનાથને એમ થયું, આ તો મુશ્કેલી, મારા ભક્તો મારો પ્રસાદ ન આરોગે તો થાળ આવે એ બધો જ મારે ખાલી કરવો પડે. એ કેવો હોય શી ખબર પડે. બધા થાળ સરખા ન હોય. હવે મારો પ્રસાદ કોઈ નહી ખાય. દેવી પણ..... પણ બણ કાંઈ નહીં. તમને ખબર કેમ ન રહી કે ભગવાનનો પ્રસાદ ઘરે લાવવો જોઈએ. મારી ભૂલ થઈ ગઈ, હવે બીજી વખત જ્યારે જઈશ ત્યારે લેતો આવીશ.

અને પછી ગમે તેમ તોય ઘરમાં સમાધાન કરવું પડે ને. પછી પાર્વતીજીએ સમાધાન કર્યું. તમારી જ્યાં મૂર્તિ હોય એનો ધરાવેલો પ્રસાદ કોઈ જમશે તો એને દોષ નહીં લાગે પણ જ્યાં તમારું બાણ હોય, શિવલિંગ હોય એને અર્પણ કરેલો પ્રસાદ કોઈ નહી જમે. ત્યારથી આરંભીને આજે પણ જ્યાં મહાદેવજીનું શિવલિંગ હોય એને અર્પણ કરેલો થાળ એનો પ્રસાદ કોઈ પણ ભક્તો જમતા નથી. હવે આપણે મૂળ પ્રસંગ જોઈએ. શ્રીજી મહારાજ પાસેથી પેંડાનો પ્રસાદ મેળવીને એ બધો જ પ્રસાદ એટલે આજે ભોળાનાથ એમને એમ કેલાસ લઈ ગયા.

આ વાતમાંથી શીખવા જેવું એ છે કે થોડોક પ્રસાદ ઘરે લઈ જવો. જો ન લઈ જાઓ તો તમારા ઉપર એ કલમ લાગું પડે જે કેલાસની કલમ મહાદેવજીને લાગું પડી હતી. એ તમનેય લાગું પડે. ગૃહસ્થોનું એ કર્તવ્ય, ફરજ ખરી. કોઈ કારણ વસાત્ કદાચ ઘરેથી મંદિરે ન આવી શકે તેમ હોય અને એકલા આવ્યા હોય તો થોડી પણ પ્રસાદી ઘેર લઈ જવી જોઈએ.

જેથી સૌનું સાડું થાય. અને પ્રસાદ માટે તો કહેવત છે કે “બાંટ કે ખાના, વૈકુંઠ જાના” પ્રસાદ સૌને વહેંચીને જમો અને સૌની પ્રસન્નતા મેળવીને સુખી થાઓ.

લોભ, પાપનું મૂળ છે

- નારાયણ વી. જાની (ગાંધીનગર)

ભગવાનની કૃપાથી આપણી પાસે દ્રવ્ય હોય, સંપત્તિ હોય તે ઘણી સારી બાબત છે પણ ધન કે સંપત્તિ પરોપકાર માટે કે પોતાના માટે પણ ન વાપરે તેવો લોભી સ્વભાવ તે ખરાબ ગણાય. સંપત્તિ હોવી તે પ્રારબ્ધ કે ભગવાનની કૃપાની વાત છે પણ સંપત્તિનો સદ્વ્યય કે દૂર્યય તે તો દરેક વ્યક્તિના હાથની વાત છે. જો દાન-પુણ્યમાં વપરાય તો તે સદ્વ્યય છે. પોતાના

શ્રી સ્વામિનારાયણ

સુખ અર્થે વપરાય તે પણ ચાલે પરંતુ જે આ ન કરે તો તેની સંપત્તિનો દૂર્યય તેનો નાશ થઈ જાય છે.

એક ગામમાં ધનીરામ નામે એક માણસ રહેતો હતો. તેની પાસે અઢળક સંપત્તિ હતી પણ તે ઘણો જ લોભી હતો. લોભી તે કેવો - દાન ખર્ચ તો કરે જ શાનો પણ પોતાના માટે પણ વાપરે નહીં. ક્યાંય બે-પાંચ રૂપિયા ખર્ચ કરવો પડે તો જાણે આભ તૂટી પડે ! ક્યારેક ઘરમાં સાડુ જમવાનું બનાવે તો તેની પત્નીને વઢી નાંખે. આવી મોંઘવારીમાં આવો ખર્ચ કરાય ? ખાય પણ નહીં ને ખાવા પણ ન દે. આવા લોભી માણસને ક્યારેક એવો પરચો મળે કે તેના બચાવેલા દ્રવ્ય કરતાં વધારે ખર્ચ કરવો પડે.

આ ધનીરામને એકવાર નારિયેળ પીવાનું મન થયું. ઘરના તો યાદ આવે જ શાના ! તે એકલો બજારમાં ગયો ને નારિયેળનો ભાવ પૂછ્યો. વેપારીએ કહ્યું એક રૂપિયો થાય. એ સસ્તો જમાનો હતો પણ આ ધનીરામને તો થયું - અરરર... એક રૂપિયો ખર્ચાય ! ના.... ના... હું તો જંગલમાં જઈને જાતે નારિયેળ પાડીને પીશ. એ તો દરિયાકાંઠાના નજીકમાં નારિયેળના જંગલમાં ગયો. વૃક્ષો ઘણા હતા પણ ખૂબ ઉંચા હતા. તેના ઉપર મોટા મોટાં નાળીયેર લટકતાં હતા. ધનીરામને તો મોંમા પાણી આવી ગયું. પણ પાછો ગભરાયો - આવડા ઉંચા વૃક્ષ પર ચડવું કેવી રીતે ! નારિયેળી પર અનુભવ વિના ચડવું તે તો જીવન જોખમમાં મૂકવા જેવી વાત ગણાય. પણ એક રૂપિયો બચાવવા ધનીરામને હિમત એકઠી કરી વૃક્ષ પર ચઢવાનું શરૂ કર્યું.

જેમ તેમ કરતાં ખાસ્સો ઉપર પહોંચી ગયો. બસ હવે તેનાથી નારિયેળ એક-બે હાથ દૂર હશે ત્યાં તો દરિયાકાંઠાનો પવન ફુંકાવા લાગ્યો. નારિયેળનું વૃક્ષ પણ ડોલવા લાગ્યું. ધનીરામનો શ્વાસ અધ્ધર થઈ ગયો. જીવ જોખમમાં આવી જતા ધબકારા વધી ગયા. આવડત હતી નહી તેથી પવન સામે તે તકલીફ અનુભવવા લાગ્યો. હવે બચાશે નહી તેવું જણાતા તેને ભગવાન યાદ આવ્યા. તે ભગવાનને પ્રાર્થના કરવા લાગ્યો. “મેં ક્યાંય દાન-પુણ્ય કર્યું નથી પણ આજે સંકલ્પ કરું છું કે આ નારિયેળથી જો હેમખેમ નીચે ઉતરી જાઉં તો એક હજાર બ્રાહ્મણોને જમાડીશ.”

ચમત્કાર ! જાણે ભગવાને તેની અરજ સાંભળી લીધી હોય તેમ પવન ફુંકાવાનો બંધ થયો. નારિયેળ પીવાનો વિચાર છોડી નીચે ઉતરવા લાગ્યો. અડધે નીચે આવતા વિચાર આવ્યો - “મોંઘવારી કેટલી બધી છે, જો હજાર બ્રાહ્મણો જમવા આવે તો તો ઘર વેચી દેવું પડે, માટે પાંચસો બ્રાહ્મણો જમાડીશ.” થોડો વધુ નીચે ઉતર્યો ને પછી વિચાર કરે છે કે હું તો મારી મહેનતથી નીચે ઉતરું છું તેમાં આટલા પાંચસો બ્રાહ્મણોને જમાડવાની શી જરૂર ? પચાસ બ્રાહ્મણો તો બહુ થઈ ગયા. આમ વિચારતા વિચારતા નીચે આવ્યો તે જમીન પર પહોંચતા વિચાર કર્યો કે એક બ્રાહ્મણ જમાડી દઈશું, બહુ થઈ ગયું. નારિયેળ તો પીવા ન મળ્યું પણ કપડાં ફાટી ગયા. થોડું વાગ્યું તે નફામાં.

ઘરે આવીને પત્નીને કહે, મારી માનતા છે તેથી થોડું મિષ્ટાન્ન બનાવજે. આપણા ગોરમહારાજને બોલાવીને જમાડી દેજે. આપણે બે અને ગોરમહારાજ મળી ટોટલ ત્રણ જણનું જ બનાવજે. વધુ રાંધતી નહીં. હું બપોરે પાછો આવીશ. અત્યારે બહાર જાઉં છું.

બપોરે ૧૧-૩૦ વાગ્યાને રસોઈ તૈયાર કરી ધનીરામની પત્નીએ ગોરમહારાજને જમવા બોલાવ્યા. ગોરમહારાજ જમવા બેઠા. ત્રણે જણની રસોઈ પોતે એકલા જમી ગયા. થોડી મીઠાઈ વધી હતી તે છોકરા માટે લઈ લીધી. પાંચ રૂપિયા દક્ષિણાના લઈ આશીર્વાદ આપી ચાલી નીકળ્યા. બપોરે બે-ત્રણ વાગતા ધનીરામ ઘરે આવ્યો. ત્યારે તેની પત્ની રોટલા કરતી હતી. બધી વાત જાણી ધનીરામ તો લાકડી લઈ ગોર મહારાજના ઘરે ઉપડ્યો. મારો હારો ગોર ત્રણ માણસનું જમી ગયો ને પાંચ રૂપિયા લઈ ગયો ! હું રૂપિયા પાછા લઈ આવું. ગોર મહારાજે દૂરથી જોયું કે ધનીરામ લાકડી લઈને આવે છે. તેમણે તરત જ યુક્તિ વિચારી લીધી. તેઓ ખાટલામાં અર્ધબેભાન જેવા પડી રહ્યા ને ગોરાણી ખાટલા પાસે બેસી રોવા લાગ્યા.

ધનીરામ આવીને જોયું ત્યાં તો ગોર મહારાજનો ઠીકરો કહેવા લાગ્યો, તમે મારા પિતાજીને ઘરે બોલાવીને શું ખવરાવી દીધું છે ? બપોરે તમારે ત્યાંથી આવ્યા ત્યારથી બેભાન છે. વેદો જોઈને કહ્યું છે કે પેટમાં ઝેર ગયું છે. પણ કાઢવાના દશ રૂપિયા થાય. તમે દશ રૂપિયા આપો નહી તો હું પોલીસ ફરીયાદ કરવા જાઉં છું.

આ પરિસ્થિતિ જોઈને ધનીરામ તો ગભરાઈ ગયો. જો ફરિયાદ થાય ને મારા ઉપર ખૂનનો આરોપ આવે તો ધન-આબરૂ બધું જાય. તેણે જલ્દીથી દશ રૂપિયા છોકરાને આપતા કહ્યું - તું જઈને વેદને બોલાવીને ઝેર કઢાવી લે જે પણ ફરિયાદ કરતો નહીં, હું જાઉં છું. બીજું કાંઈ ખર્ચ થશે તો પણ આપીશ પણ ક્યાંય ફરિયાદ ન કરતો. એમ કહી આ ધનીરામ ત્યાંથી નીકળી ગયો. પછી ગોર મહારાજ બેઠા થયા. બધા હસ્યા અને ગોર મહારાજ કહેવા લાગ્યા કે આવા લોભીને પાઠ ભણાવવા આવું જ કરવું પડે. આવા લોભીને સીધો કરવો હોય તો તેના ગુરુ થવું જ પડે.

મિત્રો ! ખ્યાલ આવ્યો ને ? એક રૂપિયો બચાવવા જતાં તેનું જમવાનું મિષ્ટાન્ન, પંદર રૂપિયાને કપડાં નો ખર્ચ આટલું બધું વધી ગયું. જો તેણે એક રૂપિયો ખર્ચીને નારિયેળ ખરીદી લીધું હોત તો કેટલી રાહત રહેત ને સુખી થાત. પણ આવા લોભિયા માણસો ક્યારેય પણ સુખ કે શાંતિ મેળવી શકતા નથી. અને નિર્લોભી માણસને ક્યારેય પણ કોઈ દુઃખી કરી શકતું નથી.

તેથી આપણા ઈષ્ટદેવ સ્વામિનારાયણ ભગવાને શિક્ષાપત્રીમાં કામ, ક્રોધ, લોભ આદિ અંતઃશત્રુને જીતવાની વાત કરી છે. તેમાંય લોભ તો પાપનું મૂળ છે.

ભક્તિસુધા

(પ.પૂ.અ.સો. ગાદીવાળાશ્રીના આશીર્વાચનમાંથી)
એકાદશી સત્સંગ સભા પ્રસંગે કાલુપુર મંદિર-ઢવેલી)
“આપણને સાચું સુખ કેમ મળતું નથી ? આપણું લક્ષ્ય
ચૂકાઈ જાય છે માટે”

(સંકલન : કોટક વર્ષા નટવરલાલ ઘોડાસર)

તો આપણું લક્ષ્ય શું છે ? મનુષ્ય જીવનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ
શું છે ? તો શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્માએ ગીતામાં કીધું છે ને કે,

મમૈવાંશો જીવલોકે જીવભૂતઃ સનાતનઃ । અર્થાત્ આ
દેહમાં રહેલો સનાતન જીવાત્મા મારો જ અંશ છે. તો આપણે
પરમાત્માના અંશ છીએ, તો જીવનું સાચુ ઘર તે આ જગત છે
જ નહિ. પરમાત્માનું શરણ છે. તો ભગવાન છે અને માયા છે
અને વચ્ચે જીવ છે. આપણી પાસે બે જ વિકલ્પ છે. ભગવાનને
શરણે થવું છે કે માયાને ધારણ કરવી છે. કર્મ બાજુ જવાનું છે તે
આપણને નક્કી કરવાનું છે. તો ચોખ્ખી વસ્તુ છે કે એક મ્યાનમાં
બે તલવાર ના રહી શકે. કાં તો જીવનમાં ભગવાનને રાખવાના
છે. અથવા તો માયાને રાખવાની છે. સ્વાભાવિક છે કે જ્યાં
‘પ્રકાશ’ હોય ત્યાં અંધકારનો અભાવ હોય છે. જ્યાં અંધકાર
હોય ત્યાં આપણે દિવો કરી દઈએ એટલે ‘પ્રકાશ’ થઈ જ જાય
છે. અંધકાર આપોઆપ જતો જ રહે છે તો આપણે ‘નિર્ણય’
કરી લઈએ કે ભગવાનનું પ્રધાનપણું મારા જીવનમાં હોવું
જોઈએ તો માયાનું પ્રધાનપણું આપોઆપ ઓછુ થવા માંડશે.
ખૂબ જ સહેલું છે. પરંતુ આપણી નબળાઈ ક્યાં છે કે કઈ બાજુ
આસક્ત થવું છે તે વિચારવામાં ને વિચારવામાં આપણે એટલો
બધો સમય પસાર કરી દઈએ છીએ કે આપણો સમય પૂરો થઈ
જાય છે. (અર્થાત્ જીવન પુરુ થઈ જાય છે.) તો શું કરાવવું તો
નક્કી કરો કે જીવનમાં સારા જ કાર્યો કરો કોઈ પણ કાર્ય
કરવાનો મનમાં વિચાર આવે તો પહેલું એ વિચારો કે આપણે
પરમાત્માના અંશ છીએ તો આ કાર્ય કરવાનું આપણને
શોભે કે ન શોભે ? આપણે અમુક કાર્ય કરવું હોય, ધારો કે,
કોઈ પ્રસંગ કરવો હોય તો પણ એવું થાય છે કે અમુક વ્યક્તિને
આપણા પ્રસંગમાં ન બોલાવાય. આપણે ઉંચા કુળના છીએ.
અમુક એવું વર્તન કરે તો આપણું ખરાબ લાગે એવું બધું
આપણા સમાજમાં પણ હોય છે. તો જીવનમાં કેવા કાર્યો કરવા
તે આપણે નક્કી કરવાનું છે. પરમાત્માએ દરેક વ્યક્તિને
લાયકાત પ્રમાણે શક્તિ આપેલી છે. પરમાત્મા પાસે અસિમિત
શક્તિ હોય છે. આપણી પાસે જે શક્તિઓ હોય છે તે સિમિત
હોય છે.

તો તે શક્તિના માધ્યમથી આપણે આ જગતની જે કાંઈ

વસ્તુ પ્રાપ્ત કરીએ છીએ તે આપણા પાસે ટકતી નથી. કેમ કે ?
આપણે અહિંયાના નથી અને આ જગત આપણું નથી. તો
જે આપણું નથી બીજાનું છે તો બીજાની વસ્તુ તે કાયમ માટે
આપણી પાસે રહેતી નથી. અને આપણે પણ આ જગતમાં
સ્થાયી રૂપથી રહી શકતા નથી. કેમ કે આ જગતમાં તો કશું
સ્થિર છે જ નહિ બધું પરિવર્તનશીલ છે. એક એક ક્ષણે આ
શરીરમાં પણ પરિવર્તન આવે છે. જો કાયમી હોય તો પરિવર્તન
ન આવે પરંતુ પ્રતિક્ષણે પરિવર્તન આવે છે. તેનો અર્થ અનિત્ય
છે જે નિત્ય છે સ્થાયી છે તે આપણો આત્મા છે. તે જ આપણું
સાચું સ્વરૂપ છે. આપણે આત્મારૂપે શાશ્વત છીએ. અને
શરીરરૂપે અનિત્ય છીએ. એટલે કે શરીર પરિવર્તનશીલ છે.
તો જે પોતાનું નથી તેને પોતાનું માની લીધું છે. માટે સાચું
સુખ મળતું નથી અને આપણને કષ્ટ પડે છે. પરમાત્મા અને
આત્મા અવિનાશી છે. તો સરખે સરખાને સારુ ફાવેને ? તો
સરખા સરખાની જોડ રાખવાની અને શરીર અને માયાને સારુ
ફાવે તો એટલું જ વિચારવાનું છે કે હું પરમાત્માનો અંશ છું
અને મારુ સાચું ઘર ત્યાં છે. અને આપણે ત્યાં જ જવાનું છે.

આ જગતની કોઈ પણ વસ્તુ ટકવાની નથી અને આ
જગત આપણું ઘર છે જ નહિ. છતાં આપણે આ જગતમાં
ભટકીએ છીએ તો તેનું કારણ શું છે ?

તો કોઈ પણ કાર્યને પતાવવા માટે આપણે ઘેરથી નીકળ્યા
હોય અને રસ્તામાં આપણને કાંઈ સારુ દેખાઈ જાય તો ત્યાં
જતા રહ્યા એટલે રસ્તો ભૂલી ગયા. ભટકી ગયા. સાંજ પડી
ગઈ પછી રાત થઈ જાય તો વિશ્રામ માટે રોકાઈ ગયા. જ્યાં
પણ જગ્યા મળી જાય છે ત્યાં વિશ્રામ કરી લઈએ છીએ. તો
સવાર થાય તો શું થાય છે ? તો આપણે જ્યાં રાત રોકાઈ ગયા
હોય ત્યાં જ તે જ દેશમાં તે જગ્યાએ જ આપણી સવાર થાય છે.

તેમ ભગવાને આપણને જે કાર્ય પૂર્ણ કરવા માટે આ
જગતમાં મોકલ્યા છે એ કાર્ય પૂર્ણ કરવા માટે આપણે ક્યા રસ્તે
ચાલવાનું છે એ વિચાર્યા વગર જગતની વસ્તુમાં લોભ, મોહ,
માયા કે વાસનામાં ફસાઈ જઈએ છીએ અને રાત થઈ જાય
અર્થાત્ મૃત્યુ આવી જાય છે. એટલે આપણે જગતની વાસનામાં
જેટલા ઉંડા ઉતરી ગયા. આપણું લક્ષ્ય ભૂલી જઈને જેટલા દૂર
જતા રહ્યા. એ જ પ્રમાણે બીજી યોનિમાં જન્મ મળે છે. ક્યારેક
મનુષ્યનો, ક્યારેક પશુનો, તો ક્યારેક જળચર, નભચરમાં
જન્મ મળે છે. એ રીતે આપણું લક્ષ્ય ચૂકાઈ જાય છે. માટે
આપણે ભટકીએ છીએ. નહિ તો બહુ સહેલું છે. આપણે એવું
વિચારીએ કે આપણે પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવા માટે જ આ

શ્રી સ્વામિનારાયણ

સંસારમાં આવ્યા છીએ તો પરમાત્માને મેળવવું 'સુગમ' થઈ જાય છે. અને આપણે એવું વિચારીએ કે આપણે સંસારી છીએ તો પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવાનું મુશ્કેલ બની જાય છે. નાનું બાળક હોય છે. તેના માટે માતાના ખોળામાં બેસવું અધરુ હોય છે? નથી હોતું તો આપણે પરમાત્માના અંશ છીએ તો ભગવાન આપણા માતા-પિતા છે. તેમને પ્રાપ્ત કરવા કઠિન નથી. એમ ધ્યાનથી સમજી લઈએ તો વાંધો નથી આવતો અને કાંઈ સાધન કરવું પડતું નથી. પરમાત્માની શરણાગતિ સ્વીકારી મનને ભગવાનમાં જોડી રાખવાનું છે. અને ખાસ યાદ રાખવાનું છે કે આ શરીર છે તે ભવસાગરને પાર કરવાનું સાધન છે.

આપણે નદીને પાર કરવી હોય તો તરતા આવડવું જોઈએ અને તમારાથી પાર ના થાય તો નાવ જોઈએ. સાધન જોઈએ ને? તો આ સત્સંગરૂપી ભૈયા છે. તેમાં ભેસી જવાનું તેમા બધા માટે જગ્યા છે. કાંઈ ન થતું હોય તો સતત સત્સંગમાં હાજરી આપ્યા કરવાની. લક્ષ્ય નક્કી કરીને સત્સંગરૂપી નૈયામાં બેસી રહેવાનું તો પણ બધાના જોડે જોડે પાર થઈ જવાશે. આપ સૌને ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ કે તમારી પાસે ઘણા બધા વિકલ્પો હોવા છતાં બધું છોડીને આટલી ગરમીમાં અહિંયા સુધી શ્રી નરનારાયણદેવના દરબારમાં કથા વાર્તા શ્રવણ કરવા માટે આવો છો પોતાના 'કલ્યાણ' માટે જ છે. છતાં પણ પ્રયત્ન કરો છો તે બદલ ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ. મહારાજ આપ સૌને ભક્તિ કરવાની ખૂબ શક્તિ આપે તેવી મહારાજના ચરણોમાં પ્રાર્થના.

અપેક્ષા - ઈચ્છા

- સાંખ્યયોગી કોકીલાબા (સુરેન્દ્રનગર)

મનુષ્યનું જીવન આધિ-વ્યાધિ અને ઉપાધિઓથી જ ઘેરાયેલું છે. છતાં પણ એક માત્ર સુખ-શાંતિનો અફસોસ થાય એવી તેને અપેક્ષા રહેલી હોય છે. કોઈપણ કાર્યમાં ઈચ્છા અપેક્ષા જ મૂળ પાયો બની રહે છે. જેવી અપેક્ષા હોય તેવું જ કાર્ય થાય છે. સામાન્ય રીતે અપેક્ષા એટલે અંતરની ઈચ્છા. અપેક્ષા સુખરૂપ પણ છે અને દુઃખરૂપ પણ છે. પરંતુ સુખ દુઃખનો આધાર આપણે કેવી અપેક્ષાઓ રાખીએ છીએ તેના ઉપર છે.

આપણને બહુધા બે રીતે અપેક્ષાઓ રહેતી હોય છે. જેમાં પહેલી પોતાના પ્રત્યેની અપેક્ષાઓ અને બીજી બીજા પ્રત્યેની અપેક્ષાઓ. આ અપેક્ષાઓ એક, બે ત્રણ એવી કોઈ સિમિત હોતી નથી. વ્યક્તિ જન્મે છે ત્યારથી મૃત્યુ પામે છે ત્યાં સુધી તેના મનમાં સતત એક યા બીજી અપેક્ષા કોઈને કોઈ સ્વરૂપે સતત પ્રગટ થતી

જ હોય છે. જેનો ક્યારેય અંત આવતો નથી. "મનુષ્ય એ અગણિત ઈચ્છાઓનું પોટલું છે." આપણા જીવનમાં ત્રણ પ્રકારે અપેક્ષા રહેતી હોય છે. (૧) સહજ સ્વાભાવિક અપેક્ષા (૨) ઠરાવ સોતી અપેક્ષા (૩) ઓવર અપેક્ષા (ક્ષમતા બહારની વધુ પડતી અપેક્ષા). આ ત્રણ અપેક્ષાઓ જ આપણને સુખી અને દુઃખી કરતી હોય છે.

કોઈપણ કાર્ય કર્યા પછી તરત જ તેના પરિણામની અપેક્ષા રહેજ આ સહજ સ્વાભાવિક અપેક્ષા કહેવાય. અપેક્ષા વગર કોઈ કાર્ય કરતું નથી. પરિણામની અપેક્ષાથી કાર્ય કરે છે. જેમ બાળક નાનું હોય ત્યારે માતા પિતા તેની સંભાળ રાખે છે. માંદે સાજે દવા આપે છે. ભણાવી-ગણાવી ને મોટો કરે છે. સત્સંગ અને સંસ્કાર આપે છે. બાળકનો સર્વાંગી વિકાસ થાય તેવા પ્રયત્નો કર્યા જ કરે છે. તેની પાછળ મા-બાપને સ્વાભાવિક અપેક્ષાઓ રહેતી હોય છે. મારો દીકરો મોટો થશે ભણી ગણીને આગળ નીકળશે. પૈસે ટકે સુખી થશે. ઘડપણમાં આપણી લાકડીનો ટેકો બનશે. ને વાતનો વિસામો બનશે. આપણને પાલવશે ને પોષશે. આ બધી માતા પિતાની અને બાળક વચ્ચેની સહજ સ્વાભાવિક અપેક્ષા છે. જે દરેક માં બાપને હોય જ. જેથી બાળકનું જતન કરતા હોય છે. અપેક્ષાની આશાએ જ પોતાનું જીવન ખર્ચી જતન કરતા હોય છે.

જેમ મા-બાપને બાળક પાસે અપેક્ષા રહે છે તેમ આધ્યાત્મિક માર્ગમાં પણ ગુરૂને પોતાના શિષ્યવૃંદ પાસે સહજ સ્વાભાવિક અપેક્ષાઓ રહેતી હોય છે. ગુરૂ એ સેવેલા સિધ્ધાંતો સંકલ્પો અને આગ્રહો અનુસાર પોતાનાં શિષ્યોનું જીવન બને છે. ભક્તિ માર્ગના બાંધેલા નિયમો-ધર્મોની પાળમાં રહી આદર્શ ભક્ત જીવન જીવે. વ્યવહાર-પ્રવૃત્તિ કરતા કરતા પણ પ્રભુ ભક્તિને કદી ગોણ ન કરે. આવી ગુરૂને સહજ સ્વાભાવિક અપેક્ષાઓ શિષ્યવૃંદ પર હોય છે. શિષ્ય વૃંદની ફરજ બની રહે છે.

બીજી પોતાના જીવનમાં ક્યાંય ઠરાવ સોતી અપેક્ષા રહેતી હોય છે. ઠરાવ એ દુઃખનું મૂળભૂત કારણ છે. અન્ય ને આપણું ધાર્યું કરવા માટે મજબૂર કરે છે. તેને ઠરાવ અપેક્ષા કહે છે. આપણું જ ધાર્યું થાય એવું બધેજ શક્ય નથી બનતું. જેના પરિણામે આપણી અપેક્ષા ન સંતોષાતા ઉદ્વેગ સાથે દુઃખ ઉભા થાય છે.

સમાજમાં કે સત્સંગમાં આપણને એવું મનાઈ જતું હોય છે કે "I am some thing" હું વડીલ છું. ટૂસ્ટી છું.

શ્રી નરનારાયણદેવના ૨૪ કલાક દર્શન માટે જુઓ વેબસાઈટ
www.swaminarayan.in

ભારતીય સમય મુજબ આરતી દર્શન : મંગળા આરતી ૫-૩૦ ● શણગાર આરતી : ૮-૦૫

● રાજભોગ આરતી ૧૦-૧૦ ● સંધ્યા આરતી ૧૯-૦૦ ● શયન આરતી ૨૦-૩૦

શ્રી સ્વામિનારાયણ

હું મોટેરો છું. હું કાર્યકર છું. પ્રભુ ઈચ્છાથી જ કંઈ પદ કે સત્તા મળી હોય કે પ્રભુ ઈચ્છાથી કંઈક આવડત બુદ્ધિ કે કળા કૌશલ્ય જે કંઈ પ્રાપ્ત થયું હોય તેનું આપણને માન આવી જાય છે. પરિણામે પોતાનો મોભો જળવાય, સૌ માન આપે, હાર પહેરાવે આગળ સ્થાન આપે, અગત્યના કાર્યો, નિર્ણયો પોતાની હાજરીમાં લેવાય, પૂછીને કાર્ય કરે એવી અનેક ઠરાવ સોતી માનની અપેક્ષાઓ રહેતી હોય છે. આ અપેક્ષાઓ કાયમ સંતોષાય એવું બહુધા બનતું નથી હોતું. પરિણામે દુઃખી થવાય છે.

હરભમ સુથાર કાળા તળાવથી ૫૦ ગાઉ ચાલતા ચાલતા ભૂજ આવ્યા. તેઓ રામાનંદ સ્વામીના શિષ્ય હતા. તે શ્રીજી મહારાજના દર્શન કરવા આવ્યા હતા. ત્યારે અનેક અપેક્ષાઓ લઈને આવ્યા હતા. જેમ કે હું ભુજ જઈશ એટલે મહારાજ મને સભામાં આગળ બેસાડશે. હાર પહેરાવશે. મારું નામ લઈને સંબોધશે. અગર તો મહારાજ સન્માન કરાવશે. એવી ઠરાવ સોતી અપેક્ષાઓ રાખીને તેઓ દર્શન કરવા આવેલા હતા.

હરભમ સુથાર સભામાં આવ્યા. દંડવત કરી શ્રીજી મહારાજને “જય સ્વામિનારાયણ” કહ્યા. પરંતુ મહારાજે તેમની સામું પણ જોયું નહીં. તેથી પોતાની અપેક્ષાઓ પૂરી ન થઈ. તેથી હરભમ સુથાર દુઃખી થઈ ગયા. અને કાયમ સભામાં આગળ બેસતા હોવા છતાં પાછળ બેસી ગયા. જેમના દર્શન કરવા આવ્યા હતા તેમને મનુષ્યાકારે માનીને અભાવ આવવા માંડ્યો ને દુઃખી દુઃખી થઈ ગયા. આમ ઠરાવ અપેક્ષાથી દુઃખી થવાય છે.

ચંચળમાં ચંચળ જાત એટલે માંકડું, જેને પકડવું અતિ મુશ્કેલ છે. જંગલમાં મદારી લોકો માંકડાને પકડવા માટે એક ખાસ પ્રકારની યુક્તિ કરતા હોય છે. માંકડાને મગફળી અતિ પ્રિય હોય છે. તેથી માંકડાનો સીધો હાથ જ માત્ર અંદર જઈ શકે એવું ખાસ નાના મોં વાળું માટલું બનાવી તેમાં મગફળી મૂકી દે. પછી મગફળીની લાલચે માંકડું માટલાની અંદર હાથ નાખી મગફળીની મુઠ્ઠી ભરે છે. અને મુઠ્ઠી સોતો હાથ બહાર કાઢવા પ્રયત્ન કરે છે. માટલાનું મોં નાનું હોવાથી મુઠ્ઠી બહાર નીકળી શકતી નથી. છેવટે માંકડું મદારીના હાથે પકડાઈ જાય છે. માંકડાની સ્વતંત્રતા છીનવાઈ જાય છે. એ જ માંકડું જો માત્ર મુઠ્ઠી છોડી દે તો તેનું દુઃખ દૂર થઈ જાય છે. પરંતુ માંકડું મગફળીની લાલચે મુઠ્ઠી છોડી શકતું નથી. એવું જ આપણા જીવનમાં કેટલીક વાર થતું હોય છે. આપણા સ્વમાનની સ્વકીર્તિની સ્વસુખની

અપેક્ષાઓ પૂર્ણ કરવાના ઠરાવોને કારણે આપણે દુઃખી થઈએ છીએ. પરંતુ જો ઠરાવ રૂપી મુઠ્ઠી છોડી દઈએ તો સુખી થઈ જવાય છે. માટે સત્સંગમાં કોઈ પ્રકારની અપેક્ષા ન રાખવી. હારની, માનની, પ્રસાદીની, બોલાવે - ચલાવે એની, વખાણની, માથે હાથ મૂકે તો સારું, એવી અપેક્ષા પણ ન રાખવી. જો અપેક્ષા ન સંતોષાય તો ઉપેક્ષા જન્મે. મહારાજ અને ધર્મકુળ - આચાર્ય મહારાજશ્રી તો અંતયાંમી છે તે બધું જ જુએ છે અને જાણે છે. માટે એમની પાસે ઠરાવ સોતી અપેક્ષા કેવી? માટે **અપેક્ષાનો ત્યાગ કરવાનો ઠરાવ રાખવો.**

ત્રીજી અપેક્ષા ઓવર જે વધુ પડતી અપેક્ષા. જે દુઃખનું કારણ બનતી હોય છે. કારણ કે પોતાની ક્ષમતા ઓછી હોય છતાં વધુ પડતી અપેક્ષા સેવાય તો તે દુઃખરૂપ જ નીવડે છે. કેટલાક રાતો રાત કરોડપતિ થવાની અપેક્ષા રાખે છે. ૧૨ મું ધોરણ ભણેલી વ્યક્તિ બેંકમાં મેનેજર બનવાની અપેક્ષા રાખે, સ્કુલનો પટાવાળો પ્રિન્સીપાલની ખુરશીમાં બેસવાની ઈચ્છા રાખે, ગામનો સરપંચ દેશના વડાપ્રધાન બનવાની અપેક્ષા રાખે, રોડ ઉપર કચરો વાળનાર ઝાડું વાળનાર શહેરના મેયર બનવાની અપેક્ષા રાખે, આ બધી વધુ પડતી અપેક્ષાઓ છે. તેના માટે ગમે તેટલો પ્રયત્ન કરે તોય શું શક્ય છે? એક રૂપિયાના ફુગ્ગાને એક વેંત મોટો જ ફુલાવી શકાય. તેમ આપણી ક્ષમતા જોઈને જ અપેક્ષા રખાય, એટલે જ કહ્યું છે કે, “**તેતા પાવ પ્રસારીએ જિતની લાંબી સોડ**” એટલે કે એટલા જ પગ લાંબા કરાય કે જેટલી આપણી ચાદર હોય. નહીંતર મચ્છર કરડે જ. માટે વધુ પડતી અપેક્ષા રખાય તો તે પણ દુઃખી કરે છે.

માત્ર એક મહારાજ તેમના સ્થાને બિરાજમાન આચાર્ય મહારાજશ્રી અને તેમની આજ્ઞામાં વર્તતા સંતોનો અંતરનો રાજીપો થાય અને એના બદલામાં એક માત્ર મહારાજની મૂર્તિનીજ અપેક્ષા રાખવી. સદ્. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ત્રીજા પ્રકરણની ૨૪ મી વાતમાં લખ્યું છે કે “વિષય ને આપે તે ભગવાન નહિ અને જે વિષય ને માંગે તે ભક્ત નહિ. માટે જેને ભગવત્ નિષ્ઠ થાવું હોય તેને ભગવાનની મૂર્તિ વિના બીજું કંઈ ઈચ્છવું નહીં.” મહારાજની મૂર્તિમાં જ સુખ સુખને સુખ જ છે. માટે સર્વે ઈચ્છા-અપેક્ષાઓ ટાળી એક માત્ર મહારાજની મૂર્તિના સુખનીજ અપેક્ષા રાખવી.

નીચેના મહામંદિરોમાં નિત્ય દર્શન માટે

જેતલપુર : www.jetalpurdarshan.com

મહેસાણા : www.mahesanadarshan.org

છપૈયા : www.chhapaiya.com

ઘોરડા : www.swaminarayanmandirtorda.com

નારણધાટ : www.narayanghat.com

વડનગર : www.swaminarayanmandirvadnagar.com

પ્રયાગ : www.prayagmilan.org

અયોધ્યા : www.ayodhyaswaminarayanmandir.com

ઈસર : www.gopinathjiidar.com

નારણપુરા : www.sankalpmurti.org

ઘોળકા : www.swaminarayanmandirdholka.co.in

પ્રશ્નપેટી

સાધુ ભક્તિનંદનદાસ ગુરુ શા.સ્વા. પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસજી
(શ્રી સ્વા. મંદિર, જેતલપુર)

- પ્ર. ૧ જેનો સત્સંગ દ્રઢ હોય તેને ગમે તેવા દુઃખ આવી પડે તથા ગમે એવું સત્સંગમાં અપમાન થાય પણ તેનું કોઈ રીતે સત્સંગમાંથી મન પાછું પડે નહીં એવા જે દ્રઢ સત્સંગી વૈષ્ણવ છે તેજ અમારા સગા વડાલા છે. એજ અમારી નાત છે.” -શ્રીજી મહારાજે આ વાત કયા વચનામૃતમાં કરી છે ?
- પ્ર. ૨ કારીયાણી ગામે કયા હરિભક્ત આવ્યા હતા કે તેની સામા જઈને મહારાજે પૂજા અંગીકાર કરી ?
- પ્ર. ૩ મહાભારતમાં રાજા યુધિષ્ઠિરને કોણે એમ કહ્યું હતું જો તું ગરીબને કલ્પાવીશ તો તું તારા વંશ સહિત બળીને ભસ્મ થઈ જઈશ.
- પ્ર. ૪ શ્રીજી મહારાજ કહે છે “અમારી પ્રકૃતિ તો એવી હતી જે ભાર નામે તો કંઈ પણ રાખતા નહિ” તો મહારાજ શું રાખતા નહિ તે જણાવશો.
- પ્ર. ૫ કોઈક મનુષ્યે કાંઈક પાપ કર્યું હોય અને તેણે તે પાપનું યથાશાસ્ત્ર પ્રાયશ્ચિત કર્યું હોય અને વળી તેને તે પાપે યુક્ત જે કહે તેને પણ કોના જેવો પાપી જાણવો ?
- પ્ર. ૬ જેને અન્ન, વસ્ત્ર ન મળતું હોય ને ઉકરડામાંથી દાણા વીણી વીણીને ખાતો હોય તેને લોકો કેવો સમજે છે ?
- પ્ર. ૭ છપૈયાધામ મોટું જગકાવે, છપૈયાધામ મોટું જગકાવે તેની તોલે બીજું કંઈ નાવે, છપૈયાધામ મોટું જગકાવે- કીર્તનના રચયિતાનું નામ જણાવશો.

જુલાઈ-૨૦૧૮ માસના પ્રશ્નપેટીના સાચા ઉત્તરો અને ઉત્તરો આપનારના નામ

(૧) અંબાઈ જાય છે. (૨) જળ. (૩) સાત મન્વંતર. (૪) યોગકળા. (૫) અર્ધ બળેલા કાષ્ટની જેમ. (૬) મન.

(૭) આદિ આચાર્ય અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ

૧	ડાભી પ્રભાતસિંહ કેશરજી (ડાંગરવા)	૨૫	પટેલ શારદાબેન રાવજીભાઈ (સાબરમતી)
૨	પટેલ વિનોદભાઈ પી. (વહેલાલ)	૨૬	પટેલ શારદાબેન હીરાભાઈ (સાબરમતી)
૩	સીતાપરા ગોરધનભાઈ વાલજીભાઈ (બાપુનગર)	૨૭	પટેલ કેલાસબેન વિષ્ણુભાઈ (નાંદોલ)
૪	સોની દક્ષાબેન ઘનશ્યામભાઈ (સી.જી. રોડ)	૨૮	સાં.યો. બહેનો (વાવોલ)
૫	પટેલ લીલાબેન જોઈતારામ (જુલાસણ)	૨૯	પટેલ ઉષાબેન એમ. (વાવોલ)
૬	પટેલ જોઈતાભાઈ આત્મારામ (જુલાસણ)	૩૦	પટેલ શારદાબેન એચ. (વાવોલ)
૭	પટેલ વંદનાબેન કનેયાલાલ (રાણીપ)	૩૧	પટેલ લાલભાઈ એમ. (ગાંધીનગર)
૮	પટેલ ગંગાબેન ભક્તિભાઈ (જુલાસણ)	૩૨	પટેલ રેખાબેન કીર્તિકુમાર (ઉંઝા)
૯	પટેલ જ્યોત્સ્નાબેન રાજુભાઈ (આનંદપુરા)	૩૩	ભાવસાર ચંદુભાઈ પુરુષોત્તમદાસ (નવાવાડજ)
૧૦	પટેલ ભક્તિભાઈ ભોળાભાઈ (જુલાસણ)	૩૪	પટેલ રક્ષાબેન ગણપતભાઈ (મેમનગર)
૧૧	પટેલ મીનાબેન કમલેશભાઈ (કુહા)	૩૫	પટેલ ઈલા પ્રવિણભાઈ (અંબાપુર)
૧૨	મહંત શા. સ્વા. પ્રેમપ્રકાશદાસજી (હિંમતનગર)	૩૬	પટેલ સંગીતા અરૂણભાઈ (અંબાપુર)
૧૩	પટેલ વિષ્ણુભાઈ જીવાભાઈ (સીતાપુર)	૩૭	ભાવસાર વીણાબેન આર. (નવરંગપુરા)
૧૪	ઠક્કર રીટાબેન જયેશભાઈ (વસ્ત્રાપુર)	૩૮	ભાવસાર અરવિંદાબેન નરેશભાઈ (ચાંદલોડીયા)
૧૫	મોદી નયનાબેન બી. (વિસનગર)	૩૯	સાં.યો. કંચનબા, હીરાબા, ભગવતીબા, (ધ્રંગધ્રા)
૧૬	ભાવસાર સુમિત્રાબેન નરેશભાઈ (વિસનગર)	૪૦	સાં.યો. ભારતીબા, મંજુબા (સ્વા. મંદિર કાલુપુર હવેલી)
૧૭	ગાંધી જ્યોત્સ્ના એચ. (સુરેન્દ્રનગર)	૪૧	પટેલ અલકાબેન દિનેશકુમાર (લુણાવાડા)
૧૮	સાં.યો. કીકીલાબા, ઉષાબા (સુરેન્દ્રનગર)	૪૨	બંધેડીયા ભાવનાબેન કમલેશકુમાર (મોરબી)
૧૯	પટેલ વિઠ્ઠલભાઈ મગનદાસ (ડાંગરવા)	૪૩	સાં.યો. બહેનો સ્વામિ. મંદિર જુનું બહેનોનું (મોરબી)
૨૦	ડૉ. પટેલ અરૂણભાઈ દેવજીભાઈ (રાણીપ)	૪૪	સોની ઈલાબેન નરેન્દ્રકુમાર (ઘાટલોડીયા)
૨૧	પટેલ શારદાબેન વિઠ્ઠલભાઈ (ડાંગરવા)	૪૫	અડાલજા કંચનબેન બાબુભાઈ (રતનપર)
૨૨	પટેલ જયંતિભાઈ અંબાલાલ (માણસા)	૪૬	ભાવસાર રંજનબેન બંસીલાલ
૨૩	પટેલ વલ્લભભાઈ શીવાભાઈ (સોજા)	૪૭	ભક્તિનગર સ્વા. મંદિર (મેમનગર)
૨૪	ભાવસાર મહેન્દ્રભાઈ સોમાભાઈ (માણસા)	૪૮	સોની પલ્લવીબેન આર. (સુરેન્દ્રનગર)

શ્રી સ્વામિનારાયણ

સત્સંગ સમાચાર

**અમદાવાદમાં પરમકૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવના
સાનિઘ્યમાં ગુરુ પૂર્ણિમા મહોત્સવ દબદબાપૂર્વક
ઉજવાયો**

અષાઢ સુદ-૧૫ ગુરુ પૂર્ણિમા તા. ૨૭-૭-૧૮ શુક્રવારના શુભ દિને સંપ્રદાયના સૌ પ્રથમ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર અમદાવાદમાં ગુરુ પૂર્ણિમા મહોત્સવ દબદબાપૂર્વક ઉજવાયો. શ્રીહરિના ત્રણેય અપર સ્વરૂપ એવા પરમ પૂજ્ય મોટા મહારાજશ્રી, પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજનું ધામોધામથી પધારેલા પૂજ્યનીય સંતો-મહંતો અને હજારો હરિભક્તો દ્વારા સંગીતની મધુર સુરાવલી સાથે ઉમળકા ભર્યું સ્વાગત સામૈયું કરવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ પરમકૃપાળુ ભરતખંડના રાજાધિરાજ શ્રીનરનારાયણાદિ દેવોની શૃંગાર આરતી ઉતારવામાં આવી ત્યારબાદ પ્રસાદીના સભા મંડપમાં સુંદર દેદિપ્યમાન શણગારેલી પીઠસ્થાન પર પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી બિરાજમાન થયા. વિદ્વાન વિપ્રો દ્વારા સ્વસ્તી વાચન-પૂજન-અર્ચન બાદ ગુરુ પૂર્ણિમા ગુરુ પૂજનના યજમાન પ.ભ. નારાયણભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ અને તેમના પુત્ર પ.ભ. પ્રવિણભાઈ આદિ પરિવારે ધર્મકુળનું પૂજન અર્ચન કરી આરતી ઉતારી આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કર્યા હતા. અગ્રગણ્ય સંતો મહંતશ્રીઓ, ટેમ્પલ બોર્ડના સભ્યશ્રીઓ, મંદિરના કારભારીશ્રી, પૂર્વ મેમ્બરશ્રીઓ અને વડીલ હરિભક્તોએ સમૂહ આરતી ઉતારી અલૌકિક લાભ લીધો હતો.

પ્રાસંગિક સભામાં પૂજ્યનીય સંતોમાં સંપ્રદાયના મૂર્ધન્ય સંસ્કૃતના પ્રકાંડ પંડિત કથાકાર પૂ. શાસ્ત્રી સ્વામી નિર્ગુણદાસજી, કથાકાર પૂ. મહંત સ.ગુ. શા. સ્વા. નારાયણવલ્લભદાસજી, અંજલી મંદિરના મહંત સ.ગુ. સ્વા. વિશ્વપ્રકાશદાસજી અને કાલુપુર મંદિરના વિદ્વાન વયોવૃદ્ધ મહંત સ.ગુ. શા.સ્વા. હરિકૃષ્ણદાસજી આદિ સંતોએ સંપ્રદાયના શ્રીહરિના સ્થાને બિરાજમાન સ્વયં શ્રીજી મહારાજે સ્થાપેલા આપણા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી એ આપણા ધર્મગુરુ છે. તેમની આજ્ઞા-અનુમતિમાં જ મોક્ષ અને કલ્યાણ

રહ્યું છે. તે ખાસ ધ્યાન રાખવું. તેમ કહી સુંદર ઉદ્બોધન કર્યું હતું.

ત્યારબાદ પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આશીર્વાદ આપતા કહ્યું કે, પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવના થઈને રહેવા માટે ખાસ ભલામણ કરી હતી. છેલ્લે પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ અનેક પ્રસંગો સાથે ગામડાના નાના હરિભક્તનું સન્માન કરી ને ચાતુર્માસમાં શ્રી નરનારાયણદેવ દેશના ગામડાઓમાં કથા કરવા જતા સંતોના નામ સ્વમુખે ઉચ્ચારીને ગામડે ગામડે આવી પ્રવૃત્તિ કરનાર સંતોને પ્રોત્સાહિત કર્યા હતા. દરેક વાતમાં દેવનું જ પ્રધાનપણું આશીર્વાદમાં જણાવ્યું હતું. સુંદર સભા સંચાલન યુવા શાસ્ત્રી સ્વામી ચૈતન્યસ્વરૂપદાસજી (ગાંધીનગર)એ સંભાળ્યું હતું. સમગ્ર આયોજનમાં કોઠારી જે.કે. સ્વામી (મેમ્બરશ્રી), હરિચરણ સ્વામી (કલોલ), ભંડારી જે.પી. સ્વામી, કોઠારી શા. નારાયણમુનિ સ્વામી, ભક્તિ સ્વામી આદિ સંત મંડળે તેમજ સમગ્ર શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળે ખૂબજ સુંદર વ્યવસ્થાનું આયોજન કર્યું હતું.

(કોઠારી સ્વામી - કાલુપુર મંદિર)

**શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વડનગર ૫૭ મો પાટોત્સવ -
શ્રીમદ્ સત્સંગિભૂષણ પારાયણ**

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તેમજ સ.ગુ. મહંત શા.સ્વા. નારાયણવલ્લભદાસજીના સુંદર માર્ગદર્શનથી ઐતિહાસિક નગરી વડનગર શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં બિરાજમાન સર્વોપરી શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજનો ૫૭ મો વાર્ષિક પાટોત્સવ પ.ભ. ભાવસાર ચંપકલાલ રૂઘનાથદાસ (વડનગર) પરિવારના યજમાન પદે એવમ્ શ્રીમદ્ સત્સંગિભૂષણ પંચાન્હ પારાયણ સ.ગુ. સ્વામી હરિપ્રસાદદાસજી ગુરુ સ્વામી ભક્તિવલ્લભદાસજી તરફથી સંપન્ન થઈ. કોઠારી શા.સ્વા. વિશ્વપ્રકાશદાસજી તથા શા. અભિષેકપ્રસાદદાસજીના વક્તા પદે સંગીતના મધુર સૂર સાથે તા. ૬-૭-૧૮ થી તા. ૧૦-૭-૧૮ પર્યન્ત થઈ હતી. કથા પારાયણની પૂર્ણાહુતિ અમદાવાદ મંદિરના મહંત સ.ગુ. શા.સ્વા. હરિકૃષ્ણદાસજીના હસ્તે થઈ હતી. આ પ્રસંગે હાથીજણ, નારાયણઘાટ, મહેસાણા, સિદ્ધપુર, ટોરડા, વિસનગર, પ્રાંતિજ, બીલીયા આદિ ધામોથી સંતો-મહંતો પધાર્યા હતા. પાટોત્સવની વૈદિક વિધિ મંદિરના ગોર શાસ્ત્રી જયેશભાઈ રતિલાલે વિધિવત રીતે કરી હતી. છેલ્લે આભાર વિધિ મંદિરના ટ્રસ્ટી પ.ભ. મોદી નવીનભાઈ મણીલાલે કરી હતી.

શ્રીજી મહિલા મંડળ વડનગર દ્વારા શ્રીમદ્ ભાગવત સત્સાહ પારાયણનું સુંદર આયોજન થયું હતું.

(કોઠારીશ્રી વડનગર મંદિર)

શ્રી સ્વામિનારાયણ

ટોરડા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં પરંપરાગત અષાઢી તોલ

મૂ.અ.મૂ. પૂજ્ય સ.ગુ. ગોપાળાનંદ સ્વામીની પ્રાકટ્ય ભૂમિ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટોરડા ધામમાં તા. ૨૮-૭-૧૮ ના રોજ સંકલ્પ મૂર્તિ શ્રી ગોપાલ લાલજી હરિકૃષ્ણ મહારાજ અને સ.ગુ. ગોપાળાનંદ સ્વામીની શુભ નિશ્રામાં દર વર્ષની જેમ અષાઢી તોલ કરવામાં આવ્યો.

આ તોલમાં ભગવાનના વાઘામાં આગળના દિવસે પાકની તમામ વસ્તુઓ તોલીને ઠાકોરજી સમક્ષ માટીના ઘડામાં મૂકવામાં આવે છે. બીજા દિવસે સવારે એ તમામ પાકની વસ્તુ તોલવામાં આવે છે. જેમાં જે પાકે વધે તે ખૂબજ પાકે છે અને જે ઘટે છે તે પાક નિષ્ફળ જાય છે. આ પૂજ્ય ગોપાળાનંદ સ્વામીનો જ એક પરચો છે.

અહીં ઠાકોરજીની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા થઈ ત્યારથી એટલે કે ૬૫ વર્ષથી આ પરંપરા ચાલુ છે અને અહીંના ખેડૂત તે પ્રમાણે જ ખેતી કરે છે. આજે ઠાકોરજી સમક્ષ મહંત સ્વામી કૃષ્ણપ્રસાદદાસજી, મોહન ભગત તથા ગામના તમામ હરિભક્તો ઉપસ્થિત રહ્યાં હતા. મહંત સ્વામીના જણાવ્યા મુજબ આ વરસે વરસાદ ખૂબજ સારો પડશે.

લાલ માટી	બાજરીના ૬ કણ વધારે
મગ	બાજરીના ૩ કણ ઘટ
ઘઉં	બાજરીના ૨૧ કણ વધારે
ચણા	બાજરીના ૧૭ કણ વધારે
અડદ	બાજરીના ૩ કણ ઘટ
બાજરી	બાજરીના ૧૪ કણ વધારે
કપાસ	બાજરીના ૧૭ કણ વધારે
ડાંગર	બાજરીના ૨૧ કણ વધારે
રસકસ	બરાબર
કાળી માટી	બાજરીના ૮ કણ ઘટ
મકાઈ	બાજરીના ૧૪ કણ વધારે

(મહંત સ્વામી કૃષ્ણપ્રસાદદાસજી - ટોરડા મંદિર)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ધાકડી રજત જયંતી પાટોત્સવ

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી જેતલપુર ધામના પૂ. સ.ગુ. મહંત શા. સ્વામી આત્મપ્રકાશદાસજી તથા પૂ. શા. પી. પી. સ્વામીની પ્રેરણા માર્ગદર્શનથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ધાકડીના રજત જયંતી પાટોત્સવ જેઠ સુદ-૧૩ તા. ૨૬-૬-૧૮ ના રોજ જેતલપુર ધામના મહંત સ્વામી કે. પી. સ્વામી, શા. ભક્તિ સ્વામી, બ્ર. કે. પી. સ્વામી આદિ સંતોએ ઠાકોરજીનો ષોડશોપચાર અભિષેક, આરતી, અન્નકૂટ આરતી ઉતારીને કથા વાર્તા-ધૂન ભજન-કીર્તન થયા હતા. ગામના હરિભક્તોએ અલૌકિક લાભ લઈ ખૂબજ ધન્ય થયા હતા. (કોઠારીશ્રી)

સર્વાવતારી શ્રીહરિના સર્વોપરી છપૈયાધામને પર્યટન સ્થળ જાહેર કરવામાં આવ્યું

યુ. પી. ના માનનીય મુખ્ય મંત્રીશ્રી શ્રી યોગી આદિત્ય નાથજીએ તા. ૧૮ મે ૨૦૧૮ વિશાળ જાહેર સભામાં આપણા સર્વોપરી છપૈયાધામને પર્યટન સ્થળ તરીકે જાહેર કર્યું છે. જેના દર્શન માટે મા. શ્રી મુખ્યમંત્રી દ્વારા સ્વામિનારાયણ છપૈયાથી લખનૌ અને લખનૌથી શ્રી સ્વામિનારાયણ છપૈયા સુધી આવવા જવાની યુ. પી. રાજ્ય પરિવહનની બસ સેવા શરૂ કરવામાં આવી છે. તા. ૧૨-૬-૧૮ ના રોજ લખનૌથી સ્વામિનારાયણ છપૈયા માટે સ્વંય મુખ્ય મંત્રીજીએ બસને લીલી ઝંડી બતાવીને પ્રયાણ કરાવી હતી.

આ પ્રસંગે છપૈયા મંદિરના મહંત સ્વામી બ્ર. સ્વા. વાસુદેવાનંદજી, કોઠારી બ્ર. સ્વા. હરિસ્વરૂપાનંદજી, બ્ર. સ્વા. શાંતદેવાનંદ, ગોન્ડાના સંસદ કીર્તિવર્ધનસિંહ (રાજા ભૈયા) અને મા. શ્રી પ્રભાત વર્માજી એડવોકેટ આદિ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ તમામ કામમાં છપૈયાના મહંત સ્વામી અને તેમના શિષ્ય મંડળનો અથાગ પ્રયત્ન સાથે સાથે ગોન્ડાના સંસદ સભ્યશ્રી અને વિદ્યાયક મહોદય વગેરેએ ખૂબજ સહયોગ આપ્યો છે.

સમય : લખનૌથી સવારે ૬-૦૦ અને બપોરે ૧-૩૦ વાગે બસ છપૈયા ઉપડશે.

છપૈયાધામથી સવારે ૬-૦૦ અને બપોરે ૧-૩૦ કલાકે લખનૌ જવા ઉપડશે. વાયા અયોધ્યા થઈને જશે.

(કોઠારી સ્વામી છપૈયા મંદિર)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટ્રેન્ટના આગામી શતાબ્દી

મહોત્સવના ઉપલક્ષમાં અખંડ ધૂન

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ. પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા જેતલપુર ધામના મહંત પૂ. સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી આત્મપ્રકાશદાસજી તથા પૂ. શા. પી. પી. સ્વામીની પ્રેરણા માર્ગદર્શનથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટ્રેન્ટમાં આગામી શતાબ્દી મહોત્સવના ઉપલક્ષમાં તા. ૫-૬-૧૮ થી તા. ૯-૬-૧૮ દરમિયાન શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર ધૂન, જપચણ (૧૦૦ કલાક) ગામના સર્વ હરિભક્તોએ સમૂહમાં કર્યા હતા. તા. ૯-૬-૧૮ના રોજ સુંદર સત્સંગ સભાનું આયોજન કરવામાં આવેલ. જેમાં ટ્રેન્ટ, નાના ઉભડા, શેર, સીતાપુર, પાટડી, માંડલ, બામણવા, જરવલા, કાલીયાણા, ધાકડી અને વિરમગામ ના હરિભક્તોએ ધૂનમાં લાભ લીધો હતો. જેતલપુર ધામથી પૂ. મહંત શા. આત્મપ્રકાશદાસજીએ સંત મંડળ સાથે પધારી આશીર્વાદ આપ્યા હતા.

(પ્રભુભાઈ ટી. પટેલ - ટ્રેન્ટ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ઉનાવામાં ભવ્ય રથયાત્રા

સર્વોપરી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનની કૃપાથી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા ઉનાવા મંદિરના નવા મહંત સ્વામી સાદ્ગુણદાસજી તથા સ.ગુ. સ્વા. અધર્મનાશકદાસજીની પ્રેરણા-માર્ગદર્શનથી તા. ૧૪-૭-૧૮ ને શનિવારે સાંજે ૫-૩૦ થી ૬-૩૦ સુધી અત્રે ગામના જાહેર માર્ગો પર પરમકૃપાળુ જગન્નાથજી ભગવાનની રથયાત્રા ખૂબજ હર્ષોલ્લાસ સાથે નીકળી હતી. જેના યજમાન પ.ભ. પટેલ ડાહ્યાભાઈ મરઘાભાઈ પટેલ પરિવારે લાભ લીધો હતો. શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળે પ્રેરણારૂપ સેવા બજાવી હતી. અંતે નિજ મંદિરમાં ઠાકોરજીની સંઘ્યા આરતીના દર્શન કરી સૌએ મગ-ચણા-સીંગનો પ્રસાદ લઈ ખૂબજ ધન્ય બન્યા હતા. (કોઠારીશ્રી મણીભાઈ પટેલ - ઉનાવા)

જેતલપુરધામ બહેનોના મંદિરમાં કથા પારાયણ

પ.પૂ.અ.સૌ. લક્ષ્મીસ્વરૂપા ગાદીવાળાશ્રીની આજ્ઞા-આશીર્વાદથી જેતલપુરધામ બહેનોના શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં તા. ૯-૬-૧૮ થી તા. ૧૩-૬-૧૮ પર્યન્ત પવિત્ર અધિક પુરુષોત્તમ માસમાં શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન પંચાન્હ કથા પારાયણ જેતલપુર રેવતી મહિલા મંડળના યજમાનપદે થઈ હતી કથાના વક્તાપદે સાંખ્યયોગી નર્મદાબા ગુરુ સાં. બચીબા એ સુંદર કથામૃત પાન સંગીત સાથે કરાવ્યું હતું. કથામાં આવતા ઉત્સવો પ્રાકટચોત્સવ, ગાદી પટ્ટાભિષેક, ફુલદોલોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયા હતા. જેતલપુરધામ અને આજુબાજુના ગામના બહેનોએ કથાનો લાભ લઈ અલૌકિક પ્રસાદ ગ્રહણ કરી ખૂબજ ધન્ય બન્યા હતા. આખો અધિક માસ શ્રીમદ્ સત્સંગિભૂષણ કથા અને પુરુષોત્તમ માસની કથા કરી બહેનોને સુંદર લાભ આપ્યો હતો.

(કોઠારી સ્વામી જેતલપુરધામ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટાંકીયા

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટાંકીયામાં પવિત્ર અધિક પુરુષોત્તમ માસમાં બાલ સ્વરૂપ ઘનશ્યામ મહારાજ સમક્ષ ભવ્ય અન્નકૂટ મહોત્સવ, કીર્તન ભક્તિ, કથા વાર્તા તથા ઠાકોરજીનો અભિષેક તા. ૧૩-૬-૧૮ ના રોજ ઉજવાયેલ. ઠાકોરજીની છપ્પન ભોગ આરતી તથા હરિભક્તો દ્વારા મીણબતીઓ દ્વારા કરવામાં આવી. સાથે સાથે આતશ બાજી પણ થઈ હતી. શા. સ્વા. માધવપ્રિયદાસજી અને ઈડર મંદિરના મહંત શા. સ્વા. સિધ્ધેશ્વરદાસજીએ કથા વાર્તા કરી હરિભક્તોને રાજી કર્યા હતા. સંતોના સુંદર પ્રયાસથી ઉત્સવ ધામધૂમથી ઉજવ્યો હતો. (કોઠારીશ્રી - ટાંકીયા મંદિર)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ડાંગરવા (વાંટો) સત્સંગ સભા

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ડાંગરવા (વાંટો) તા. ૧૨-૬-૧૮ થી તા. ૧૩-૬-૧૮ સુધી શા. સ્વા. માધવપ્રિયદાસજીએ પવિત્ર પુરુષોત્તમ માસમાં ભગવાનની લીલાની કથા કરીને હરિભક્તોને સુંદર લાભ આપેલ. પુરુષોત્તમ માસમાં રોજે શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર ધૂન કરવામાં આવી હતી. (કોઠારીશ્રી ડાંગરવા મંદિર)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હિંમતનગર

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હિંમતનગરમાં તા. ૨૩-૬-૧૮ એકાદશીના સુંદર સત્સંગ સભા કરવામાં આવી હતી. જેમાં અત્રે મંદિરના મહંત સ્વામી અને કાલુપુર મંદિરના સંતોએ કથાવાર્તાનો લાભ આપેલ. ઠાકોરજી સમક્ષ તા. ૨૪-૬-૧૮ ના ભવ્ય આમ્રોત્સવ ઉજવ્યો હતો.

(કોઠારીશ્રી - હિંમતનગર મંદિર)

ઋષિકેશમાં કથા પારાયણ

પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ સર્વાવતારી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી ગાંધીનગર શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (સે-૨) દ્વારા આયોજીત ગિરનારી સેવા સમિતિના યજમાન પદે ઋષિકેશમાં બાબાકાલી-કામલી આશ્રમના સુંદર પરિસરમાં તા. ૧-૭-૧૮ થી તા. ૭-૭-૧૮ પર્યન્ત સ.ગુ. શા.સ્વા. ચૈતન્યસ્વરૂપદાસજી (ગાંધીનગર)ના વક્તાપદે શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહ પારાયણ સંપન્ન થઈ હતી. ૫૦૦ ઉપરાંત ગુજરાતના ગિરનારી સેવા સમિતિના ભાવિક ભક્તોએ ભગીરથી પવિત્ર ગંગાના કિનારે કથા શ્રવણ કરી જીવન ધન્ય બનાવ્યું હતું. વ્યવસ્થાપક સંતોમાં કાલુપુર મંદિરના કોઠારી સ.ગુ. શા.સ્વા. નારાયણમુનિદાસજી, પ્રાંતિજ મંદિરના કોઠારી શા. સ્વા. ગોપાલચરણદાસજી આદિ સંત-મંડળે સુંદર વ્યવસ્થાનું આયોજન કર્યું હતું. (કોઠારી સ્વામી કાલુપુર મંદિર)

મૂળી પ્રદેશના સત્સંગ સમાચાર

બળોલ (બાલ) શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં પ.પૂ. મહારાજશ્રીની પધરામણી

મૂળીધામ નિવાસી શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની પરમ કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી મૂળી દેશના સ.ગુ. દેવાનંદ સ્વામીના જન્મ સ્થાન બળોલ (બાલ) શ્રી

શ્રી સ્વામિનારાયણ

સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં ઠાકોરજીના સિંહાસનમાં જિર્ણોદ્ધાર થતા તા. ૩-૭-૧૮ ના રોજ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી બળોલ ગામ પધાર્યા હતા અને નિજ મંદિરમાં ઠાકોરજીની આરતી ઉતારી હતી. (બંને મંદિરમાં) ત્યારબાદ સભામાં રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. આ પ્રસંગે મૂળી મંદિરના મહંત સ્વામી, કાંકરિયા મંદિરના મહંત સ્વામી અને કાલુપુર મંદિરના સંતો પધાર્યા હતા. (કોઠારીશ્રી બળોલ મંદિર)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (સીતા દરવાજા) ઘાંગઘા

મૂળીધામ નિવાસી શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી ઘાંગઘા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના પૂજારી નારાયણદાસ સ્વામી અને સર્વે હરિભક્તોએ જેઠ સુદ-૧૦ શ્રીહરિની અંતર્ધાન તિથિ નિમિત્તે ધૂન-ભજન-કીર્તન અને કથાવાર્તા કરી હતી. તેજ રીતે નવ નિર્માણ બહેનોના મંદિરમાં પ.પૂ.અ.સૌ. ગાદીવાળાશ્રીની આજ્ઞાથી કંચનબા આદિ બાઈઓએ કથાવાર્તા-ધૂન આદિ કર્યા હતા. તેમજ એકાદશીના પવિત્ર દિવસે ભજન, કીર્તન, ધૂન આદિ સાંખ્યયોગી બહેનો દ્વારા કરવામાં આવી હતી. તા. ૯-૭-૧૮ ના રોજ નરસીપરા વિસ્તારમાં ગીતાબેન રાજુભાઈને ત્યાં સાં. કંચનબા, હિરાબા અને ભગવતીબાએ કથાવાર્તાનો લાભ આપેલ. આ રીતે દર એકાદશીના જુદા જુદા વિસ્તારમાં કથા કરવામાં આવે છે.

૧૫૪ મો વાર્ષિક પાટોત્સવ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ઘાંગઘા (સીતા દરવાજા)નો ૧૫૪ મો વાર્ષિક પાટોત્સવ તા. ૨૦-૭-૧૮ ના રોજ ઉજવાયો. આપણા આદિ આચાર્ય પ.પૂ.ધ.ધુ. અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજે આ મંદિરમાં ઠાકોરજીની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. આ પાટોત્સવના ઉપલક્ષમાં શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન પંચાન્હ પારાયણ મૂળીના શા.સ્વા. ધર્મજીવનદાસજીના વક્તાપદે થઈ હતી. ઘાંગઘા શહેરના ઘણા હરિભક્તોએ દર્શન કથા વાર્તાનો લાભ લીધો હતો.

પાટોત્સવના યજમાન સાં. ભગવતીબેન રહ્યા હતા. સમગ્ર પ્રસંગ પૂ. સ્વામી ભક્તિહરિ સ્વામીની પ્રેરણાથી ઉજવાયો. સભા સંચાલન વિશ્વવંદનદાસજીએ કર્યું હતું. અત્રે મંદિરના પૂજારી સ્વામી નારાયણદાસજીએ પાટોત્સવનું સુંદર આયોજન કર્યું હતું. ઘાંગઘા અને આજુબાજુના ગામોના હરિભક્તોએ કથા શ્રવણ કરી પ્રસાદ ગ્રહણ કરી ધન્ય બન્યા હતા. (પ્રતિ. અનિલ દુધરેજીયા - ઘાંગઘા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર રણજીતગઢ (તા. હળવદ)

મૂળીધામ નિવાસી શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની કૃપાથી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા પૂ. શા. સ્વામી

ભક્તિહરિદાસજીની પ્રેરણાથી તા. ૮-૭-૧૮ ના રોજ ૮૫મી સત્સંગ સભા થઈ હતી. જેમાં હળવદ, મોરબી અને ઘાંગઘાથી સંતો અને સાંખ્યયોગી બહેનો અને હરિભક્તોએ પૂ. ભક્તિહરિસ્વામીના વક્તાપદે ભગવાન શ્રીહરિ અને ધર્મકુળનું માહાત્મ્ય અને શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે આપણું જીવન જીવાય તેવી ઉપદેશાત્મક વાતો કરી હતી. હરિભક્તો ખૂબજ રાજી થયા હતા. સભા સંચાલન વિશ્વવંદન સ્વામીએ સુંદર રીતે કર્યું હતું. હરિભક્તોએ દેવ દર્શન, કથા શ્રવણ કરી પ્રસાદ લઈ ધન્ય બન્યા હતા. (અનિલ દુધરેજીયા - ઘાંગઘા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર લીંબડી (બાહેલાપરા)

મૂળીધામ નિવાસી શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની કૃપાથી તથા પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી એવમ્ સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર લીંબડી (જુનું) બાહેલા પરામાં બહેનોના મંદિરના પૂજારી સાંખ્યયોગી ચંદ્રિકાબા ગુરુ કોકિલાબાના શુભ સંકલ્પથી અત્રે ભૂદેવોની બ્રહ્મચોરાસી બ્રહ્મ ભોજન તપોવન ધામ, જગન્નાથજી આશ્રમ ખાતે રાખવામાં આવેલ. આ પ્રસંગે આપણા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી સંત-પાર્ષદ મંડળ સાથે પધાર્યા હતા અને ખૂબજ રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. અમદાવાદ, નારણઘાટ, મૂળી, પ્રાંતિજ, ઉનાવા, ચરાડવા, મોરબી, મકનસર આદિ ધામોથી સંતો પધાર્યા હતા. સુરેન્દ્રનગર મંદિરથી સાંખ્યયોગી કોકિલાબા, કમળાબા - ઉષાબા આદિ પધાર્યા હતા.

હજારો હરિભક્તોએ દેવ દર્શન, ધર્મકુળ દર્શન કરી ધન્ય બન્યા હતા. (નરેન્દ્રભાઈ સોની - લીંબડી)

વિદેશ સત્સંગ સમાચાર

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વિહોકન (અમેરિકા)

રાજોપચાર વિધિ

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદથી તેમજ અત્રે મંદિરના મહંત સ્વા. નરનારાયણદાસજીની પ્રેરણાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વિહોકનમાં સૌ પ્રથમ વાર રાજોપચાર વેદોક્ત વિધિથી સ્વા. દિવ્યપ્રકાશદાસે કરાવી હતી. પાલખી યાત્રા વિહોકનના જાહેર માર્ગો પર સંત-હરિભક્તોના વિશાળ સમૂહ સાથે ધૂન-કીર્તન ભજન કરતા નીકળી હતી. જેના મુખ્ય યજમાન પટેલ ઘનશ્યામભાઈ અને સહ યજમાન અરવિંદભાઈ કે. પટેલ (ડાંગરવા) રહ્યાં હતાં. અત્રે મંદિરમાં આમ્રોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયો. રથયાત્રા પણ સુંદર રીતે ઉજવી હતી. મંદિરની આજુબાજુ રથમાં હરિકૃષ્ણ મહારાજને

શ્રી સ્વામિનારાયણ

પધરાવી કીર્તન-ધૂન કરતા હરિભક્તોએ રથને ફેરવ્યો હતો.
સ્વામીએ ઉપરોક્ત ઉત્સવોનો મહિમા સમજાવ્યો હતો.

(બળદેવભાઈ પટેલ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કોલોનીયા (અમેરિકા) ૧૩મો
પાટોત્સવ

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદથી તથા શાસ્ત્રી સ્વા. રામકૃષ્ણદાસજી (કોટેશ્વર)ની પ્રેરણાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કોલોનીયાનો ૧૪ મો પાટોત્સવ ૮ થી ૧૪ જુલાઈ દરમ્યાન ભવ્યતાથી ઉજવાયો.

આ પ્રસંગના ઉપલક્ષમાં શા.સ્વા. રામકૃષ્ણદાસજીના વક્તાપદે શ્રી નરનારાયણદેવ માહાત્મ્ય કથા રવિવારથી શુક્રવાર સુધી થઈ હતી. આ પ્રસંગે પોથીયાત્રા ધામધૂમથી નીકળી હતી. વિશાળ સંખ્યામાં કથાના પ્રેમી હરિભક્તોએ શ્રીનરનારાયણદેવનું અલૌકિક માહાત્મ્યનું શ્રવણ કરી ધન્ય બન્યા હતા. ૧૪ જુલાઈના પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે ઠાકોરજીનો ધોડશોપયાર મહાભિષેક અને ત્યારબાદ આરતી થઈ હતી. છપ્પન ભોગ અન્નકૂટ આરતી પણ લાલજી મહારાજશ્રીએ ઉતારી હતી. પ્રાસંગિક સભામાં યજમાન પરિવારોએ પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું પૂજન-અર્ચન-આરતી કરી આશીર્વાદ મેળવ્યા હતા. સંત-પાર્ષદોનું પણ પૂજન થયું હતું. કથાની પૂર્ણાહુતિની આરતી અને મહાપૂજાની આરતી પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ ઉતારી હતી. સૌ નાના મોટા સેવા કરનાર હરિભક્તોનું પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના વરદ્ હસ્તે સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ સૌને રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

(પ્રવિણ શાહ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હ્યુસ્ટન (અમેરિકા)

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદથી તથા અત્રે મંદિરના મહંત સ્વામી નિલકંઠચરણદાસજીના માર્ગદર્શનથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હ્યુસ્ટનમાં ૩૦ જૂને શનિવારે સાંજના ઠાકોરજીને આમ્ર અન્નકૂટ ધરાવવામાં આવેલ. આ પ્રસંગે બાયરન, એટલાંટા અને જર્ષોજીયાથી આપણા સંતો-પાર્ષદો પધાર્યા હતા. મહંત સ્વામીએ શ્રીહરિએ કરેલ આમ્ર ઉત્સવની સુંદર કથા કરી હતી. યજમાનોનું સન્માન અને મહેમાનોનું પણ સન્માન કર્યું હતું. છેલ્લે જનમંગલ પાઠ,

થાળ શયન આરતી કરી શ્રી હનુમાનજીની આરતી કરી હતી. સૌ ભક્તોએ દર્શન કરી પ્રસાદ લઈ ધન્ય બન્યા હતા.

(પ્રવિણ શાહ)

છપેયાધામ પારસીપની (અમેરિકા) શ્રીસ્વામિનારાયણ
મંદિર

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદથી તથા અત્રે મંદિરના મહંત સ્વામી ધર્મવિહારીદાસજીના માર્ગદર્શનથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર છપેયાધામ પારસીપની ખાતે અષાઠ સુદ-૨ રથયાત્રાના શુભ દિને યુવાનો એ ભગવાન શ્રીહરિને રથમાં બિરાજમાન કરી આરતી ઉતારીને મંદિરના પરિસરમાં ધૂન-ભજન-કીર્તન કરતા હોલમાં પધરાવ્યા હતા. સંતોએ રથયાત્રાનું માહાત્મ્ય કહ્યું હતું. સર્વે નાના-મોટા યજમાનોનું સન્માન કરી. બાળકો અને યુવાનોની સુંદર પ્રવૃત્તિને બિરદાવવામાં આવી હતી.

(પ્રવિણ શાહ)

વડતાલધામ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - એલનટાઉન
ત્રીજો પાટોત્સવ

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાથી તથા પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના આશીર્વાદથી તથા પાર્ષદ શ્રી નરેન્દ્રભગતની પ્રેરણાથી વડતાલધામ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - એલનટાઉનનો ત્રીજો પાટોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયો. આ પ્રસંગના ઉપલક્ષમાં સ.ગુ. ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતોની પંચદિનાત્મક પારાયણ શા.સ્વા. સત્યસંકલ્પદાસજીના વક્તાપદે થઈ હતી.

આ પ્રસંગે પ.પૂ. ૧૦૮ ભાવિ આચાર્યશ્રી લાલજી મહારાજશ્રી પધાર્યા હતા અને રૂડા આશીર્વાદ આપ્યા હતા. સેવા કરનાર હરિભક્તોનું સન્માન પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના વરદ્ કરવામાં આવેલ.

આઈ.એસ.એસ.ઓ. આપણા મંદિરોમાંથી પધારેલ સંતોએ શ્રીહરિના સર્વોપરી મહિમાની સુંદર વાતો દ્રષ્ટાંતો સહિત કરી હતી. બાળકો દ્વારા શ્રીહરિના પ્રસંગોને આવરી લેતા સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ થયા હતા.

છેલ્લા દિવસે વડતાલધામ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં બિરાજમાન સર્વોપરી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના સ્વરૂપોની અન્નકૂટ આરતીના દર્શનનો દરેક હરિભક્તોએ લાભ લીધો હતો. (અરવિંદભાઈ પટેલ - ગામડીવાળા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ

અમદાવાદ મંદિરમાં શ્રી ઠાકોરજીને થાળ તથા સંત-વર્ણી પાર્ષદોને રસોઈ આપનારની યાદી

તિથિ

વેશાખ સુદ-૨
અધિક જેઠ સુદ-૧
અધિક જેઠ સુદ-૧
અધિક જેઠ સુદ-૧
અધિક જેઠ સુદ-૨
અધિક જેઠ સુદ-૨
અધિક જેઠ સુદ-૩/૪

અધિક જેઠ સુદ-૩/૪
અધિક જેઠ સુદ-૩/૪
અધિક જેઠ સુદ-૩/૪
અધિક જેઠ સુદ-૫
અધિક જેઠ સુદ-૫
અધિક જેઠ સુદ-૬
અધિક જેઠ સુદ-૭
અધિક જેઠ સુદ-૭
અધિક જેઠ સુદ-૭
અધિક જેઠ સુદ-૮
અધિક જેઠ સુદ-૧૦
અધિક જેઠ સુદ-૧૦
અધિક જેઠ સુદ-૧૦
અધિક જેઠ સુદ-૧૨
અધિક જેઠ સુદ-૧૩
અધિક જેઠ સુદ-૧૩

રસોઈ આપનાર

પટેલ મહેન્દ્રકુમાર નરોતમભાઈ (શિખંડપુરી)
શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ સમાજ (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ ગોવિંદભાઈ બી. (રસપુરી)
અ.નિ. સ્વામી બાલમુર્દુદાસજી ગુરુ સ્વામી ભક્તિપ્રિયદાસજી (ચુરમાના લાડુ)
મહેતા વૃષિતભાઈ વિદ્યુતભાઈ (મોહનથાળ)
વાઘજી હિરજી વિસરામ (મોહનથાળ)
અ.નિ. પ.ભ. શ્રી નાથજીભાઈ ઈશ્વરામ શુકલ, અ.નિ. પ.ભ. ઈશ્વરભાઈ લાભશંકર
પંડ્યા અધિક માસ પાટોત્સવ નિમિત્તે
ગં.સ્વા. કેલાસબેન અરવિંદકુમાર મહેતા (મગસ)
પાટડીયા કોકીલાબેન બાબુલાલ (ફૂટ મહો)
પટેલ નિલકંઠકુમાર અલ્પેશભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ. હિરપરા બાબુભાઈ વાલજીભાઈ (ડ્રાયફ્રૂટ મહો)
મકવાણા વસંતરાય (ડ્રાયફ્રૂટ હલવો)
પટેલ તેજીબેન રમણભાઈ (મગસ)
અ.નિ. ચિમનભાઈ બબલદાસ ગજજર (રસપુરી)
મોદી છનાભાઈ રામજીભાઈ (મોતૈયા લાડુ)
પટેલ વિશાલ રસિકભાઈ (શિખંડપુરી)
અ.નિ. જાદવ માલુભાઈ રામસંગભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ દિલીપભાઈ મણીલાલ (ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ. સાંખલા રામજીભાઈ લાલજીભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ. પટેલ કિરણકુમાર જસવંતભાઈ (મૈસુબ)
સાં. મંજુબા - સાં. ભારતીબા (બુંદીના લાડુ)
ભાવસાર પ્રજાબેન પ્રકાશકુમાર (મૈસુબ)
અ.નિ. બ્ર. સ્વા. રાજેશ્વરાનંદજીના નિમિત્તે (કાલુપુર મંદિર) વર્ષાબેન નવિનચંદ્ર પાઠક (બુંદી)
અ.નિ. કેરાઈ અમરભાઈ દેવજી (ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ. પટેલ મગનભાઈ મથુરભાઈ (કાજુબદામ મૈસુબ)
પટેલ શંકરભાઈ ભાઈલાલભાઈ (રસપુરી-કાજુબદામ મૈસુબ)
ડૉ. વિનુભાઈ બબલદાસ લીબાચીયા (ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ. જુહીબેન મનજીભાઈ વેગડ (ચુરમાના લાડુ)
અંબાલાલભાઈ - હિરાબેન (મોહનથાળ)
નંદલાલ પટેલ (મગસ)
વેગડ મનજીભાઈ લાધાભાઈ (મોહનથાળ)
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સરપાર - સ. ગુ. શા.સ્વા. નિત્યસ્વરૂપદાસજી (કાજુબદામ મૈસુબ)
પટેલ ગંગાબેન લાલભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
મારફતીયા રમેશભાઈ આર. (અ.નિ. બ્ર.સ્વા. રાજેશ્વરાનંદજીના સ્મરણાર્થે (રસપુરી)
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર પંચવટી ઉંઝા સાં.હંસાબા-વનિતાબા (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ કાંતિલાલ નારણદાસ (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ કમળાબેન ઈશ્વરભાઈ (કાજુબદામ મૈસુબ)
નિર્મળાબેન ચંદ્રકાંતભાઈ પૂજાવાળા (રસપુરી- ચુરમાના લાડુ)
પટેલ ઈન્દુબેન કીર્તિકુમાર (શિખંડપુરી)
અ.નિ. પટેલ બેચરભાઈ કરશનભાઈ (રસપુરી)
પટેલ દશરથભાઈ પી. (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ સ્મિત કમલેશ પરસોતમભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
ચૌધરી મયુરભાઈ (રસપુરી)
શ્રીહરિ ઈન્ફાર્ટકચર - નરસિંહભાઈ - પ્રવિણભાઈ (શિખંડપુરી)
પટેલ સુમિત્રાબેન અમૃતભાઈ (મગસ)
નરેન્દ્રભાઈ પટેલ ચેનલવાળા (રસપુરી - ડ્રાયફ્રૂટ હલવો)

ગામ

દેઉસણા
ઉંઝા
અમદાવાદ
વડનગર
અમેરિકા
સુખપર-કચ્છ

અમદાવાદ
અમદાવાદ
અમદાવાદ
સુરત
અમદાવાદ
કાળીગામ
અમદાવાદ
અમદાવાદ
કપડવંજ
વેજળકા

ઈન્દોર
હાલોલ
હવેલી
વડનગર
લંડન
રામપરવેકરા-કચ્છ
અમેરિકા

અમદાવાદ
અંબાળા-હાલાર
ડિંગુયા
અમદાવાદ
અંબાળા-હાલાર
મૈસુબ
ધમાસણા
અમેરિકા

હાંસોલ
કાળીગામ
યાંદખેડા
અમદાવાદ
લાલોડા
અમદાવાદ
માણસા
મોડાસા
અમદાવાદ
કુંડાલ
અમદાવાદ

શ્રી સ્વામિનારાયણ

તિથિ

અધિક જેઠ સુદ-૧ ૩
 અધિક જેઠ સુદ-૧ ૪
 અધિક જેઠ સુદ-૧ ૪
 અધિક જેઠ સુદ-૧ ૪
 અધિક જેઠ સુદ-૧ ૫
 અધિક જેઠ વદ-૧
 અધિક જેઠ વદ-૧
 અધિક જેઠ વદ-૧
 અધિક જેઠ વદ-૧
 અધિક જેઠ વદ-૨
 અધિક જેઠ વદ-૨
 અધિક જેઠ વદ-૨
 અધિક જેઠ વદ-૩
 અધિક જેઠ વદ-૩
 અધિક જેઠ વદ-૩
 અધિક જેઠ વદ-૩
 અધિક જેઠ વદ-૪
 અધિક જેઠ વદ-૪
 અધિક જેઠ વદ-૪
 અધિક જેઠ વદ-૪
 અધિક જેઠ વદ-૫
 અધિક જેઠ વદ-૬
 અધિક જેઠ વદ-૬
 અધિક જેઠ વદ-૬
 અધિક જેઠ વદ-૭
 અધિક જેઠ વદ-૭
 અધિક જેઠ વદ-૭
 અધિક જેઠ વદ-૮

રસોઈ આપનાર

કોઠારી પ.ભ. કલ્યાણભાઈ પટેલ (બુંદીના લાડુ)
 ગજેરા અંકિતભાઈ (ડ્રાયફ્રુટ હલવો)
 પ્રજાપતિ બેચરભાઈ ખાનાભાઈ (બુંદી)
 પટેલ મફતલાલ ખોડીદાસ (મગસ)
 બરવાડીયા નરસિંહભાઈ (મગસ)
 પટેલ ડાહીબેન ભગવાનદાસ (મગસ)
 પટેલ કીર્તિકુમાર ધનજીભાઈ (કુટ મઢો)
 પંડ્યા દેવેન્દ્રભાઈ ઝવેરલાલ (બુંદી)
 પટેલ ડાહીબેન ચિનુભાઈ ચતુરભાઈ (મગસ)
 સોલંકી હરેન્દ્રકુમાર (ડ્રાયફ્રુટ હલવો)
 વેગડ શાંતિલાલ રાઘવજીભાઈ (મગસ)
 પટેલ અમૃતભાઈ બબલદાસ (કાજુબદામ મૈસુબ)
 અ.નિ. રામભાઈ જાદવા (બુંદી)
 સુહાગીયા સંજયભાઈ મનસુખભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
 શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સરધાર સ.ગુ.શા.સ્વા. નિત્યસ્વરૂપદાસજી (મૈસુબ)
 પટેલ હિમાંશુકુમાર બિપીનલાલ (મોહનથાળ)
 પટેલ મહેન્દ્રભાઈ ઈશ્વરદાસ (મોહનથાળ)
 પારેખ મણીભાઈ ધીરજલાલ (બુંદીના લાડુ)
 પટેલ મંગુબેન વિપુલકુમાર (બુંદીના લાડુ)
 પટેલ અમરતલાલ જેશંગદાસ (સાટા)
 શિવજીભાઈ રૂડાભાઈ (સાટા)
 બાબુલાલ લાલજીભાઈ (રસપુરી)
 સિંધવ રણછોડભાઈ દાનુભાઈ (મોતેયા લાડુ)
 પટેલ કનુભાઈ હરમાનભાઈ (મોતેયા લાડુ)
 પટેલ રાજેન્દ્રકુમાર અંબાલાલ (ચુરમાના લાડુ)
 અ.નિ. પ્રેમભાઈ કાનજી પિંડોરીયા (ચુરમાના લાડુ)
 પટેલ કોદરભાઈ એન. (મોહનથાળ)
 પટેલ અશ્વિનકુમાર નટવરલાલ (મોહનથાળ)
 શ્રીજી મહિલા મંડળ (ચુરમાના લાડુ)
 શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મહિલા મંડળ પીઠવડી (મોહનથાળ)
 પરમાર લાલજીભાઈ રણછોડભાઈ (મોહનથાળ)
 પટેલ કુંદનબેન સુખદેવભાઈ (મોહનથાળ)
 પટેલ પર્વ વિરલભાઈ કનૈયાલાલ (ડ્રાયફ્રુટ હલવો)
 સાં. સુંદરબા (મોહનથાળ)
 વાઘેલા કલ્પેશસિંહ દિલીપસિંહ (મગસ)
 પટેલ લાલભાઈ નારણભાઈ (મગસ)
 પટેલ જયંતીલાલ પ્રહલાદભાઈ (મગસ)
 રમેશભાઈ તથા જયંતીભાઈ (મગસ)
 એચ. કે. ટ્રાવેલ્સ હરુભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
 પટેલ સંતોકબેન જયરામભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
 અ.નિ. મનસુખલાલ રામજીભાઈ પંડ્યા (મોહનથાળ)
 પટેલ વિરલકુમાર ગાંડાલાલ (મોહનથાળ)
 અ.નિ. ખેતાણી ધનજી ખીમજી (મોહનથાળ)
 કંકુબેન શંકરલાલ (મોહનથાળ)
 પટેલ મુલચંદભાઈ આત્મારામભાઈ (મોતેયા લાડુ)
 યાણસમીયા સવિતાબેન બાબુલાલ (મોતેયા લાડુ)
 પટેલ દક્ષાબેન પંકજકુમાર (મોહનથાળ)
 પટેલ કોકીલાબેન વિષ્ણુભાઈ (મૈસુબ)

ગામ

કડી
 ગોણવદર
 મોડાસા
 અમદાવાદ
 અમદાવાદ
 કલોલ
 મેમનગર
 અમદાવાદ
 અમદાવાદ
 અમદાવાદ
 અંબાળા
 વડુ
 સુખપર-કચ્છ
 શાપર-બગસરા
 દેલવાડા
 મોખાસણ
 મોરબી
 વટવા
 રણછોડપુરા
 ગોડપર-કચ્છ
 ગાંધીનગર
 બળોલ-ભાલ
 આણંદ
 પારસા
 ભક્તિનગર
 વિરપુર
 અમદાવાદ
 કુંડાળ
 સુરેન્દ્રનગર
 ખંડેરાવપુરા
 અમદાવાદ
 કલાલી
 ગોધાવી
 ઉનાવા
 રાણીપ
 અમદાવાદ
 અમદાવાદ
 અમદાવાદ
 પીપરલા
 અમદાવાદ
 ફોટડી-કચ્છ
 ઉંઝા
 અમદાવાદ
 ઉંઝા
 અમદાવાદ
 વડુ

શ્રી સ્વામિનારાયણ

સંવત ૨૦૭૪-૭૫ ના વર્ષમાં ચોમાસામાં ગામડાંઓ (દેશ) કથા કરવા ગયેલ સંતોની યાદી

દેશનું નામ	મંડળધારીનું નામ
પોર-વાવોલ	સ્વામી નંદકિશોરદાસજી ગુરુ સ્વામી હરિનારાયણદાસજી
ધમાસણા	સ્વામી શ્રીરંગદાસજી ગુરુ સ્વામી હરિનારાયણદાસજી (અમદાવાદ)
અમદાવાદ શહેર	શાસ્ત્રી સ્વામી ચૈતન્યસ્વરૂપદાસજી ગુરુ પી. પી. સ્વામી (ગાંધીનગર)
કણભા	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી લક્ષ્મણજીવનદાસજી ગુરુ શા. સ્વામી નિર્ગુણદાસજી (એપ્રોચ)
બાલાસિનોર	શાસ્ત્રી સ્વામી ધનશ્યામદાસજી ગુરુ સ. ગુ. સ્વામી કૈશવચરણદાસજી (કચ્છી)
આંતરોલી	સ્વામી ધર્મસ્વરૂપદાસજી ગુરુ સ્વામી જાનકીવલ્લભદાસજી (કાંકરીયા)
લુણાવાડા	શાસ્ત્રી સ્વામી ધનશ્યામદાસજી તથા સ્વામી વાસુદેવચરણદાસજી (અમદાવાદ)
મારૂસણા	સ્વામી સત્યસંકલ્પદાસજી ગુરુ સ્વામી જગદીશપ્રસાદદાસજી (ધોળકા)
ટ્રેન્ટ સીતાપુર	શાસ્ત્રી સ્વામી આત્મપ્રકાશદાસજી ગુરુ સ્વામી નરનારાયણદાસજી (જેતલપુર)
વિસનગર	શાસ્ત્રી સ્વામી નારણવલ્લભદાસજી ગુરુ સ્વામી હરિસેવાદાસજી (વડનગર)
ખાખરીયા	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજી (જયદેવપુરા)
પ્રાંતિજ-મોડાસા	શાસ્ત્રી સ્વામી અખિલેશ્વરદાસજી ગુરુ સ્વામી દેવપ્રસાદદાસજી (મથુરા)
કપડવંજ	સ. ગુ. શા. ચૈતન્ય સ્વામી ગુરુ સ્વામી જાનકીવલ્લભદાસજી (અમદાવાદ)
સાણદ-ગોધાવી	શાસ્ત્રી સ્વામી માધવપ્રિયદાસજી ગુરુ શાસ્ત્રી સ્વામી સિધ્ધેશ્વરદાસજી (અમદાવાદ)
શિરોહી	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી ગુરુપ્રસાદદાસજી (અમદાવાદ)
વિહાર-ગેરીતા	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી કુંજવિહારીદાસજી ગુરુ સ્વામી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી
વડું-ડાંગરવા	શાસ્ત્રી સ્વામી માધવપ્રિયદાસજી ગુરુ શાસ્ત્રી સ્વામી સિધ્ધેશ્વરદાસજી (અમદાવાદ)
બાલવા	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી વિષ્ણુદાસજી (આદીવાળા)
સાદરા-વાસણા	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી લક્ષ્મણજીવનદાસજી ગુરુ શા. સ્વામી નિર્ગુણદાસજી (એપ્રોચ)
ભાત-કાસીન્દ્રા	સ. ગુ. સ્વામી ધ્યાનપ્રિયદાસજી ગુરુ ધ્યાની સ્વામી (બાવળા)
નળકંઠા	સ. ગુ. સ્વામી ધ્યાનપ્રિયદાસજી ગુરુ ધ્યાની સ્વામી (બાવળા)
વિરમગામ	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી ગુરુ સ્વામી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી
કુડાળ-રાજપુર	સ્વામી શ્રીરંગદાસજી ગુરુ સ્વામી હરિનારાયણદાસજી (અમદાવાદ)
લાંઘણજ	શાસ્ત્રી સ્વામી હરિપ્રકાશદાસજી ગુરુ સ્વામી નારાયણમુનિદાસજી
મોખાસણ	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી ધર્મપ્રવર્તકદાસજી ગુરુ ધ્યાની સ્વામી
સંતરામપુર	શાસ્ત્રી સ્વામી વિશ્વસ્વરૂપદાસજી ગુરુ ભંડારી સ્વામી સુર્યપ્રકાશદાસજી (અમદાવાદ)
ઉંઝા	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી દિવ્યસ્વરૂપદાસજી ગુરુ સ્વામી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી
રાજસ્થાન	સ્વામી હરિપ્રસાદદાસજી (વાલી મંદિર)
બનાસકાંઠા	સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી નારાયણમુનિદાસજી ગુરુ સ. ગુ. શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી (અમદાવાદ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભેટ સોજના

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને સમસ્ત ધર્મકુળના આશીર્વાદથી શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે

૧૫૦૧/-	કાચા ટેલર પરિવાર કાચા લક્ષ્મણભાઈ, રમણીકભાઈ, લેસ્ટર મુરજીભાઈ, ચંદુભાઈ, વિનોદભાઈ, પ્રકાશભાઈ આર, પ્રકાશ એમ. કપીલ, સૂરજ, કુલદિપ, આકાશ, કર્નલ, પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ, સહજ અને વિહાન આદિ પરિવાર		૧૦૦/-	વાઘેલા બેરાજબા કેશરીસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગરોડીયા
૫૫૫/-	પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના રાજીપા અર્થે ઈસ્ટ લંડન-ફોટડી (કચ્છ) ભૂડીયા કાંતિલાલ કેસરા		૧૦૦/-	વાઘેલા જયાબા જટુભા શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગરોડીયા
૫૫૫/-	પ.પૂ. અ.સો. મોટા ગાદીવાળાશ્રીના લંડન-ફોટડી (કચ્છ) રાજીપા અર્થે અ.સો. જસવંતભેન કાંતિલાલ ભૂડીયા		૧૦૦/-	વાઘેલા સ્વરૂપબા વેલુભા શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગરોડીયા
૫૦૦/-	પટેલ તુલસીબેન શ્રીહરિ અને ધર્મકુળ પ્રસન્નાર્થે	ઈસ્ટ લંડન	૫૦૦/-	પટેલ નિકુલકુમાર કનુભાઈ	ધમાસણા
૧૦૧/-	અ.નિ. હંસાબેન હર્ષદભાઈ પટેલ	દહેગામ		ચિ. કામ્ય ને સ્કુલમાં એડમીશન નિમિત્તે	
૧૦૦/-	મેવાડા રમેશભાઈ	જાખુંડાવાળા	૨૦૦/-	પટેલ ગીતાબેન નવીનભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ચાંદખેડા
૧૦૦/-	અ.નિ. ભાણો અશ્વિનભાઈ ધીરૂભાઈના સ્મરણાર્થે		૧૦૦/-	પટેલ રમેહલ વિષ્ણુભાઈ નિર્જળા એકાદશી નિમિત્તે	મોટેરા
૧૦૦/-	બારોટ ધર્મિષ્ઠાબેન બળદેવભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સુલાસણ	૧૦૦/-	મોદી દક્ષાબેન દિલીપકુમાર તા. ૬-૮ જન્મ દિને	પ્રાંતિજ
૧૦૦/-	પટેલ બળદેવભાઈ વિસાભાઈ	ડાંગરવા	૧૦૦/-	પટેલ હેલી વિરેનભાઈ ધો-૧૦ માં સારા ટકા નિમિત્તે	ઉવારસદ
૫૦૦/-	પરમાર જગદીશ બચુલાલ શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાર્થે	ધૂળકોટ-નાઈરોબી	૫૦૧/-	પટેલ જાનુબેન હરિકૃષ્ણભાઈ પ્રથમ સેલેરી નિમિત્તે	કનીપુર
૧૦૧/-	મોદી લીલાબેન રમેશચંદ્ર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	અમદાવાદ	૧૦૦/-	પટેલ રંજનબેન પ્રકાશકુમાર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	નિકોલ
૨૦૦/-	પટેલ અમરતભાઈ પૂંજાભાઈ કેનેડાના વિઝા મળ્યા તે નિમિત્તે	સહીજ	૧૦૧/-	પટેલ ભાનુબેન મહાદેવભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	મેડા
૨૦૦/-	પટેલ આત્મારામ અંબાલાલ પુણ્યતિથિ નિમિત્તે અને નવા મકાન નિમિત્તે		૨૦૧/-	જસાણી પિનલભાઈ જેરામભાઈ	અમદાવાદ
૩૦૨/-	પરમાર કાનભા મોહનભા શ્રીહરિકૃપાથી સ્વાસ્થ્ય સારૂ થયું તે નિમિત્તે	બળોલ-ભાલ		નવી હોસ્પિટલના ઉદ્ઘાટન નિમિત્તે	
૨૦૧/-	ઠક્કર અંકિત નટવરલાલ ચિ. પ્રથમની બાબરી નિમિત્તે	અમદાવાદ	૧૦૦/-	પટેલ ધૈર્ય કેપુરભાઈ જન્મ દિને	ચાંદખેડા
૫૦૧/-	પટેલ પ્રેમીલાબેન રમેશભાઈ બોરમાં સારૂ પાણી થવા નિમિત્તેડેમાઈ		૧૦૦/-	અ.નિ. પરમાર કરશનભાઈ ડાહ્યાભાઈના સ્મરણાર્થે	બળોલ-ભાલ
૫૦૧/-	પટેલ પિનાકીન રમેશભાઈ ડી. ગાંધીનગરમાં નવું મકાન લીધું તે નિમિત્તે	ડેમાઈ	૨૦૧/-	ઠક્કર રૂદ્ર અલ્પેશકુમાર ધો-૧૦ માં સારા ટકા નિમિત્તે	વેજલપુર
૧૧૧/-	અ.નિ. મોદી રણછોડલાલ સુરચંદદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	મહેસાણા	૧૦૦/-	પટેલ મૌલિક દિનેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	વાગોસણા
૧૧૧/-	અ.નિ. મોદી ચંચળબેન રણછોડલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	મહેસાણા	૧૫૧/-	પટેલ હરદાસભાઈ, કામિની ચેતનકુમાર ઓસ્ટ્રેલીયાના સીટીઝન નિમિત્તે	નવા નરોડા
૧૧૧/-	અ.નિ. મહેતા મણીલાલ મુલચંદદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સાબરમતી	૧૦૦/-	પટેલ યુગ પ્રવિણભાઈ જન્મ દિને	અંબાપુર
૨૦૦/-	મોદી અમરતલાલ મગનલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સેટેલાઈટ	૧૦૦/-	પટેલ પ્રવિણભાઈ રમણભાઈ જન્મ દિને	અંબાપુર
૧૦૦/-	મોદી ભગવતીબેન અંબાલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	પ્રેરણાતીર્થ	૨૦૧/-	પટેલ અંકિત વિનોદચંદ્ર એમ.બી.એ.માં ફર્સ્ટ ક્લાસ નિમિત્તે	યુ.કે.
૧૦૦/-	પટેલ મધુબેન મુકેશભાઈ જન્મ દિને	ન્યુ રાણીપ	૧૦૦/-	અ.નિ. સગર સુરસંગજી વજેસંગજીના સ્મરણાર્થે	કલ્યાણગઢ
૧૦૧/-	રાઠોડ જીનેશ જતીનભાઈ નવું સ્કુટી લાવ્યા તે નિમિત્તે	મુળી	૧૦૦/-	રામપરીયા માનવ હિતેન્દ્રભાઈ ધો-૧૦ માં સારા ટકા નિમિત્તેમુંબઈ	એણાસણા
૧૦૧/-	રાઠોડ રંજનબેન વી. શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	મુળી	૨૦૦/-	પટેલ રાહુલભાઈ વિષ્ણુભાઈ જન્મ દિને	મહેસાણા
૫૦૧/-	પટેલ જગદીશભાઈ અમરશીભાઈ શ્રી નરનારાયણદેવે સંકલ્પ પૂર્ણ કર્યો તે નિમિત્તે	ભોળાદ	૧૦૧/-	ડાભી કનકેશ ગીરીષકુમાર જન્મ દિને	જામસર
૧૦૦/-	પટેલ મિત કનુભઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	વાગોસણા	૧૦૧/-	ગાંગાણી પરસોતમ ભવાનભાઈ ટાકડી ફાર્મ જી.ઓ.મો.ના ટાવર નિમિત્તે	જામસર
૧૦૦/-	પટેલ શાંતિભાઈ એમ. ચિ. રાજેનના જન્મ દિને	અમદાવાદ	૧૦૧/-	ચૌહાણ રાજેશભાઈ દેવજીભાઈ ખેતર લીધું તે નિમિત્તે	જામસર
૧૦૦/-	વાઘેલા વર્ષાબા કિરીટસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગરોડીયા	૨૦૦/-	પટેલ કેતનભાઈ જસવંતભાઈ જન્મ દિને	મોટેરા
			૨૦૦/-	પટેલ પાર્થ મુકેશભાઈ જન્મ દિને	મોટેરા
			૨૦૦/-	પટેલ દર્શન પ્રકાશકુમાર જન્મ દિને	રાયસણ
			૧૦૦/-	પટેલ રણછોડભાઈ મોતીભાઈ સમૂહ ગંગા પૂજન નિમિત્તે	મુબારકપુર
			૧૦૦/-	પટેલ મહેન્દ્રભાઈ રણછોડભાઈ સમૂહ ગંગા પૂજન નિમિત્તે	મુબારકપુર
			૧૦૦/-	ચોટલીયા સતીષ પ્રેમજી જન્મ દિને	ધૂડકોટ
			૧૦૦/-	ચોટલીયા પ્રિયંકાબેન પ્રેમજીભાઈ ધો-૧૨ માં પ્રથમ નંબર નિમિત્તે	ધૂડકોટ
			૧૦૦/-	પટેલ મયુરીબેન અલ્પેશભાઈ ચિ. ધુવીબેનના જન્મ દિને કજરીકંપા	
			૫૦૦/-	પટેલ પરેશ રણછોડભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	કલોલ
			૧૧૧/-	રાઠોડ મુક્તાબેન છગનલાલ તીર્થયાત્રા સફળ થઈ તે નિમિત્તે મુંબઈ	
			૨૦૧/-	ચૌહાણ ભાવેશ મનસુખભાઈ જન્મ દિને	જામસર
			૨૦૦/-	ચૌધરી સ્વરાબેન જલ્પેશકુમાર કે.જી.-૧ માં પ્રવેશ નિમિત્તે	બાલવા
			૧૦૦/-	પટેલ પ્રીતિબેન જસુભાઈ પરીક્ષામાં પાસ થયા તે નિમિત્તે	લવારપુર
			૧૦૨/-	પટેલ રમેહલભાઈ સી. નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તે	અમદાવાદ

શ્રી સ્યામિનારાયણ

૧૦૦/- ચૌધરી શાંતાબેન જેશંગભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાલવા	૧૦૧/- વાઘેલા પિન્કલાબા સુરેશભાઈ લગ્ન પ્રસંગે	ખોડા
૧૦૦/- ચૌધરી સુષ્ટિબેન દશરથભાઈ સારા ટકાએ પાસ થયા તે નિમિત્તે	બાપુપુરા	૧૦૦/- મોરી અજીતભાઈ પથાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	કાલીયાણા
૧૦૦/- ચૌધરી જયેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	પિલવાઈ	૧૦૦/- મોરી અશોકભાઈ કાનજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	કાલીયાણા
૧૦૦/- કા. હાવી સચિનકુમાર જન્મ દિને	બારોલ	૧૦૦/- પટેલ શારદાબેન અંબાલાલ	આનંદપુરા
૧૦૦/- કા. શ્રેયા સચિનકુમાર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બારોલ	જૈનિશ-જાહન્વીને સારા ટકા નિમિત્તે	
૧૦૧/- પટેલ ભીખાભાઈ મગનભાઈ શ્રી સ્વા. મંદિર ૨૫ માં પાટોત્સવ પ્રસંગે	ધાકડી	૧૫૧/- પ્રજાપતિ પ્રવિણભાઈ શંભુભાઈ ઘર લીધું તે નિમિત્તે	ચાણસ્મા
૧૦૦/- પટેલ બાબુભાઈ ગિરધરદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	લવારપુર	૧૦૦/- પટેલ યુવરાજ ગોપાલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાયડ
૧૦૦/- જાદવ ભરતભાઈ ખેંગારભાઈ ગુ.યુ.નિ.માં પ્રમોશન નિમિત્તે	માલણપુર	૧૦૦/- પટેલ સંસ્કાર ગોપાલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાયડ
૧૦૦/- અ.નિ. પટેલ ઉમેદભાઈ ડાહ્યાભાઈ ૫ મી પુણ્યતીથિ નિમિત્તેનાંદોલ		૧૦૦/- સવિતાબેન મનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાયડ
૧૦૦/- પટેલ નિલ ચંદુભાઈ કુલાભાઈ જન્મ દિને	લવારપુર	૧૦૧/- પટેલ ઈશાબેન બિરેનકુમાર નીટમાં પાસ થયા તે નિમિત્તે	ડેમાઈ
૧૦૦/- વાઘેલા રામબાબા કેસરીસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગોધાવી	૧૫૧/- કા. પટેલ રિકી રેણી સારા ટકાએ પાસ થયા તે નિમિત્તે	કપડવંજ
૧૦૦/- વાઘેલા દેવુબા રણજીતસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગોધાવી	૧૦૧/- પટેલ ધાર્વી ઘનશ્યામભાઈ પ્રથમ જન્મ દિને	ગવાડા
૧૦૦/- વાઘેલા રતનબા જામભા શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગોધાવી	૧૦૧/- પટેલ હાસ્ય અલ્પેશભાઈ જન્મ પ્રસંગે	ગવાડા
૧૦૦/- પટેલ અમરતલાલ સેંધારામ ચિ. ધર્મન્દ્રના જન્મ દિને	રણછોડપુરા	૧૦૧/- પટેલ ચિરાગકુમાર પિયુષભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સૂકાટીંબા
૧૦૦/- પટેલ ઘનશ્યામભાઈ બેચરભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ચિલોડા	૧૦૧/- પટેલ પંકજકુમાર ઘનશ્યામભાઈ	મોખાસણ
૧૦૦/- અ.નિ. પટેલ જગદીશભાઈ હેમાભાઈના સ્મરણાર્થે	પરઢોલ	નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તે	
૧૦૦/- પટેલ ગીરીશભાઈ ગોવિંદભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	પરઢોલ	૧૦૦/- ઠક્કર વીણાબેન નરેન્દ્રભાઈ હરિદ્વાર યાત્રા નિમિત્તે	બોપલ
૧૦૦/- પટેલ ભાઈલાલભાઈ ખેમાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	જાનવડ	૧૦૦/- પટેલ જયદિપ મહેન્દ્રભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સીમરીકંપા
૧૦૦/- પટેલ મણીબેન લખીદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	જાનવડ	૧૦૦/- પટેલ ભારતીબેન જયદિપભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સીમરીકંપા
૧૦૧/- સગર બાબુભાઈ પૂંજાભાઈ પૌત્રના જન્મ પ્રસંગે	ઈડર	૧૦૦/- વાઘેલા વિલાસબા કાનજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગોધાવી
૧૦૦/- અ.નિ. રાવત મધુકાંતાબેન કાંતિલાલ વર્ષી નિમિત્તે	કાલીયાણા	૧૦૧/- એક હરિભક્ત નિજળા એકાદશી નિમિત્તે	ગુલાબપુરા
૧૦૦/- પટેલ હિરાભાઈ મરઘનદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	લવારપુર	૧૦૦/- અ.નિ. સરવૈયા નંદાબા ઉદેસિંહના સ્મરણાર્થે	લોલીયાવાળા
૧૦૦/- પટેલ રોહિતભાઈ પ્રહલાદભાઈ શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાર્થે	ભાઉપુરા	૧૦૦/- ઘનશ્યામ જીજ્ઞેશકુમાર ધો-૧૦ માં સારા ટકાએ પાસ થયા તે નિમિત્તે	મુંબઈ
૧૦૦/- પટેલ રાજુભાઈ ચંદુલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	આનંદપુરા	૧૦૦/- કા. હર્ષદભાઈ શાંતિલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાલાસિનોર
૧૦૦/- ચૌધરી રાજેશકુમાર મણીલાલ ગાડીના ત્રીજા વર્ષ નિમિત્તે	સમો	૧૦૦/- પટેલ પ્રવિણકુમાર જગજીવનદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	જાનવડ
૧૦૦/- ચૌધરી મોન્ટુ મણીલાલ જન્મ દિને	સમો	૧૦૦/- ઠાકોર બળદેવજી અંબારામ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	વડસર
૧૦૦/- ચૌધરી મિશ્રાબેન બાબુભાઈ જન્મ દિને	સમો	૨૦૦/- પટેલ અલય મધુસુદન જન્મ દિને	મોટેરા
૧૦૦/- પટેલ કચરાભાઈ જોઈતારામ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગવાડા	૧૦૦/- પટેલ હેતાંગ મધુસુદન શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	મોટેરા
૧૦૦/- પટેલ દિલીપકુમાર કચરાભાઈ પ્લોટ રાખ્યો તે નિમિત્તે	ગવાડા	૨૦૦/- કા. ગોવિંદભાઈ મણીલાલ સંકલ્પ પૂર્ણ થયો તે નિમિત્તે બાલાસિનોર	બાલાસિનોર
૧૦૦/- પટેલ કંચનબેન રણછોડભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	દેવપુરા	૧૦૧/- ઠક્કર બિપીનભાઈ રતિલાલ ચિ. તિલક ધો-૧૦ માં પાસ થયો તે નિમિત્તે	વેજલપુર
૧૦૧/- મોરી રાધુભાઈ ગણેશભાઈ યાત્રા કરી તે નિમિત્તે	કાલીયાણા	૧૦૧/- વડોદરીયા જશ કેતનભાઈ સ્કુલમાં એડમીશન નિમિત્તે	અમદાવાદ
૧૦૦/- પટેલ સંજયભાઈ પથાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	લવારપુર	૨૫૧/- રાણા જગતસિંહ બબાસિંહ નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તે	ધરમપુર
૧૦૦/- પટેલ ગીરીશકુમાર પૂંજાભાઈ ચિ. પાર્થ બી.બી.એસ. બન્યા તે નિમિત્તે	લવારપુર	૨૫૧/- ચાવડા યક્ષરાજસિંહ યશવંતસિંહ જન્મ પ્રસંગે	વરસોડા
૧૦૦/- પટેલ ગીરીશકુમાર પૂંજાભાઈ ચિ. બન્દીના સગપણ નિમિત્તે	લવારપુર	૨૦૦/- ઠક્કર નરેન્દ્રકુમાર ચિમનલાલ નવો ફ્લેટ લીધો તે નિમિત્તે	કઠલાલ
૧૦૦/- ચૌધરી વેલજીભાઈ બાપુજી શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાલવા	૫૦૦/- પટેલ કોકીલાબેન નટવરભાઈ પુત્ર વધુ નિશાના શ્રીમંત પ્રસંગે	સાબરમતી
૧૦૦/- પટેલ મોહિનીબેન ચિરાગભાઈ જન્મ દિને તા. ૨૮-૬	ખેરોલ	૧૦૦/- પટેલ કાનજીભાઈ મોતીભાઈ ટી.વી.એસ. નવું લાવ્યા તે નિમિત્તે	ખેરોલ
૧૦૦/- પટેલ અરવિંદભાઈ ત્રિકમભાઈ શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાર્થે	કરજીસણ	૧૦૦/- દરજી મનોજભાઈ એ. શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	નરોડા
૧૦૦/- પટેલ કેલાશભાઈ ગોવિંદભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ધનસુરા	૧૦૦/- કા. વિદ્યાબેન રજનીકાંત જન્મ દિને	બાલાસિનોર
૧૦૦/- પટેલ લલીતાબેન વિઠ્ઠલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાયડ	૧૦૦/- પરમાર ખોડુભાઈ શાંતિભા શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બળોલ-ભાલ
૨૦૦/- પટેલ હરજીવનદાસ રામાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	રતનપુર	૧૦૦/- રાવલ પ્રવિણચંદ્ર ડી. અધિક માસ નિમિત્તે	કાલીયાણા
૧૦૦/- પટેલ પ્રવિણચંદ્ર રામાભાઈ નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તે	રતનપુર	૨૫૧/- ગજજર આકાશ ગીરીશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ચલોડા
		૧૦૦/- પટેલ સતીષભાઈ એમ. તેજશ રિધિ	વિહાર
		૩૦૦/- એ ડિપ્લોમાં પાસ કર્યું તે નિમિત્તે	
		૩૦૦/- પટેલ પ્રેમ સુરેશભાઈ જન્મ દિને	વાવોલ

શ્રી સ્વામિનારાયણ

૧૫૦/- પટેલ ભૌમિક તુષારભાઈ જન્મ દિને	અમદાવાદ	૧૦૦/- વેકરીયા મંજુલાબેન વિઠ્ઠલભાઈ ચિ. પ્રિશાના જન્મ દિને ગાંધીનગર	
૧૦૦/- કા. વિમલકુમાર નારણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ધનસુરા	૧૦૧/- ભાવસાર જેનિસ કલ્પેશકુમાર	અમદાવાદ
૧૦૦/- પટેલ ચિંજલભાઈ પ્રવિણભાઈ	નાંદોલ	ધો-૧૦ માં ફર્સ્ટ ક્લાસ નિમિત્તે	
નરોડામાં મકાન લીધું તે નિમિત્તે		૫૦૦/- પટેલ પાર્થજીતેન્દ્રકુમાર બી.	વિહાર
૧૦૦/- પટેલ ધિરેનકુમાર રમણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	સાબરમતી	કેનેડામાં બેસ્ટ ટેકનોલોજી એવોર્ડ નિમિત્તે	
૧૦૦/- પટેલ લલીતાબેન રમણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	સાબરમતી	૨૦૦/- હુમ્મર સૌરભ પ્રવિણભાઈ જન્મ દિને	બાપુનગર
૧૦૦/- પટેલ ધ્વનિત તુષિતભાઈ જન્મ દિને	કનીપુર	૧૦૧/- કા. ચિમનલાલ મણીલાલ	મુંબઈ
૧૧૧/- પટેલ કૌશિકભાઈ બાબુભાઈ	ગાંધીનગર	ચિ. ધ્વનિ, નિમિષ ધો-૧૨ મા ૮૬ ટકા નિમિત્તે	
ચિ. જીનીલને ધો-૧૨ સાયન્સમાં ૮૫ ટકા નિમિત્તે		૧૦૧/- કા. પટેલ કૃતિકા જયમીન ચિ. બંસીના જન્મ દિને	મુંબઈ
૫૦૦/- પટેલ વિમળાબેન રતિલાલ	સાબરમતી	૧૦૦/- પરમાર રમણીકભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	રાજકોટ
ચિ. હિમાલી ઓસ્ટ્રેલીયા ગઈ તે નિમિત્તે		૧૫૦/- પટેલ જેનિલ એમ. જન્મ દિને	જર્મની
૫૦૦/- પટેલ શિલ્પાબેન અલ્પેશભાઈ	મોટેરા	૧૫૦/- પટેલ નિર્વેદ ધવલભાઈ જન્મ દિને	લસુદ્રા
ચિ. હિમાલી ઓસ્ટ્રેલીયા ગઈ તે નિમિત્તે		૫૦૦/- પટેલ રમેશભાઈ છોટાભાઈ	નિકોલ
૨૦૦/- ચૌહાણ ધવલકુમાર ઘનશ્યામભાઈ	અમદાવાદ	ચિ. સ્નેહ અને સ્વરાના જન્મ દિને	
સી.એ. થયા તે નિમિત્તે		૧૦૦/- ચૌધરી સાહિલ મોહનભાઈ કેનેડાના વિજા મળ્યા તે નિમિત્તે બાલવા	બાલવા
૧૦૦/- ભાવસાર કમલેશભાઈ રમણલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	કડી	૨૦૦/- પ્રજાપતિ બટુકભાઈ માવજીભાઈ	
૨૦૦/- પટેલ અલ્કેશ લાલભાઈ જન્મ દિને	ધમાસણા	શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાર્થ	
૧૦૦/- પટેલ ધવલ નંદુભાઈ નવું એકટીવા લીધું તે નિમિત્તે	પોર	૧૫૧/- પટેલ આશાબેન મહેશભાઈ રથયાત્રા નિમિત્તે	જુલાસણ
૧૦૦/- શાહ ઈન્દ્રવદન એસ. શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	અમદાવાદ	૫૦૦/- પટેલ દર્શન પ્રવિણભાઈ નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તે	વડુવાળા
૧૧૧/- નાગર નવીનચંદ્ર બાબુલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ઓઢવ	૨૫૦/- ડૉ. જયંતીભાઈ રાણપુરા	સુરત
૧૦૧/- ઠક્કર નટવરલાલ મોહનલાલ	વિરમગામ	ચિ. ધવલ તથા ચિ. નિધિના લગ્ન પ્રસંગે	
એલ.આઈ.સી.ની રકમ મળી તે નિમિત્તે		૨૫૦/- પટેલ સંજયભાઈ બેચરભાઈ નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તે	જુંડાલ
૧૫૧/- પટેલ પ્રથમ મિતેષભાઈ જન્મ દિને	અમદાવાદ	૧૫૧/- પટેલ પ્રિયંકા નંદુભાઈ તા. ૧૭-૭ જન્મ દિને	સાયોદર
૧૦૦/- પટેલ ક્રોમિક કેતનકુમાર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	બાયડ	૧૦૦/- સોની હેતલ ઘનશ્યામભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	જુલાસણ
૧૦૧/- પટેલ દર્શિતાબેન મહેન્દ્રભાઈ ચિ. રૂહિના જન્મ પ્રસંગે	અમદાવાદ	૨૫૦/- પટેલ દિવ્યાબેન ધિરેનકુમાર	સાબરમતી
૧૦૧/- મોદી સવિતાબેન દશરથભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	અમદાવાદ	ઓસ્ટ્રેલીયાના પી.આર. વિજા નિમિત્તે	
૧૦૦/- મોદી ભીખીબેન અંબાલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	વસ્ત્રાપુર	૧૦૧/- પટેલ ધરણી, શિરાલી, ઉચ્ચત ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે	બાયડ
૧૦૦/- પટેલ રણછોડભાઈ દેવજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	આનંદપુર-ભાલ	૧૦૦/- ગં.સ્વ. પટેલ શોભનાબેન ભરતભાઈ	માણસા
૫૦૦/- પટેલ ધ્રુવલ હિરેનેભાઈ પ્રથમ પગાર નિમિત્તે	કેનેડા	ચિલોડા નવા મકાન નિમિત્તે	
૧૦૦/- સોની ગીતાબેન નરેન્દ્રભાઈ જન્મ દિને	અમદાવાદ	૨૦૦/- પટેલ રમેશભાઈ એન. નવી ગાડી લાવ્યા તે નિમિત્તે	સોજા
૨૦૧/- સિંધવ રણછોડભાઈ અરજણભાઈ ચિ. કનૈયાના જન્મ દિને	વણી	૧૦૧/- પટેલ ભાવનાબેન હરેશકુમાર ચિ. રિધ્ધિના લગ્ન પ્રસંગે	અમદાવાદ
૨૦૦/- પટેલ સ્મિત જયંતિભાઈ	કરશનપુરા	૧૫૧/- ઠક્કર કામિનીબેન ચિરાગભાઈ	વેજલપુર
સારા ટકાએ પાસ થયા તે નિમિત્તે		સ્વાસ્થ્ય સારું થયું તે નિમિત્તે	
૨૫૦/- પટેલ જસુભાઈ પ્રાણભાઈ	જુંડાલ	૧૦૦/- પંડ્યા જય કેતનભાઈ અમદાવાદમાં જોબ મળી તે નિમિત્તે	પ્રાંતિજ
ઓસ્ટ્રેલીયાના વિજા મળ્યા તે નિમિત્તે		૧૦૦/- પટેલ રોનક શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	આંબાવાડી
૨૦૧/- પટેલ વિક્રમભાઈ વિઠ્ઠલભાઈના સ્મરણાર્થે તા. ૨૪-૬	અંબાપુર	૫૦૦/- ઠક્કર રમેશભાઈ મૂળજીભાઈ	હારિજ
૨૫૦/- પટેલ લીલાબેન જસુભાઈ	જુંડાલ	અમદાવાદમાં નવા ફલેટમાં કુંભ નિમિત્તે	
ઓસ્ટ્રેલીયાના વિજા મળ્યા તે નિમિત્તે		૫૦૧/- પટેલ ઈશ્વરભાઈ મોહનભાઈ પટેલ	સાપાવાડા
		(કાલુપુર મંદિર કેશીધર)ના ચિ. પુત્ર રાજુભાઈ સી.એ.ની.	
		ફાઈનલ પરીક્ષામાં પાસ થયા તે નિમિત્તે	

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિકમાં છાપવા માટે
લેખ, સમાચાર અને ફોટોગ્રાફ્સ ઈમેલથી મોકલવા માટે એડ્રેસ
magazine@swaminarayan.in

મોબાઈલથી
પાડેલા ફોટા
છપાશે નહિ

સંપાદક, મુદ્રક અને પ્રકાશક : મહંત શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી દ્વારા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર, અમદાવાદ માટે શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ. (ગુજરાત) પીન કોડ-૩૮૦ ૦૦૧ પાતે છાપ્યું અને શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ (ગુજરાત) પીન કોડ-૩૮૦ ૦૦૧ વતી પ્રકાશિત કર્યું.

1

2

3

4

5

૧. કોલોનીયા (અમેરિકા) મંદિરમાં ૧૩ માં પાટોત્સવ પ્રસંગે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું પૂજન કરતા યજમાનો તથા ઠાકોરજીના દર્શન. ૨. બાલ્ટીમોર (અમેરિકા) મંદિરમાં પાટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજીનો અભિષેક કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૩. એલેનટાઉન (અમેરિકા) મંદિરમાં પાટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજીના દર્શન. ૪. વિહોકન (અમેરિકા) મંદિરમાં રથયાત્રા દર્શન. ૫. ઋષિકેશમાં ગાંધીનગર (સે-૨) મંદિર દ્વારા કથા પારાયણ કરતા વક્તાશ્રી અને સંતો.

પ.પૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના સસરા શ્રી ઉમાકાન્તજી તિવારીજીનો અક્ષરવાસ

આપણા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના સસરા (શ્વસુર) અને પ.પૂ.અ.સૌ. ગાદીવાળાશ્રીના પૂજ્ય પિતાશ્રી શ્રીયુત ઉમાકાન્તજી તિવારીજી સાહેબ (ઉ, ૬૬ વર્ષ) તા. ૫-૭-૨૦૧૮ જેઠવદ-૭ ને ગુરુવારના રોજ તેમના નિવાસ સ્થાન લખનો (યુ.પી.) મુકામે પરમ કૃપાળુ પરમાત્માનું અખંડ સ્મરણ કરતા અક્ષરનિવાસી થયા છે. આવા દુઃખદ સમાચારથી સમગ્ર ધર્મકુળ પરિવાર અને શ્રી નરનારાયણદેવ દેશ સમસ્ત સત્સંગને ખૂબજ ઉડું દુઃખ થયું છે. પરમકૃપાળુ શ્રીહરિ તેમના પરિવારને ખૂબજ ધૈર્ય અને બળ પ્રેરે તેવી શ્રીહરિના ચરણોમાં પ્રાર્થના છે.

મહંત સ્વામી
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર,
કાલુપુર, અમદાવાદ.

૧. અમદાવાદ મંદિરમાં ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે ઠાકોરજીની શ્રંગાર આરતી ઉતારતા શ્રીહરિના ત્રણેય અપર સ્વરૂપો. ૨. કિલવલેન્ડ મંદિરના ૧૦ માં પાટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજીને અભિષેક કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી અને દર્શનનો લાભ લેતા હરિભક્તો. ૩. પેન્સિલવેનીયા (અમેરિકા)માં સત્સંગ યુવા કેમ્પમાં આશીર્વાદ આપતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

Follow Us On